

Ερευνώντας την κατάσταση των λεσβιών, των ομοφυλόφιλων και των αμφιφυλόφιλων (ΛΟΑ) στις χώρες καταγωγής

Σειρά πρακτικών οδηγιών της EASO

Απρίλιος 2015

EASO
Ερευνώντας την
κατάσταση των
λεσβιών, των
ομοφυλόφιλων και
των αμφιφυλόφιλων
(ΛΟΑ) στις χώρες
καταγωγής

Σειρά πρακτικών οδηγιών της EASO

Απρίλιος 2015

***Η Europe Direct είναι μια υπηρεσία που σας βοηθά να βρείτε
απαντήσεις στα ερωτήματά σας για την Ευρωπαϊκή Ένωση***

Αριθμός δωρεάν τηλεφωνικής κλήσης (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο (<http://europa.eu>).

Print ISBN 978-92-9243-398-7 doi:10.2847/420000 BZ-02-15-087-EL-C

PDF ISBN 978-92-9243-383-3 doi:10.2847/4612 BZ-02-15-087-EL-N

© European Asylum Support Office, 2015

Ούτε η EASO ούτε οποιοδήποτε πρόσωπο ενεργεί εκ μέρους της μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τη χρήση των πληροφοριών που περιέχονται στην παρούσα δημοσίευση.

Ευχαριστίες

Η EASO εκφράζει τις ευχαριστίες της στις εξής εθνικές υπηρεσίες ασύλου και μη κυβερνητικές οργανώσεις για τη συμβολή τους στη σύνταξη του παρόντος οδηγού:

- ✓ Βέλγιο, Υπηρεσία του Γενικού Επιτρόπου για τους Πρόσφυγες και τους Απάτριδες (CGRS), Κέντρο Τεκμηρίωσης και Έρευνας (Cedoca)
- ✓ Κάτω Χώρες, Υπηρεσία Μετανάστευσης και Πολιτογράφησης (IND), Γραφείο πληροφοριών ανά χώρα και γλωσσικής ανάλυσης (OCILA)
- ✓ ORAM — Οργανισμός για τους Πρόσφυγες, το Άσυλο και τη Μετανάστευση

Ο οδηγός αξιολογήθηκε από τους εξής φορείς και πρόσωπα:

- ✓ Δανία, Υπηρεσία Μετανάστευσης της Δανίας, Πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής
- ✓ Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR), Τμήμα Διεθνούς Προστασίας
- ✓ Λίλιαν Τσούρδη, Ακαδημαϊκό Δίκτυο Odysseus/Université Libre de Bruxelles (ULB)

Η EASO εκφράζει επίσης τις ευχαριστίες της για τη συνεισφορά τους στους συμμετέχοντες/-ουσες στο εργαστήριο με θέμα τις πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής (ΠΧΚ) και τις λεσβίες, τους ομοφυλόφιλους, τα αμφιφυλόφιλα, τα διεμφυλικά και τα μεσοφυλικά άτομα (ΛΟΑΔΜ) το οποίο διοργάνωσε η EASO στις 20 και 21 Μαΐου 2014 στη Μάλτα. Πολλές από τις εθνικές πρακτικές, τα εργαλεία, τις πηγές και τις προτάσεις που προσκομίστηκαν από τους συμμετέχοντες στη διάρκεια του εργαστηρίου αυτού έχουν συμπεριληφθεί στον οδηγό.

Η EASO επιθυμεί τέλος να ευχαριστήσει το Lifos, το κέντρο πληροφοριών και ανάλυσης για τις χώρες καταγωγής (Σουηδία) το οποίο διέθεσε την εμπειρία του στη συλλογή πληροφοριών για τα άτομα ΛΟΑ στο πλαίσιο αποστολών ενημέρωσης.

***

Εάν επιθυμείτε να διατυπώσετε σχόλια για το παρόν έγγραφο, μπορείτε να επικοινωνείτε με την EASO στην ηλεκτρονική διεύθυνση: CIDA@easo.europa.eu Η παράθεση πληροφοριών από το έγγραφο, ή το ίδιο το έγγραφο, πρέπει να συνοδεύεται από την εξής παραπομπή:

EASO (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο), Ερευνώντας την κατάσταση των λεσβιών, των ομοφυλόφιλων και των αμφιφυλόφιλων (ΛΟΑ) στις χώρες καταγωγής, Σειρά πρακτικών οδηγιών της EASO, Μάρτιος 2015, <http://easo.europa.eu/asylum-documentation/easo-publication-and-documentation/>, ημερομηνία προσπέλασης.

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες	3
Συντομογραφίες.....	6
1. Εισαγωγή	8
Το πεδίο εφαρμογής και οι στόχοι του οδηγού	8
Το ιστορικό	8
Οι προκλήσεις	10
Η αντιμετώπιση.....	11
Η μεθοδολογία	11
Επισκόπηση του περιεχομένου	12
2. Ορολογία.....	14
Διαφορές σε έννοιες και όρους.....	15
Αυτοπροσδιορισμοί που χρησιμοποιούνται από τα άτομα ΛΟΑ	16
3. Πίνακας περιεχομένων και ερευνητικά ερωτήματα	20
Πίνακας περιεχομένων για εκθέσεις ΠΧΚ σχετικά με τα άτομα ΛΟΑ.....	20
Εισαγωγή / Αποποίηση ευθύνης	21
Ερευνητικά ερωτήματα (μη εξαντλητικός κατάλογος)	22
Νομικό πλαίσιο.....	22
Εφαρμογή του νόμου.....	23
Μεταχείριση από το κράτος	23
Μεταχείριση από μη κρατικούς παράγοντες.....	24
Κοινωνική ζωή	25
4. Γενική επισκόπηση των πηγών	26
Χρήση μιας ποικιλίας πηγών	26
Κρατικοί φορείς.....	27
Διεθνείς ΜΚΟ.....	27
Διεθνείς εξειδικευμένες ΜΚΟ (για τα άτομα ΛΟΑ).....	27
Τοπικές ΜΚΟ	28
Οργανισμοί του ΟΗΕ.....	29
Οργανισμοί της ΕΕ.....	29
Ακαδημαϊκή κοινότητα / ερευνητικά ινστιτούτα ή κέντρα	30
Μέσα μαζικής ενημέρωσης (γενικά και εξειδικευμένα).....	30
Επιθεωρήσεις κοινωνικών επιστημών / ιατρικές επιθεωρήσεις ή μελέτες, ή ιατρικά κέντρα (HIV)	31
Διαδικτυακές πύλες ΠΧΚ και μέσα κοινωνικής δικτύωσης ως πλατφόρμες πηγών	31
Πηγές που δεν βασίζονται στην ΤΠ	33
Βιβλία	33
Συνέδρια/εργαστήρια	33
Ντοκιμαντέρ / κινηματογραφικές ταινίες	33
Αποστολές ενημέρωσης	34
Προφορικές πηγές	35

5. Εργαλεία για την έρευνα, την παρακολούθηση και την ανταλλαγή πληροφοριών.....	37
Λέξεις-κλειδιά / Όροι αναζήτησης	37
Διαδικτυακά εργαλεία	38
Άλλα εργαλεία	38
Παραδείγματα εθνικών πρακτικών/εργαλείων.....	39
«Σχέδιο εναρμόνισης των ΠΧΚ σχετικά με τα άτομα ΛΟΑ» (Βέλγιο, Υπηρεσία του Γενικού Επιτρόπου για τους Πρόσφυγες και τους Απάτριδες, CGRS/Cedoca)	39
«Ομάδα εστίασης για τα άτομα ΛΟΑΔΜ» (Γαλλία, Office français de protection des réfugiés et apatrides, OFPRA/DIDR)	39
«Εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές» (Σουηδία, Σουηδική υπηρεσία μετανάστευσης — SMA/Lifos)	40
6. Περιορισμοί στην έρευνα.....	41
Όταν ο διαθέσιμος χρόνος είναι περιορισμένος.....	41
Όταν οι διαθέσιμες πληροφορίες είναι λίγες ή ανύπαρκτες	41
Παράρτημα I: Κατάλογος ελέγχου της έρευνας και της ποιότητας	42
Annex II: List of sources	44
Specialised NGOs	45
Specialised platforms/networks/portals	46
Specialised regional NGOs — Africa	47
Specialised regional NGOs — Asia.....	48
Specialised regional NGOs — Europe	48
Specialised regional NGOs — Latin America	48
Non-specialised NGOs.....	49
Non-specialised portals	50
Health-related organisations	50
European bodies	51
UN organisations	51
National asylum administrations	52
Universities — Research centres/institutes	53
Media (specialised and non-specialised).....	54
Blogs	55
Others.....	55
Bibliography	56

Συντομογραφίες

ΑΕ	αποστολή ενημέρωσης (fact-finding mission)
ΑΣΑ	άνδρες που κάνουν σεξ με άνδρες
ΓΣΓ	γυναίκες που κάνουν σεξ με γυναίκες
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΗΒ	Ηνωμένο Βασίλειο
ΛΟΑ	λεσβίες, ομοφυλόφιλοι, αμφιφυλόφιλα άτομα
ΛΟΑΔ	λεσβίες, ομοφυλόφιλοι, αμφιφυλόφιλα και διεμφυλικά άτομα
ΛΟΑΔΜ:	λεσβίες, ομοφυλόφιλοι, αμφιφυλόφιλα, διεμφυλικά και μεσοφυλικά άτομα
ΛΟΑΔΜΚ	λεσβίες, ομοφυλόφιλοι, αμφιφυλόφιλα, διεμφυλικά, μεσοφυλικά και κουίρ (queer) άτομα
ΜΚΟ	μη κυβερνητική οργάνωση
ΟΗΕ ή ΗΕ	Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών ή Ηνωμένα Έθνη
ΠΧΚ	πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής
ΣΜΝ	σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα
ΣΠΤΦ	σεξουαλικός προσανατολισμός και ταυτότητα φύλου
Accord	Austrian Centre for Country of Origin and Asylum Research and Documentation [Αυστριακό κέντρο έρευνας και τεκμηρίωσης για τις χώρες καταγωγής και το άσυλο]
AIDS	Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσολογικής Ανεπάρκειας
Cedoca	Centre de documentation et de recherche (CGRS, Βέλγιο) [Κέντρο τεκμηρίωσης και έρευνας]
CGRS	Office of the Commissioner General for Refugees and Stateless Persons (Βέλγιο) [Υπηρεσία του γενικού επιτρόπου για τους πρόσφυγες και τους απάτριδες]
DCR	Dutch Council for Refugees [Ολλανδικό συμβούλιο για τους πρόσφυγες]
DIDR	Division de l'information, de la documentation et des recherches (OFPPA, Γαλλία) [Τμήμα πληροφόρησης, τεκμηρίωσης και ερευνών]
EASO	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο
GLAAD	Gay and Lesbian Alliance against Defamation (ΗΠΑ) [Συμμαχία ομοφυλόφιλων και λεσβιών κατά της δυσφήμισης]
HFHR	Helsinki Foundation for Human Rights [Ίδρυμα Ελσίνκι για τα δικαιώματα του ανθρώπου]
HIV	ιός ανοσοανεπάρκειας του ανθρώπου
HRW	Παρατηρητήριο Ανθρώπινων Δικαιωμάτων
IGLHRC	International Gay and Lesbian Human Rights Commission [Διεθνής ομοφυλοφιλική και λεσβιακή επιτροπή ανθρώπινων δικαιωμάτων]
ILGA	International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association [Διεθνής ένωση λεσβιών, ομοφυλόφιλων, αμφιφυλόφιλων, τρανσεξουαλικών και διεμφυλικών ατόμων]
MSA	σύγχρονη επίσημη αραβική
OCILA	Office for Country Information and Language Analysis (Κάτω Χώρες) [Γραφείο πληροφοριών ανά χώρα και γλωσσικής ανάλυσης]

OFPRA	Office français de protection des réfugiés et apatrides (Γαλλία) [Γαλλική υπηρεσία προστασίας προσφύγων και απάτριδων]
OHCHR	Γραφείο της Ύπατης Αρμοστείας για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα
ORAM	Organization for Refuge, Asylum and Migration [Οργανισμός για τους πρόσφυγες, το άσυλο και τη μετανάστευση]
RSS	really simple syndication [πολύ απλή διανομή]
SGN	μη συμμορφούμενος/-η ως προς τον σεξουαλικό προσανατολισμό και το φύλο
SMB	Swedish Migration Agency [Σουηδική υπηρεσία μετανάστευσης, πρώην Σουηδικό συμβούλιο μετανάστευσης]
SSRN	Social Science Research Network [Δίκτυο έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες]
ULB	Université Libre de Bruxelles [Ελεύθερο Πανεπιστήμιο Βρυξελλών]
UNHCR	Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες

1. Εισαγωγή

Το πεδίο εφαρμογής και οι στόχοι του οδηγού

Παρά τις πολλές μεθοδολογικές ομοιότητες με άλλα είδη έρευνας στον τομέα των ΠΧΚ, η υποβολή εκθέσεων σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ στις χώρες καταγωγής μπορεί να είναι ένα δύσκολο έργο για διάφορους λόγους (ποικιλία όρων αναζήτησης, έλλειψη πηγών, γενικόλογες πληροφορίες, κ.λπ.). Η εξοικείωση με την ορολογία, τα τοπικά πλαίσια και τα είδη των πηγών, η κατανόηση των συναφών ερευνητικών ερωτημάτων και όρων αναζήτησης και η εξασφάλιση εναλλακτικών πηγών πληροφόρησης μπορούν να εφοδιάσουν καλύτερα τον ερευνητή που καλείται να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες του συγκεκριμένου θέματος.

Ο παρών οδηγός επιδιώκει να παράσχει τις βασικές γνώσεις καθώς και χρήσιμες συμβουλές και πηγές για την έρευνα της κατάστασης των ΛΟΑ στις χώρες καταγωγής.

Ο οδηγός πρέπει να χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με το **παράρτημα II**, το οποίο περιλαμβάνει κατάλογο πηγών και συνδέσμους με τους διαδικτυακούς τόπους τους. Με σκοπό την τακτική ενημέρωση του καταλόγου συνδέσμων, η ηλεκτρονική έκδοση του οδηγού θα επικαιροποιείται όποτε κρίνεται αναγκαίο. Η πιο πρόσφατη επικαιροποίηση θα διατίθεται στον διαδικτυακό τόπο της EASO στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://easo.europa.eu/asylum-documentation/easo-publication-and-documentation/>

Ο οδηγός εστιάζει στην έρευνα της κατάστασης των ΛΟΑ, καθώς οι διεμφυλικοί και μεσοφυλικοί αιτούντες διεθνούς προστασίας δεν είναι σύνηθες φαινόμενο. Ωστόσο, για να αποκλειστούν ενδεχόμενα ερευνητικά ζητήματα σε σχέση με τα διεμφυλικά και τα μεσοφυλικά άτομα, το γλωσσάριο όρων (Κεφάλαιο 2) και ο κατάλογος πηγών (παράρτημα II) συμπεριλαμβάνουν και τις δύο αυτές ομάδες. Σε ολόκληρο τον οδηγό, χρησιμοποιείται η συντομογραφία **ΛΟΑ** για «**λεσβίες, ομοφυλόφιλους και αμφιφυλόφιλα άτομα**», με εξαίρεση τα παραθέματα από άλλες πηγές που μπορεί να χρησιμοποιούν διαφορετικά ακρωνύμια (όπως ΛΟΑΔ, ΛΟΑΔΜ —λεσβίες, ομοφυλόφιλοι, αμφιφυλόφιλα, διεμφυλικά και μεσοφυλικά άτομα).

Ο οδηγός απευθύνεται σε έμπειρους και λιγότερο έμπειρους ερευνητές ΠΧΚ ⁽¹⁾, καθώς και στους αρμόδιους για την εξέταση υποθέσεων που διενεργούν έρευνα στον τομέα των ΠΧΚ. Επιπροσθέτως, μπορεί να βοηθήσει δικηγόρους, ομάδες νομικής βοήθειας και δικαστές που εργάζονται στον τομέα του ασύλου.

Ο οδηγός πρέπει να χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με το εγχειρίδιο της EASO «Μεθοδολογία υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής» ⁽²⁾, και τις «Κοινές κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για την επεξεργασία των πληροφοριών για τις χώρες καταγωγής (ΠΧΚ)» ⁽³⁾, έγγραφα τα οποία ορίζουν το γενικό πλαίσιο για τη μεθοδολογία και τα πρότυπα ποιότητας όσον αφορά τις ΠΧΚ.

Ο παρών οδηγός είναι δημόσιο έγγραφο.

Η έρευνα για την παρούσα έκδοση του οδηγού ολοκληρώθηκε τον Φεβρουάριο του 2015.

Το ιστορικό

Κατά τις τελευταίες δεκαετίες, φαίνεται ότι η αντιμετώπιση των ΛΟΑ έχει αλλάξει σημαντικά σε πολλά μέρη του κόσμου. Οι ΛΟΑ διεκδίκησαν και κέρδισαν την αναγνώριση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους, όπως είναι η απαγόρευση των διακρίσεων και το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής. Ωστόσο, η εξέλιξη αυτή δεν αποτελεί γενικό φαινόμενο, καθώς σε ορισμένες χώρες παρατηρείται έξαρση της ομοφοβίας ενώ σε άλλες η ομοφυλοφιλία παραμένει ποινικό αδίκημα ή έχει ποινικοποιηθεί ακόμη περισσότερο. Από μια άποψη, το χάσμα ανάμεσα σε αυτές τις χώρες έχει μάλλον διευρυνθεί τα τελευταία χρόνια ⁽⁴⁾. Σε αυτό το πλαίσιο οφείλεται το γεγονός ότι ορισμένα άτομα ΛΟΑ εγκαταλείπουν τις χώρες καταγωγής τους και αιτούνται διεθνούς προστασίας.

⁽¹⁾ Στον οδηγό, οι όροι «ερευνητής ΠΧΚ» ή «ειδικός στις ΠΧΚ» αναφέρονται στα άτομα τα οποία παρέχουν υπηρεσίες ΠΧΚ για την υποστήριξη των ειδικών επαγγελματιών στον τομέα του ασύλου. Ένας ερευνητής ΠΧΚ, συλλέγει, επιλέγει και επικυρώνει ΠΧΚ και συχνά συντάσσει προϊόντα ΠΧΚ. Επίσης αναλαμβάνει την επίσημη εξέταση ή τη διερεύνηση θεμάτων που άπτονται των ΠΧΚ με σκοπό την εξακρίβωση γεγονότων, περιστατικών ή καταστάσεων και την αύξηση των γνώσεων για μια συγκεκριμένη χώρα.

⁽²⁾ EASO, *Country of Origin Information Report Methodology*, Ιούλιος 2012.

⁽³⁾ Ευρωπαϊκή Ένωση, *Common EU Guidelines for processing Country of Origin Information (COI)*, Απρίλιος 2008.

⁽⁴⁾ *The Economist*, «The Gay divide» [Το ομοφυλοφιλικό χάσμα], 11 Οκτωβρίου 2014.

Στις «**Κατευθυντήριες Οδηγίες** για την εξέταση των αιτημάτων ασύλου που στηρίζονται στον σεξουαλικό προσανατολισμό και/ή στην ταυτότητα του γένους (φύλου) στο πλαίσιο του άρθρου 1 Α (2) της σύμβασης του 1951 και/ή του πρωτοκόλλου του 1967 για το καθεστώς των προσφύγων», η **Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες** επισημαίνει τα εξής:

*Ο σεξουαλικός προσανατολισμός και/ή η ταυτότητα του φύλου του αιτούντα άσυλο μπορεί να είναι καίριας σημασίας για την εξέταση του αιτήματός του να αναγνωριστεί πρόσφυγας όταν φοβάται τη δίωξη λόγω του **πραγματικού ή του αποδιδόμενου σεξουαλικού προσανατολισμού του και/ή της ταυτότητας του φύλου**, που δεν είναι ή φαίνεται ότι δεν είναι σύμφωνη με τους ισχύοντες πολιτικούς, πολιτισμικούς ή κοινωνικούς κανόνες. Η ταυτόχρονη συνεκτίμηση του φύλου, του σεξουαλικού προσανατολισμού και της ταυτότητας του φύλου αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αξιολόγησης των αιτημάτων που εγείρουν ζητήματα σεξουαλικού προσανατολισμού και/ή ταυτότητας του φύλου. Η βλάβη που υφίσταται ο ενδιαφερόμενος λόγω της παράλειψης συμμόρφωσής του με τους «παραδοσιακούς» ρόλους των δύο φύλων αποτελεί συχνά κεντρικής σημασίας στοιχείο αυτών των αιτήσεων ασύλου [η υπογράμμιση δική μας] ⁽⁵⁾.*

Το άρθρο 10 της **οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις ασύλου** επαναβεβαιώνει ότι ο σεξουαλικός προσανατολισμός και/ή η ταυτότητα φύλου μπορούν να αποτελέσουν έναν από τους πέντε υφιστάμενους λόγους δίωξης:

*Ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν στη χώρα καταγωγής μια ιδιαίτερη **κοινωνική ομάδα** μπορεί να περιλαμβάνει ομάδα που βασίζεται στο **κοινό χαρακτηριστικό του γενετήσιου προσανατολισμού**. Ο γενετήσιος προσανατολισμός δεν μπορεί να νοηθεί ως περιλαμβανών πράξεις θεωρούμενες αξιόποινες κατά το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών. Λαμβάνονται δεόντως υπόψη πτυχές συνδεδεμένες με το φύλο, συμπεριλαμβανομένης της **ταυτότητας του φύλου**, κατά τον καθορισμό της ιδιότητας μέλους ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας ή τον προσδιορισμό χαρακτηριστικού αυτής της ομάδας [η υπογράμμιση δική μας] ⁽⁶⁾.*

Οι ΛΟΑ ενδέχεται να βιώσουν διώξεις και διακρίσεις με διαφορετικό τρόπο, όπως συνοψίζει η UNHCR:

*Οι **λεσβίες** μπορεί να υποστούν διώξεις αφενός λόγω του φύλου και αφετέρου λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού τους και μπορεί να είναι συχνότερα εκτεθειμένες σε εγκλήματα μίσους και στον βιασμό από μεμονωμένους δράστες, συμπεριλαμβανομένων μελών της οικογένειας και της κοινότητάς τους. Η κοινωνική και οικονομική κατάστασή τους ενδέχεται να αποτελεί εμπόδιο για την πρόσθασή τους στις διαδικασίες ασύλου, στην αστυνομία και σε άλλες μορφές προστασίας και υποστήριξης στις χώρες ασύλου.*

*Οι **ομοφυλόφιλοι άνδρες** υιοθετούν συνήθως έναν πιο ανοικτό τρόπο ζωής και, ως εκ τούτου, διατρέχουν συχνά πιο άμεσο κίνδυνο για τη σωματική τους ακεραιότητα, ιδιαίτερα από φορείς κρατικής εξουσίας σε χώρες στις οποίες η ομοφυλοφιλική συμπεριφορά αποτελεί ποινικό αδίκημα. Οι ομοφυλόφιλοι μπορεί να είναι απρόθυμοι να αποκαλύψουν στις αρχές ή στους φορείς παροχής υπηρεσιών τη σεξουαλική κακοποίηση που μπορεί να έχουν υποστεί.*

*Η **αμφισεξουαλικότητα** δεν είναι επαρκώς κατανοητή σε πολλές χώρες. Τα αμφισεξουαλικά άτομα αισθάνονται έλξη για ανθρώπους του αντίθετου όσο και του ίδιου φύλου, αλλά διώκονται λόγω της ομοφυλοφιλικής συμπεριφοράς τους. Θεωρούν τον σεξουαλικό προσανατολισμό τους μεταβλητό και εύπλαστο, δημιουργώντας την παρανόηση ότι η σεξουαλικότητά τους αποτελεί επιλογή και όχι κομμάτι της ταυτότητάς τους [η υπογράμμιση δική μας] ⁽⁷⁾.*

Δεδομένου ότι άνθρωποι από διάφορες χώρες υποβάλλουν αιτήσεις για διεθνή προστασία με αιτιολογία τον σεξουαλικό προσανατολισμό τους, υπάρχει αυξανόμενη ανάγκη για πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ στις αντίστοιχες χώρες καταγωγής. Αυτή η ανάγκη επιβεβαιώθηκε από το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 4ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τον «χάρτη πορείας της ΕΕ κατά της ομοφοβίας και των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου». Στην απόφαση αυτή η ΕΕ καλούσε τις αρχές ασύλου να διασφαλίσουν τη «**συστηματική τεκμηρίωση της νομικής και κοινωνικής κατάστασης των ΛΟΑΔΜ** στις χώρες καταγωγής και τη διάθεση των εν λόγω πληροφοριών στους αρμόδιους λήψης αποφάσεων στον τομέα του ασύλου, στο πλαίσιο των πληροφοριών σχετικά με τη χώρα καταγωγής (ΠΧΚ)» [η υπογράμμιση δική μας] ⁽⁸⁾.

⁽⁵⁾ UNHCR, *Κατευθυντήριες οδηγίες για τη διεθνή προστασία Νο 9*, 23 Οκτωβρίου 2012.

⁽⁶⁾ Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (αναδιατύπωση).

⁽⁷⁾ UNHCR, *Need to know guidance [Τι πρέπει να γνωρίζετε]* 2, 2011.

⁽⁸⁾ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 4ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τον χάρτη πορείας της ΕΕ κατά της ομοφοβίας και των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου.

Ωστόσο, όπως επισημάνθηκε παραπάνω, παρά το γεγονός ότι η τεκμηρίωση σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ στις χώρες καταγωγής παρουσιάζει πολλές μεθοδολογικές ομοιότητες με άλλα είδη εργασίας στον τομέα των ΠΧΚ, η έρευνα σχετικά με τα άτομα ΛΟΑ μπορεί να αποδειχτεί δύσκολη, και ενίοτε προβληματική, διαδικασία.

Οι προκλήσεις

• Κατανοώντας το υπό διερεύνηση θέμα

Η γενική γνώση των θεμάτων που άπτονται των ΛΟΑ βοηθά τους ερευνητές ΠΧΚ να αντιλαμβάνονται τις συναφείς **νομικές και μη νομικές πληροφορίες** και να υποβάλλουν **σαφείς και περιεκτικές** εκθέσεις για τα θέματα αυτά ⁽⁹⁾.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να κατανοούν την ορολογία που χρησιμοποιείται στις διάφορες χώρες σε σχέση με τα άτομα ΛΟΑ, καθώς και τις πολιτισμικές διαφορές στις εκφράσεις του σεξουαλικού προσανατολισμού και της ταυτότητας φύλου ώστε να διενεργούν την έρευνα με **αποτελεσματικότητα** και **αντικειμενικότητα**. Η έρευνα στον τομέα των ΠΧΚ μπορεί εύκολα να επηρεαστεί από το πολιτισμικό υπόβαθρο του ερευνητή. Οι προκαταλήψεις σχετικά με το πώς πρέπει να συμπεριφέρονται και να παρουσιάζουν τον εαυτό τους τα άτομα ΛΟΑ είναι δυνατό να επηρεάσουν τον τρόπο με τον οποίο οι ερευνητές συλλέγουν πληροφορίες.

• Λιγοστές, ελλιπείς και γενικόλογες ΠΧΚ

Παρόλο που ο όγκος και η ποιότητα των πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ στις χώρες καταγωγής παρουσιάζουν βελτίωση από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, οι εν λόγω πληροφορίες παραμένουν συχνά λιγοστές, ελλιπείς και γενικόλογες, γεγονός που δημιουργεί προβλήματα στους ερευνητές ΠΧΚ και τελικώς στους αρμόδιους για την εξέταση υποθέσεων / λήψης αποφάσεων κατά την ενδελεχή εξέταση σχετικών υποθέσεων ⁽¹⁰⁾.

Η κατάσταση των ΛΟΑ σε ορισμένες χώρες μπορεί να είναι **ελλιπώς τεκμηριωμένη** για διάφορους λόγους. Το στίγμα που συνοδεύει αυτές τις κατηγορίες πληθυσμού μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη μη καταγγελία πολλών περιστατικών· επιπλέον, η ικανότητα των διεθνών και των τοπικών ομάδων να παρακολουθούν και να τεκμηριώνουν την κακοποίηση παραμένει περιορισμένη σε πολλές χώρες ⁽¹¹⁾. Σε άλλες περιπτώσεις, «ή έντονα ακτιβιστική δράση έχει επανειλημμένα αποτελέσει αφορμή για επιθέσεις εναντίον των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, γεγονός που δημιουργεί προσκόμματα στην ικανότητά τους να τεκμηριώνουν τις παραβιάσεις» ⁽¹²⁾. Η τεκμηρίωση των κρατικών διώξεων —όταν είναι σπάνιες ή συγκαλύπτονται με αόριστες κατηγορίες— μπορεί επίσης να είναι δύσκολη.

Πολλές πηγές παρέχουν πληροφορίες **αποκλειστικά για τους ομοφυλόφιλους άνδρες**, καθώς οι διαθέσιμες πληροφορίες για την κατάσταση των λεσβιών και των αμφιφυλόφιλων ατόμων μπορεί να είναι λιγότερες για διάφορους λόγους (π.χ. επειδή μπορεί να είναι λιγότερο «ορατοί») ⁽¹³⁾. Ενώ οι πηγές μπορεί να παρουσιάζουν τις πληροφορίες ως σχετικές με τα «άτομα ΛΟΑ», αυτές μπορεί να περιορίζονται στην κατάσταση των ομοφυλόφιλων ανδρών.

Επιπροσθέτως, οι ΠΧΚ εστιάζουν συνήθως στην κατάσταση των ΛΟΑ **εν γένει**. Όμως, η κατάσταση των ΛΟΑ μπορεί να επηρεαστεί σε μεγάλο βαθμό από **μεμονωμένους παράγοντες** όπως το κοινωνικό φύλο, η κοινωνικοοικονομική κατάσταση, η θρησκεία, η γεωγραφία, το κοινωνικό δίκτυο, η στάση της οικογένειας και η (μη) συμμόρφωση με τους ισχύοντες κανόνες ⁽¹⁴⁾. Οι παράγοντες αυτοί μπορεί να μην συμπεριλαμβάνονται πάντα στις γενικές εκθέσεις για τα άτομα ΛΟΑ.

⁽⁹⁾ EASO, *Εργαστήριο με θέμα τις ΠΧΚ και τα άτομα ΛΟΑΔΜ*, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 20-21 Μαΐου 2014.

⁽¹⁰⁾ LaViolette, N., «Independent human rights documentation and sexual minorities: an ongoing challenge for the Canadian refugee determination process» [Ανεξάρτητη τεκμηρίωση σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα και μειονότητες λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού: μια διαρκής πρόκληση για την καναδική διαδικασία χορήγησης καθεστώτος πρόσφυγα], Απρίλιος-Ιούνιος 2009, σ. 437-476. Βλέπε επίσης: Refugee Studies Centre [Κέντρο Μελετών για τους Πρόσφυγες], *Sexual orientation in refugee status determination [Ο σεξουαλικός προσανατολισμός στη χορήγηση καθεστώτος πρόσφυγα]*, Απρίλιος 2011· Jansen, S., Spijkerboer, T., *Fleeing homophobia, asylum claims related to sexual orientation and gender identity in Europe [Ξεφεύγοντας από την ομοφοβία, αιτήσεις ασύλου που σχετίζονται με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου στην Ευρώπη]*, Σεπτέμβριος 2011.

⁽¹¹⁾ LaViolette, N., «Independent human rights documentation and sexual minorities: an ongoing challenge for the Canadian refugee determination process» [Ανεξάρτητη τεκμηρίωση σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα και μειονότητες λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού: μια διαρκής πρόκληση για την καναδική διαδικασία χορήγησης καθεστώτος πρόσφυγα], Απρίλιος-Ιούνιος 2009, σ. 437-476. Βλέπε επίσης: UNHCR, *Κατευθυντήριες οδηγίες της UNHCR για τη διεθνή προστασία Νο 9*, 23 Οκτωβρίου 2012.

⁽¹²⁾ UNHCR, *Κατευθυντήριες οδηγίες της UNHCR για τη διεθνή προστασία Νο 9*, 23 Οκτωβρίου 2012.

⁽¹³⁾ Jansen, S., Spijkerboer, T., *Fleeing homophobia, asylum claims related to sexual orientation and gender identity in Europe [Ξεφεύγοντας από την ομοφοβία, αιτήσεις ασύλου που σχετίζονται με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου στην Ευρώπη]*, Σεπτέμβριος 2011. Βλέπε επίσης: UK, Home Office, *Sexual identity issues in the asylum claim [Ζητήματα σεξουαλικής ταυτότητας στις αιτήσεις χορήγησης ασύλου]*, 11 Φεβρουαρίου 2015.

⁽¹⁴⁾ EASO, *Εργαστήριο με θέμα τις ΠΧΚ και τα άτομα ΛΟΑΔΜ*, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις: 20-21 Μαΐου 2014. Βλέπε επίσης: UNHCR, *Κατευθυντήριες οδηγίες της UNHCR για τη διεθνή προστασία Νο 9*, 23 Οκτωβρίου 2012.

***

Υπό το φως των παραπάνω προκλήσεων, ο ερευνητής ΠΧΚ μπορεί να βρεθεί αντιμέτωπος με έλλειμμα πληροφοριών ή έλλειμμα συγκεκριμένων στοιχείων σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ. Ωστόσο, οι ελλιπείς πληροφορίες ή η παντελής απουσία πληροφοριών δεν σημαίνει αυτομάτως ότι η κατάσταση των ΛΟΑ δεν είναι προβληματική. Επιπροσθέτως, στις περιπτώσεις που υπάρχουν πληροφορίες, μπορεί να μοιάζουν αντιφατικές. Π.χ. σε μερικές χώρες, μια ορατή και ενίοτε κοινωνικά αποδεκτή ομάδα ΛΟΑ μπορεί ταυτόχρονα να βρίσκεται αντιμέτωπη με πράξεις καταστολής, συμπεριλαμβανομένης της κρατικής καταστολής⁽¹⁵⁾.

Η αντιμετώπιση

Ως απάντηση στις παραπάνω προκλήσεις και στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁽¹⁶⁾, η EASO οργάνωσε **εργαστήριο** για ερευνητές ΠΧΚ στις **20 και 21 Μαΐου 2014** με θέμα «ΠΧΚ και λεσβίες, ομοφυλόφιλοι, αμφιφυλόφιλα, διεμφυλικά και μεσοφυλικά άτομα». Σκοπός του εργαστηρίου ήταν ο εντοπισμός και η ανταλλαγή εμπειρογνωμοσύνης και ορθών πρακτικών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο⁽¹⁷⁾.

Το εργαστήριο κατέδειξε ότι διάφορες ομάδες ΠΧΚ στις χώρες ΕΕ+⁽¹⁸⁾ έχουν ήδη αποκτήσει πολύτιμη εμπειρία στην έρευνα της κατάστασης των ΛΟΑ στις χώρες καταγωγής και έχουν αναπτύξει χρήσιμα εργαλεία, όπως καταλόγους ελέγχου της έρευνας, τυποποιημένους πίνακες περιεχομένων, δείκτες έρευνας, καταλόγους πηγών και στοχευμένες αποστολές ενημέρωσης (βλέπε κεφάλαιο 5).

Ο Οργανισμός για το άσυλο και τη μετανάστευση (ORAM), καθώς και η UNHCR, και οι δύο παρόντες στο εργαστήριο, έχουν επίσης αποκτήσει εμπειρία στον συγκεκριμένο τομέα. Η UNHCR θα αναπτύξει προσεχώς μια δέσμη κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά την επιλεξιμότητα για τις αιτήσεις που σχετίζονται με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου (ΣΠΤΦ) [Eligibility guidelines on sexual orientation and gender identity (SOGI)-related claims] (βλέπε κεφάλαιο 4)⁽¹⁹⁾. Ο ORAM έχει δημοσιεύσει εκθέσεις για χώρες καταγωγής με αντικείμενο τις νομικές και κοινωνικές συνθήκες των μειονοτήτων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή φύλου σε διάφορες χώρες (βλέπε κεφάλαιο 4)⁽²⁰⁾.

Η συνάντηση για τις ΠΧΚ και τα άτομα ΛΟΑΔΜ έδειξε, ωστόσο, ότι **οι γνώσεις, οι ορθές πρακτικές και τα ερευνητικά εργαλεία δεν είναι ευρέως διαθέσιμα**.

Μετά τη συνάντηση, συστήθηκαν ομάδα εργασίας και ομάδα αξιολόγησης από ομοτίμους⁽²¹⁾ με σκοπό τη σύνταξη ενός πρακτικού οδηγού, βασισμένου στις βέλτιστες πρακτικές και τα εργαλεία που έχουν αναπτυχθεί από τις χώρες ΕΕ+ και την κοινωνία των πολιτών και στα αποτελέσματα του εργαστηρίου που διοργάνωσε η EASO τον Μάιο του 2014. Ο παρών οδηγός είναι το αποτέλεσμα αυτής της κοινής προσπάθειας. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τη σύνταξή του περιγράφεται στη συνέχεια.

Η μεθοδολογία

Τον Οκτώβριο του 2014 η προαναφερθείσα ομάδα εργασίας, την οποία απαρτίζουν ειδικοί στις ΠΧΚ από τις χώρες ΕΕ+, τον ORAM και την EASO, συναντήθηκε με σκοπό να προσδιορίσει το περιεχόμενο του οδηγού και τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων. Το περιεχόμενο καθορίστηκε με βάση τις ανάγκες που διατυπώθηκαν από τις χώρες ΕΕ+ στη διάρκεια του εργαστηρίου του Μαΐου 2014. Η διαδικασία της σύνταξης διήρκεσε από τον Οκτώβριο του 2014 έως τον Φεβρουάριο του 2015.

⁽¹⁵⁾ EASO, *Εργαστήριο με θέμα τις ΠΧΚ και τα άτομα ΛΟΑΔΜ*, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις: 20-21 Μαΐου 2014.

⁽¹⁶⁾ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τον χάρτη πορείας της ΕΕ κατά της ομοφοβίας και των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου.

⁽¹⁷⁾ Ειδικοί στις ΠΧΚ από 12 χώρες της ΕΕ+ —μαζί με αντιπροσώπους της UNHCR, του Ολλανδικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες (DCR), του Ιδρύματος του Ελσίνκι για τα ανθρώπινα δικαιώματα (HFHR), του ORAM, του COC Ολλανδίας— συμμετείχαν στο εργαστήριο το οποίο διήρκεσε 1,5 ημέρα. Οι συμμετέχοντες συζητήσαν με ποιο τρόπο οι ΠΧΚ μπορούν να υποστηρίξουν την αξιολόγηση των αιτήσεων των ΛΟΑΔΜ και πώς διενεργείται η έρευνα και η αξιολόγηση των ΠΧΚ που σχετίζονται με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και/ή την ταυτότητα φύλου. Οι συμμετέχοντες αντάλλαξαν επίσης εθνικές πρακτικές (βλέπε κεφάλαιο 5), χρήσιμα εργαλεία και πηγές, ενώ προσκεκλημένοι ομιλητές πραγματοποίησαν στοχευμένες παρουσιάσεις.

⁽¹⁸⁾ Στον οδηγό, ο όρος «χώρες ΕΕ+» αναφέρεται στα κράτη μέλη της ΕΕ μαζί με τις συνδεδεμένες χώρες Νορβηγία και Ελβετία.

⁽¹⁹⁾ Οι κατευθυντήριες γραμμές της UNHCR θα περιλαμβάνουν 10 κεφάλαια για επιμέρους χώρες, με ΠΧΚ για άτομα με ποικίλους σεξουαλικούς προσανατολισμούς και ταυτότητες φύλου. Η UNHCR θα δημοσιεύσει τις κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά την επιλεξιμότητα εντός του 2015 και θα τις διαθέσει στο Refworld.

⁽²⁰⁾ Δείτε τις εκδόσεις του ORAM στην εξής ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.oraminternational.org/en/publications>, προσέλαση 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽²¹⁾ Η ομάδα εργασίας συστάθηκε τον Σεπτέμβριο του 2014 μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Συμμετέχουν το Βέλγιο (CGRS/Cedoca), οι Κάτω Χώρες (IND/OCILA), ο ORAM και η EASO. Στους ομοτίμους αξιολογητές συγκαταλέγονται η UNHCR, η Δανία (Υπηρεσία μετανάστευσης, ΠΧΚ) και η Λίλιαν Τσούρδη (Ακαδημαϊκό δίκτυο Odysseus / Université Libre de Bruxelles).

Τον Φεβρουάριο του 2015 διενεργήθηκε αξιολόγηση από εμπειρογνώμονες από τις χώρες και τους οργανισμούς που παρατίθενται ως αξιολογητές στην ενότητα των Ευχαριστιών ⁽²²⁾. Όλα τα σχόλια των αξιολογητών ελήφθησαν υπόψη και τα περισσότερα από αυτά συμπεριλήφθηκαν στο τελικό σχέδιο της έκθεσης.

Ο παρών οδηγός περιλαμβάνει πληροφορίες (ορθές πρακτικές, χρήσιμα εργαλεία και πηγές) που συγκεντρώθηκαν στο εργαστήριο του Μαΐου 2014. Αξιοποιεί επίσης πληροφορίες που συνελέγησαν από διάφορες πρόσθετες πηγές (οδηγούς, μεθοδολογία, εγχειρίδια, περιοδικά, άρθρα από τον Τύπο...). Επίσης, βασίζεται στην πρακτική εμπειρία ερευνητών ΠΧΚ οι οποίοι απέκτησαν εμπειρογνωμοσύνη στην έρευνα της κατάστασης των ΛΟΑ.

Θεματική ενότητα κατάρτισης της EASO: Φύλο, ταυτότητα φύλου και σεξουαλικός προσανατολισμός ⁽²³⁾

Η EASO ανέπτυξε πρόσφατα μια νέα **θεματική ενότητα κατάρτισης** απευθυνόμενη στους αρμόδιους για την εξέταση υποθέσεων και λοιπούς ειδικούς επαγγελματίες στον τομέα του ασύλου σε όλη την ΕΕ με τίτλο «**Φύλο, ταυτότητα φύλου και σεξουαλικός προσανατολισμός**». Η θεματική ενότητα υιοθετεί τη μικτή μαθησιακή μεθοδολογία του εκπαιδευτικού προγράμματος της EASO, η οποία συνδυάζει μια μέθοδο ηλεκτρονικής μάθησης με δια ζώσης συνεδρίες. Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι να δώσει στους εκπαιδευόμενους τη δυνατότητα να:

- εξηγήσουν πώς τα προσωπικά βιώματα και η νοοτροπία σε σχέση με το φύλο, την ταυτότητα φύλου και τον σεξουαλικό προσανατολισμό επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο επεξεργάζονται μια αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας·
- εντοπίζουν παράγοντες που σχετίζονται με το φύλο, την ταυτότητα φύλου και τον σεξουαλικό προσανατολισμό κατά την επεξεργασία των αιτήσεων παροχής διεθνούς προστασίας·
- εφαρμόζουν την ενδεδειγμένη προσέγγιση όσον αφορά το φύλο, την ταυτότητα φύλου και τον σεξουαλικό προσανατολισμό κατά την επεξεργασία των αιτήσεων παροχής διεθνούς προστασίας.

Η θεματική ενότητα κατάρτισης της EASO αναφέρεται επίσης στη σημασία των ΠΧΚ για την έρευνα σχετικά με τις μειονότητες λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή φύλου και περιέχει παραπομπές σε διάφορες πηγές· σύνδεσμος με τον παρόντα οδηγό περιλαμβάνεται στην έκδοση ηλεκτρονικής μάθησης της θεματικής ενότητας.

Επισκόπηση του περιεχομένου

Το **κεφάλαιο 2** αναδεικνύει τη σπουδαιότητα της ορολογίας όταν αναφέρεται κανείς στα άτομα ΛΟΑ. Σκοπός του είναι:

- ✓ να παρουσιάσει μια ευρεία επισκόπηση των εννοιών και των όρων που παραπέμπουν στα άτομα ΛΟΑ·
- ✓ να αναδείξει τις μεγάλες διαφορές στη χρήση των όρων μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα·
- ✓ να υπογραμμίσει τη σπουδαιότητα του να είναι κατανοητές η σημασία και η συνδήλωση των όρων.

Στο τέλος του κεφαλαίου παρατίθεται **γλωσσάριο** με τους πιο συνηθισμένους όρους στο πεδίο του ΣΠΤΦ.

Το **κεφάλαιο 3** περιλαμβάνει:

- ✓ έναν προτεινόμενο τυποποιημένο πίνακα περιεχομένων για μια έκθεση ΠΧΚ·
- ✓ σύντομη περιγραφή των πιθανών κεφαλαίων/υποκεφαλαίων·
- ✓ κατάλογο ερευνητικών ερωτημάτων για κάθε κεφάλαιο προς καθοδήγηση του ερευνητή ΠΧΚ.

Το **κεφάλαιο 4** έχει ως στόχο:

- ✓ να δώσει μια γενική εικόνα των διαφόρων ειδών διαθέσιμων πηγών·
- ✓ να δώσει διευκρινίσεις σχετικά με τις πληροφορίες που παρέχουν τα διάφορα είδη πηγών.

Το κεφάλαιο δεν απαριθμεί ούτε περιγράφει πηγές πληροφοριών για τα άτομα ΛΟΑ, καθώς σχετικός κατάλογος περιλαμβάνεται στο παράρτημα II (βλέπε παρακάτω). Συνεπώς, το κεφάλαιο 4 πρέπει να χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με το **παράρτημα II**.

⁽²²⁾ Στους ομότιμους αξιολογητές συγκαταλέγονται η UNHCR, η Δανία (Υπηρεσία μετανάστευσης, ΠΧΚ) και η Λίλιαν Τσοούρδη (Ακαδημαϊκό δίκτυο Odysseus / Université Libre de Bruxelles).

⁽²³⁾ Για περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τη θεματική ενότητα της EASO, επικοινωνήστε με: Vulnerablegroups@easo.europa.eu

Το **κεφάλαιο 5** εξετάζει όρους αναζήτησης και διαδικτυακά ερευνητικά εργαλεία/συμβουλές που μπορεί να φανούν χρήσιμες για την αποτελεσματική έρευνα και την παρακολούθηση της κατάστασης των ΛΟΑ στις χώρες καταγωγής. Παραθέτει επίσης εργαλεία για καλύτερη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των χωρών ΕΕ+.

Το **κεφάλαιο 6** παρέχει οδηγίες για τις περιπτώσεις όπου ο διαθέσιμος χρόνος για την έρευνα της κατάστασης των ΛΟΑ σε μια συγκεκριμένη χώρα είναι περιορισμένος ή όπου δεν διατίθενται παρά ελάχιστες ή και καθόλου πληροφορίες.

Παραρτήματα

Το **παράρτημα I** είναι ένας κατάλογος ελέγχου της έρευνας και της ποιότητας ο οποίος συνοψίζει τις βασικές αρχές ΠΧΚ και τα πρότυπα ποιότητας που περιγράφονται στον οδηγό.

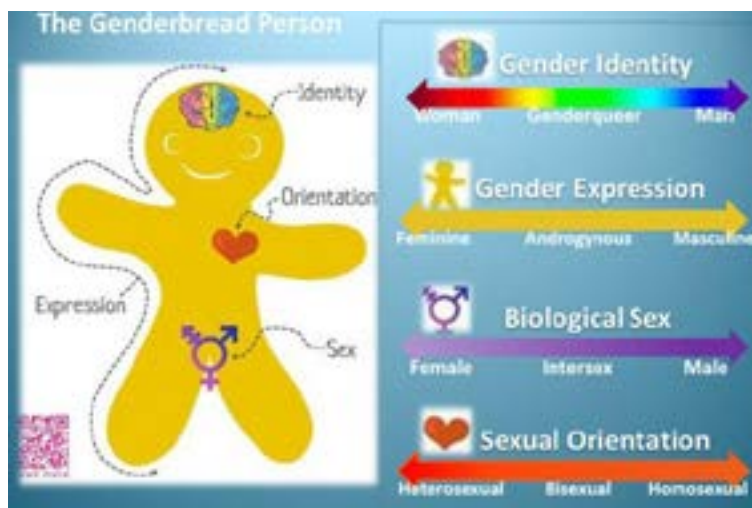
Το **παράρτημα II** περιέχει κατάλογο πηγών και συνδέσμους με τους διαδικτυακούς τόπους τους. Οι πηγές χωρίζονται σε «είδη» και παρατίθεται σύντομη περιγραφή της κάθε πηγής.

2. Ορολογία

Επειδή η ορολογία σχετικά με τα άτομα ΛΟΑ είναι τόσο ποικίλη και μη τυποποιημένη, είναι πολύ σημαντικό να γίνει κατανοητή η σημασία της χρήσης συγκεκριμένης ορολογίας κατά την έρευνα και τη σύνταξη κειμένων σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ. Αυτό θα βοηθήσει τον ερευνητή ΠΧΚ να προσδιορίσει τους όρους που πρέπει να χρησιμοποιήσει κατά τη διενέργεια διαδικτυακής έρευνας, καθώς επίσης και κατά τη λήψη συνεντεύξεων από προφορικές πηγές. Το αποτέλεσμα της έρευνας μπορεί να διαφοροποιηθεί σε μεγάλο βαθμό εάν ο ερευνητής γνωρίζει ποιους όρους πρέπει να χρησιμοποιήσει κάθε φορά. Θα δούμε στα κεφάλαια 4 και 5 την πρακτική σημασία της κατανόησης της ορολογίας που αφορά τα άτομα ΛΟΑ.

Σε ένα πρώτο στάδιο, είναι σημαντική η εξοικείωση με τις διάφορες έννοιες που σχετίζονται με τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα και την έκφραση του φύλου. Μπορεί κανείς να διακρίνει **τέσσερις διαφορετικές, αν και συνδεδεμένες, έννοιες**, όπως φαίνεται στην εικόνα ⁽²⁴⁾ που ακολουθεί.

- **Η ταυτότητα φύλου** αναφέρεται στο βαθύ, εσωτερικό και ατομικό βίωμα κάθε προσώπου ως προς το φύλο του, το οποίο μπορεί να ανταποκρίνεται ή μπορεί να μην ανταποκρίνεται προς το φύλο που του αποδόθηκε κατά τη γέννηση ⁽²⁵⁾.
- **Η έκφραση του φύλου** (ή «εκδήλωση του φύλου») αναφέρεται στην εξωτερική εμφάνιση, το ντύσιμο, την επιτήδευση στις κινήσεις και τη συμπεριφορά μέσω της οποίας τα άτομα παρουσιάζουν την ταυτότητα του φύλου τους ⁽²⁶⁾.
- **Το βιολογικό φύλο** αναφέρεται στα βιολογικά και φυσιολογικά χαρακτηριστικά που καθορίζουν τους άνδρες και τις γυναίκες. Στα βιολογικά και φυσιολογικά χαρακτηριστικά περιλαμβάνονται τα φυλετικά χρωμοσώματα, οι γονάδες, οι ορμόνες του φύλου, τα εσωτερικά αναπαραγωγικά όργανα και τα εξωτερικά γεννητικά όργανα ⁽²⁷⁾.
- **Ο σεξουαλικός προσανατολισμός** αναφέρεται στην ικανότητα του κάθε ατόμου να αισθάνεται βαθιά συναισθηματική, τρυφερή και/ή σεξουαλική έλξη προς και να έχει ερωτικές και σεξουαλικές σχέσεις με άτομα διαφορετικού φύλου ή του ίδιου φύλου ή περισσότερων του ενός φύλων ⁽²⁸⁾.

Πηγή: <http://itspronouncedmetrosexual.com/2011/11/breaking-through-the-binary-gender-explained-using-continuums/>

⁽²⁴⁾ It's Pronounced Metro Sexual [δικτυακός τόπος], *The genderbread Person*, 2012.

⁽²⁵⁾ Αρχές της Υογυακάρτα, *Αρχές της Υογυακάρτα για την εφαρμογή του διεθνούς δικαίου των δικαιωμάτων του ανθρώπου σε σχέση με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου*, Μάρτιος 2007.

⁽²⁶⁾ ORAM, *Blind alleys, Part I: guidance for NGOs, governments, UNHCR & program funders, glossary of terms* [Αδιέξοδα, Μέρος I: Κατευθύνσεις για ΜΚΟ, κυβερνήσεις, την UNHCR & χρηματοδότες προγραμμάτων, Γλωσσάριο όρων], Φεβρουάριος 2013· ORAM, *country of origin report: sexual and gender minorities — Uganda* [Έκθεση χώρας καταγωγής: μειονότητες λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή φύλου — Ουγκάντα], 7 Νοεμβρίου 2014.

⁽²⁷⁾ ORAM, *Blind alleys, Part I: guidance for NGOs, governments, UNHCR & program funders, glossary of terms* [Αδιέξοδα, Μέρος I: Κατευθύνσεις για ΜΚΟ, κυβερνήσεις, την UNHCR και χρηματοδότες προγραμμάτων, Γλωσσάριο όρων], Φεβρουάριος 2013· ORAM, *Country of Origin Report: Sexual and Gender Minorities — Uganda* [Έκθεση χώρας καταγωγής: μειονότητες λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή φύλου — Ουγκάντα], 7 Νοεμβρίου 2014.

⁽²⁸⁾ Αρχές της Υογυακάρτα, *Αρχές της Υογυακάρτα για την εφαρμογή του διεθνούς δικαίου των δικαιωμάτων του ανθρώπου σε σχέση με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου*, Μάρτιος 2007.

Ένα δεύτερο στοιχείο είναι ότι δεν υπάρχει **ομοίμορφη ορολογία** σε σχέση με τους διάφορους σεξουαλικούς προσανατολισμούς και ταυτότητες φύλου. Στις γλώσσες καταγωγής πολλών αιτούντων διεθνούς προστασίας, η ορολογία είναι λιγοστή και αόριστη ή μπορεί να έχει αρνητικές συνδηλώσεις. Σε ορισμένους πολιτισμούς, η χρησιμοποιούμενη ορολογία δεν αντιστοιχεί στις ταυτότητες των ΛΟΑ (βλέπε το παράδειγμα της Σενεγάλης πιο κάτω). Επιπλέον, οι έννοιες, οι νοοτροπίες και η ορολογία δεν είναι στατικές αλλά μεταβάλλονται στο πέρασμα του χρόνου.

Διαφορές σε έννοιες και όρους

Όπως προαναφέρθηκε, είναι σημαντικό να κατανοηθεί ότι οι έννοιες που σχετίζονται με τους ποικίλους σεξουαλικούς προσανατολισμούς και ταυτότητες φύλου διαφέρουν πάρα πολύ ανάμεσα στους διάφορους (υπο) πολιτισμούς, χώρες/περιοχές, και ενδέχεται να μεταβληθούν στο πέρασμα του χρόνου⁽²⁹⁾. Οι όροι μπορεί επίσης να ποικίλλουν από άτομο σε άτομο, ή να διαφέρουν σε διαφορετικά πλαίσια.

Σε πολλές γλώσσες η αναφορά στην ομοφυλοφιλία συνδέεται με την απαγόρευση και/ή με αισθήματα ντροπής. Σε γενικές γραμμές, όσο ισχυρότερη είναι η απαγόρευση, τόσο ελλιπέστερη εμφανίζεται η ορολογία. Εξάλλου, στους συγκεκριμένους πολιτισμούς, οι εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας και τα ηλεκτρονικά μέσα στην τοπική γλώσσα τείνουν να χρησιμοποιούν υποτιμητικούς και χονδροειδείς όρους για την περιγραφή των ΛΟΑ.

Σε μερικές περιπτώσεις υπάρχουν διαφορετικοί όροι για τους σεξουαλικά «ενεργητικούς» και «παθητικούς» άνδρες που κάνουν σεξ με άνδρες (ΑΣΑ). Ο «ενεργητικός» άνδρας αντιμετωπίζεται συνήθως ως λιγότερο «αρνητικός» και μερικές φορές δεν θεωρείται καν ομοφυλόφιλος ενώ ο σεξουαλικά «παθητικός» άνδρας συχνά αντιμετωπίζεται ως πιο «αρνητικός», ως ο «πραγματικός» ομοφυλόφιλος.

Όπου υπάρχουν **θετικοί, καταφατικοί όροι**, απαντώνται πολύ περισσότερο στον **ξενόγλωσσο Τύπο** και πιο συχνά στα ηλεκτρονικά μέσα που απευθύνονται σε αλλοδαπούς, «δουτικοποιημένους» τοπικούς πληθυσμούς και στις κοινότητες ΛΟΑ της διασποράς.

Η **αραβική γλώσσα** είναι μια τέτοια περίπτωση: παρά το γεγονός οι ομοφυλοφιλικές σχέσεις/συμπεριφορές είναι σύνηθες φαινόμενο στην περιοχή της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής, το συγκεκριμένο θέμα αποτελεί ισχυρότατο ταμπού από το Μαρόκο έως τις χώρες του Κόλπου. Η κλασική αραβική δεν διαθέτει διαδεδομένους θετικούς όρους για τα άτομα ΛΟΑ⁽³⁰⁾. Η επίσημη λέξη των τυποποιημένων αραβικών (σύγχρονη επίσημη αραβική ή MSA) για τον ομοφυλόφιλο είναι η «Mithliya jinsiya», αυτολεξεί μετάφραση του ελληνικού *όμοιος* και του λατινικού «seksus». Η λέξη «Shouzouz jins ή Shatha Jinsiya» («παρά φύσει σεξουαλικότητα») χρησιμοποιείται για την περιγραφή των λεγόμενων παρά φύσει σεξουαλικών πρακτικών αλλά και για την περιγραφή της ομοφυλοφιλίας⁽³¹⁾. Το μάλλον προσβλητικό «Luutii» ή «Al-Luti» (αναφορά στη βιβλική/κορανική ιστορία του Λωτ) χρησιμοποιείται συχνά στην καθομιλουμένη⁽³²⁾. Τα τελευταία χρόνια, ο ουδέτερος, θετικός όρος «Mithly/Misly» («ο όμοιος») χρησιμοποιείται από κάποιες κοινότητες ΛΟΑ⁽³³⁾, αλλά η χρήση του περιορίζεται κυρίως στις κοινότητες της διασποράς. Τόσο ο όρος «Luutii» όσο και ο «Mithly» δεν χρησιμοποιούνται συνήθως στα μη εξειδικευμένα ΜΜΕ σε καμία αραβόφωνη χώρα. Οι τοπικές διάλεκτοι έχουν πολλές διαφορετικές λέξεις, όλες ιδιαίτερα προσβλητικές, όπως «Zamel» (στο Μαρόκο), «Khawell», «Khaniith», «Manyak» και «Sjadh», οι οποίες χρησιμοποιούνται στην καθομιλουμένη αλλά ενίοτε και στον τοπικό Τύπο⁽³⁴⁾.

⁽²⁹⁾ Στο παρελθόν υπήρχαν ουδέτεροι όροι για την ομοφυλοφιλική συμπεριφορά σε ορισμένες τοπικές διαλέκτους αλλά οι όροι αυτοί ξεχάστηκαν και εξαφανίστηκαν με την έλευση της αποικιοκρατίας, του Χριστιανισμού ή του Ισλαμισμού, όπως π.χ. σε ορισμένες αφρικανικές κοινωνίες.

⁽³⁰⁾ Για μια εκτενή πραγμάτευση των διαφόρων αραβικών όρων, βλέπε Ganly, Katharine, *Arab world: trouble for gay travels in the Muslim world [Αραβικός κόσμος: επεισοδιακά ταξίδια για τους ομοφυλόφιλους στον μουσουλμανικό κόσμο]*, με ημερομηνία ανάρτησης: 15 Ιουλίου 2009.

⁽³¹⁾ Ganly, Katharine, *Arab world: trouble for gay travels in the Muslim world*, με ημερομηνία ανάρτησης: 15 Ιουλίου 2009.

⁽³²⁾ Palmer, Bryan, *How do you say gay in Arabic? A brief linguistic history of Middle Eastern homosexuality [Πώς λέμε ομοφυλόφιλος στα αραβικά; Σύντομη γλωσσολογική ιστορία της ομοφυλοφιλίας στη Μέση Ανατολή]*, 16 Αυγούστου 2012.

⁽³³⁾ Bint el Nas, *Glossary of Arabic terms [Γλωσσάριο αραβικών όρων]*, Ιούλιος 2003.

⁽³⁴⁾ Moscas De Colores, *Gay dictionary: Arabic [Ομοφυλοφιλικό λεξικό: Αραβικά]*, χ. η.· Bint el Nas, *Glossary of Arabic terms [Γλωσσάριο αραβικών όρων]*, Ιούλιος 2003· Coolslang, *Arabic slang dictionary with English translation [Λεξικό της αραβικής αργκό με αγγλική μετάφραση]* (διαδικτυακό λεξικό), χ. η.· LA Times, *Morocco: New magazine braves risks to give voice to Arab homosexuals [Μαρόκο: ένα νέο περιοδικό αφηγήα τους κινδύνους για να δώσει φωνή στους Άραβες ομοφυλόφιλους]*, 28 Απριλίου 2010.

Κατά τον ίδιο τρόπο, στην **Ουγκάντα**, οι αυτοπροσδιοριζόμενες μειονότητες λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή φύλου (όπως διεμφυλικοί, ομοφυλόφιλοι, λεσβίες, ορισμένα αμφισεξουαλικά άτομα και συναφείς ομάδες) χρησιμοποιούν συνήθως τον σχεδόν στοργικό όρο «kuchu», με προέλευση από τα σουαχίλι, για να περιγράψουν τον εαυτό τους και τους ομοίους τους⁽³⁵⁾. Οι λαϊκές εφημερίδες της Ουγκάντα αναφέρονται σε «ομοφυλόφιλους» ή σε «γκέι», χρησιμοποιώντας πολλές φορές τον όρο «γκέι» με επιτιμητικό τρόπο ενάντια στην «δυτική» ταυτότητα και τη «δυτική» επιρροή⁽³⁶⁾. Οι ετεροφυλόφιλοι **Κενυάτες** αποκαλούν μερικές φορές τους ομοφυλόφιλους συμπολίτες τους «Volkswagen» ή «Beetle», θεωρώντας ότι η ομοφυλοφιλία αποτελεί φαινόμενο εισαγωγής και «όχι της Κένυας»⁽³⁷⁾.

Τέτοιες αποκλίνοσες, σύνθετες και διακριτές χρήσεις της ορολογίας απαντώνται στις περισσότερες γλώσσες. Η έκταση στην οποία η ουδέτερη ή θετική ορολογία, που χρησιμοποιείται από τα ίδια τα άτομα ΛΟΑ, εμφανίζονται στον **μη εξειδικευμένο Τύπο** μπορεί να αποτελεί ισχυρή ένδειξη κοινωνικής αποδοχής. Όπως θα δούμε (κεφάλαιο 3), η κοινωνική αποδοχή είναι ένα από τα θέματα που ένας ερευνητής θα κληθεί ενδεχομένως να διερευνήσει κατά τη σύνταξη μιας έκθεσης σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ.

Αυτοπροσδιορισμοί που χρησιμοποιούνται από τα άτομα ΛΟΑ

Όπως έχει αναφερθεί, **κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες, οι ξένες γλώσσες και η πρόσβαση στην ηλεκτρονική επικοινωνία** διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην επιλογή των όρων που είναι πιθανό να χρησιμοποιήσει ένα άτομο. Π.χ. οι μορφωμένοι, εύποροι και κοσμοπολίτες ΛΟΑ των μεγάλων αστικών κέντρων είναι πολύ πιο πιθανό να χρησιμοποιήσουν όρους όπως «ομοφυλόφιλος/γκέι», «λεσβία», «αμφισεξουαλικός/-ή» και «διεμφυλικός/-ή» απ' ό,τι άτομα χαμηλού μορφωτικού και οικονομικού επιπέδου που ζουν στην ύπαιθρο και δεν έχουν ταξιδέψει ιδιαίτερα. Αυτό μπορεί να αντανακλά μια επιθυμία ταύτισης με τις αναγνωρισμένες έννοιες και κοινότητες των ΛΟΑ, οι οποίες δεν έχουν αντίστοιχο σε πολλές κοινωνίες.

Σε πολιτισμούς στους οποίους τα άτομα ΛΟΑ ζουν υπό συνθήκες κοινωνικής απομόνωσης και βαθιάς απαγόρευσης, μπορεί να χρησιμοποιούν διαφορετικούς όρους για να περιγράψουν τους εαυτούς τους και τους ομοίους τους. Μπορεί επίσης να απουσιάζει η ορολογία για την περιγραφή του σεξουαλικού τους προσανατολισμού ή της ταυτότητας φύλου, ιδιαίτερα αν δεν έχουν πρόσβαση σε ξενόγλωσσα μέσα ενημέρωσης.

Στη **Σενεγάλη**, οι άνδρες που κάνουν σεξ με άνδρες (ΑΣΑ) χρησιμοποιούν ορισμένες φορές τους όρους «ibbi» και «yoos» για να αναφερθούν στους εαυτούς τους και να αποκαλούνται μεταξύ τους, με το «ibbi» να αναφέρεται στον «θηλυπρεπή» ή «δεκτικό» ερωτικό σύντροφο και το «yoos» στον «αρρενωπό» ή «κυρίαρχο» ερωτικό σύντροφο⁽³⁸⁾. Άλλοι αποφεύγουν τελείως αυτούς τους στερεότυπους ρόλους των φύλων. Οι μη ομοφυλόφιλοι δεν γνωρίζουν ή δεν χρησιμοποιούν αυτούς τους όρους. Αντί αυτών, χρησιμοποιούν συνηθέστερα τον υποτιμητικό σήμερα όρο «goor jigeen» (κατά λέξη άνδρας-γυναίκα) και/ή «ρέδέ» (κατά πολλούς μειωτικός όρος της γαλλικής αργκό που σημαίνει «παιδεραστής»), καθώς και μερικούς άλλους όρους, για να αναφερθούν στους ομοφυλόφιλους άνδρες και σε άτομα μη συμμορφούμενα με το φύλο τους⁽³⁹⁾.

Ανάλογα με το επίπεδο της απαγόρευσης και/ή της ντροπής σε μια δεδομένη χώρα, τα άτομα ΛΟΑ μπορεί να αποφεύγουν εντελώς τον αυτοπροσδιορισμό.

Είναι σημαντικό να γίνει κατανοητό ότι τα άτομα ΛΟΑ μπορεί επίσης να επηρεάσουν τη χρήση και τη συνδήλωση των όρων. Το ολλανδικό ομοφυλοφιλικό κίνημα, π.χ., άρχισε να χρησιμοποιεί την πολύ προσβλητική, έως τότε, ολλανδική λέξη «Flikker» [«αδελφή»⁽⁴⁰⁾] για την αυτοοργάνωσή του (δημιούργησαν ομάδες Flikker σε ολόκληρη τη χώρα). Με αυτό τον τρόπο, το κίνημα προσπάθησε να απογυμνώσει τη λέξη από την αρνητική συνδήλωση

⁽³⁵⁾ Canavera Mark, *The Kuchu Beehive [Η κυψέλη Kuchu]*, με ημερομηνία ανάρτησης: 2 Αυγούστου 2010.

⁽³⁶⁾ BBC News, *Ugandan 'homosexuals' named in Red Pepper paper* [«Ομοφυλόφιλοι» της Ουγκάντα κατονομάζονται στην εφημερίδα Red Pepper], 25 Φεβρουαρίου 2014.

⁽³⁷⁾ Oranga Kwendo, *Kenya; What is this about tying aid to gay rights?* [Κένυα: Ποιος επιχειρεί να συνδέσει τη βοήθεια με τα δικαιώματα των ομοφυλόφιλων;], με ημερομηνία ανάρτησης 10 Δεκεμβρίου 2011.

⁽³⁸⁾ Beyrer Chris, Wirtz Andrea L., Walker Damian, Johns Benjamin, Sifakis Frangiscos και Baral Stefan D., *The Global HIV epidemics among men who have sex with men [Η παγκόσμια επιδημία HIV μεταξύ των ανδρών που κάνουν σεξ με άνδρες]*, 2011.

⁽³⁹⁾ Cedoca, *Θεματική ενημέρωση «Sénégal: Situation actuelle de la communauté homosexuelle et MSM» [Σενεγάλη: τρέχουσα κατάσταση της ομοφυλόφιλης κοινότητας και των ΑΣΑ]*, 12 Φεβρουαρίου 2013.

⁽⁴⁰⁾ Η λέξη «faggot», που σημαίνει κυριολεκτικά «δεμάτι ξύλα», παρέπεμπε στη θανάτωση των αιρετικών στην πυρά στη μεσαιωνική Ευρώπη. Η θανάτωση στην πυρά ήταν εκείνη την εποχή μία από τις τιμωρίες για την ομοφυλοφιλία. Βλέπε: Online Etymology Dictionary [Διαδικτυακό ετυμολογικό λεξικό]: Berkowitz Eric, *Sex and punishment: four thousand years of judging desire* [Σεξ και τιμωρία: τέσσερις χιλιάδες χρόνια καταδίκης του ερωτικού πόθου], 2012.

της και να την διεκδικήσει εκ νέου. Τα άτομα ΛΟΑ μπορεί επίσης να αποστασιοποιηθούν από όρους/έννοιες που συνηθίζονται στη Δύση —όπως γκέι ή ομοφυλόφιλος/-η— λόγω της αρνητικής συνδήλωσης που έχουν για αυτούς/-ές.

Ακολουθεί ένα διαφωτιστικό γλωσσάριο όρων με τους πιο συνηθισμένους όρους σε σχέση με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου (ΣΠΤΦ):

Γλωσσάριο όρων ⁽⁴¹⁾

Με αλφαθητική σειρά

Αμφιφυλόφιλος/-η (bisexual): Όρος που χρησιμοποιείται για να περιγράψει ένα άτομο το οποίο αισθάνεται σωματική, ερωτική και/ή συναισθηματική έλξη προς άνδρες και γυναίκες ⁽⁴²⁾ (ή, μάλλον, προς περισσότερα του ενός φύλα) ⁽⁴³⁾. Μια αμφισεξουαλική ταυτότητα δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη σεξουαλική έλξη ίδιας έντασης και προς τα δύο φύλα.

ΑΣΑ (MSM): Ακρωνύμιο του «άνδρες που κάνουν σεξ με άνδρες» αλλά δεν αυτοπροσδιορίζονται κατ' ανάγκη ως ομοφυλόφιλοι ή αμφιφυλόφιλοι. Ο όρος χρησιμοποιείται συχνά στον τομέα της υγείας εν γένει και ιδιαίτερα στην πρόληψη των HIV/AIDS/ΣΜΝ ⁽⁴⁴⁾.

Βία λόγω φύλου: Βία η οποία στρέφεται κατά ενός ατόμου λόγω του φύλου του/της ⁽⁴⁵⁾.

Βιολογικό φύλο (sex): Αναφέρεται στη βιολογία, π.χ. στα πρωτεύοντα και τα δευτερεύοντα χαρακτηριστικά του φύλου, στα γονίδια και στις ορμόνες του φύλου. Το κατά νόμον φύλο ενός ατόμου αποδίδεται συνήθως κατά τη γέννηση. Αποτελεί παραδοσιακά μια «δυαδική» έννοια με δύο πόλους που αποκλείουν ο ένας τον άλλο: τους άνδρες και τις γυναίκες ⁽⁴⁶⁾.

Γκέι: Όρος που χρησιμοποιείται συχνά για να περιγράψει έναν άνδρα ο οποίος αισθάνεται σωματική, ερωτική και/ή συναισθηματική έλξη προς τους άνδρες. Ο όρος γκέι μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για να περιγράψει τόσο τους ομοφυλόφιλους άνδρες όσο και τις γυναίκες ⁽⁴⁷⁾.

ΓΣΓ (WSW): Ακρωνύμιο του «γυναίκες που κάνουν σεξ με γυναίκες» αλλά δεν αυτοπροσδιορίζονται κατ' ανάγκη ως λεσβίες ή αμφιφυλόφιλες. Ο όρος χρησιμοποιείται συχνά στον τομέα της δημόσιας υγείας και ιδιαίτερα στην πρόληψη των HIV/AIDS/ΣΜΝ. ⁽⁴⁸⁾

Διεμφυλική γυναίκα (male-to-female, MTF): Όρος που χρησιμοποιείται για να περιγράψει ένα διεμφυλικό (τρανς) άτομο που από άνδρας έγινε γυναίκα. Άτομο που χαρακτηρίστηκε άρρεν κατά τη γέννηση, αλλά αυτοπροσδιορίζεται ως γυναίκα. Καλείται επίσης τρανς γυναίκα (trans-woman) ⁽⁴⁹⁾.

Διεμφυλικοί άνδρες (female-to-male, FTM): Όρος που χρησιμοποιείται συνήθως για να περιγράψει ένα διεμφυλικό (τρανς) άτομο που από γυναίκα έγινε άνδρας. Άτομο που χαρακτηρίστηκε θήλυ κατά τη γέννησή του, αλλά ταυτίζεται με το ανδρικό φύλο. Ονομάζεται επίσης τρανς άνδρας (trans man) ⁽⁵⁰⁾.

Διεμφυλικός/-ή (transgender): Ο όρος περιγράφει τα άτομα στα οποία η αίσθηση της ταυτότητας φύλου διαφέρει από το βιολογικό φύλο που τους αποδόθηκε κατά τη γέννηση. Η διεμφυλικότητα αποτελεί ταυτότητα φύλου, και όχι σεξουαλικό προσανατολισμό. Ένα διεμφυλικό άτομο μπορεί να είναι ετεροφυλόφιλος/-η, γκέι, λεσβία ή αμφιφυλόφιλος/-η ⁽⁵¹⁾.

⁽⁴¹⁾ Οι ορισμοί προέρχονται από διάφορες πηγές οι οποίες και παρατίθενται.

⁽⁴²⁾ UNHCR, *Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη Διεθνή Προστασία Νο 9*, 23 Οκτωβρίου 2012.

⁽⁴³⁾ Bisexual Index (The) [Αμφισεξουαλικό ευρετήριο] (δικτυακός τόπος), χ.η.

⁽⁴⁴⁾ ILGA, *ILGA-Europe Glossary* [Γλωσσάριο της ILGA-Europe], τελευταία επικαιροποίηση: Ιούλιος 2014.

⁽⁴⁵⁾ EIGE, *Gender-based violence [Βία λόγω φύλου]* (ιστοσελίδα), χ.η.

⁽⁴⁶⁾ ILGA, *ILGA-Europe Glossary* [Γλωσσάριο της ILGA-Europe], τελευταία επικαιροποίηση: Ιούλιος 2014.

⁽⁴⁷⁾ UNHCR, *Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη Διεθνή Προστασία Νο 9*, 23 Οκτωβρίου 2012.

⁽⁴⁸⁾ EASO, *Θεματική ενότητα κατάρτισης: Φύλο, ταυτότητα φύλου και σεξουαλικός προσανατολισμός*, έκδοση 2015.

⁽⁴⁹⁾ ILGA, *ILGA-Europe Glossary* [Γλωσσάριο της ILGA-Europe], τελευταία επικαιροποίηση: Ιούλιος 2014.

⁽⁵⁰⁾ ILGA, *ILGA-Europe Glossary* [Γλωσσάριο της ILGA-Europe], τελευταία επικαιροποίηση: Ιούλιος 2014.

⁽⁵¹⁾ UNHCR, *Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη Διεθνή Προστασία Νο 9*, 23 Οκτωβρίου 2012. Για περισσότερους ορισμούς, βλ.επί: GLAAD, *GLAAD Media Reference Guide — Transgender Issues* [Οδηγός για τα ΜΜΕ — Διεμφυλικά θέματα], χ.η.

Έκφραση φύλου: Οι εκδηλώσεις της ταυτότητας φύλου ενός ατόμου και αυτή που γίνεται αντιληπτή από τους άλλους. Συνήθως, οι άνθρωποι προσπαθούν να συνταιριάξουν την έκφραση ή την εκδήλωση του φύλου τους με την/τις ταυτότητα/-ες φύλου τους, ανεξαρτήτως του βιολογικού φύλου που τους αποδόθηκε κατά τη γέννηση ⁽⁵²⁾.

Λεσβία: Όρος που περιγράφει μια γυναίκα η οποία αισθάνεται σωματική, ερωτική και/ή συναισθηματική έλξη προς τις γυναίκες ⁽⁵³⁾.

ΛΟΑ (ΔΜ): Ακρωνύμιο του όρου «λεσβίες, ομοφυλόφιλοι, αμφιφυλόφιλα, (διεμφυλικά και μεσοφυλικά) άτομα».

Μεσοφυλικός/-ή (intersex): Ιατρική κατάσταση στην οποία ένα άτομο γεννιέται με αναπαραγωγική ή σεξουαλική ανατομία και/ή σχήμα χρωμοσωμάτων που δεν αντιστοιχούν στις τυπικές βιολογικές έννοιες του αρσενικού ή του θηλυκού. Ένα μεσοφυλικό άτομο μπορεί να ταυτίζεται με το ανδρικό ή το γυναικείο ή άλλο φύλο, ενώ σε επίπεδο σεξουαλικού προσανατολισμού μπορεί να είναι λεσβία, ομοφυλόφιλος, αμφιφυλόφιλος/-η, ετεροφυλόφιλος/-η, ασεξουαλικός/-ή κλπ. ⁽⁵⁴⁾

Μη συμμόρφωση: Η μη συμμόρφωση αναφέρεται σε μια κατάσταση στην οποία ένα άτομο δεν ακολουθεί τον κανόνα, όταν θεωρείται διαφορετικό λόγω των χαρακτηριστικών που διαθέτει ή θεωρείται ότι διαθέτει, από τη φύση του, από επιλογή ή με βάση την εμπειρία του. Σε ένα πλαίσιο ΣΠΤΦ, ορίζεται ως η κατάσταση στην οποία η συμπεριφορά, η εμφάνιση, η ταυτότητα ή η εμπειρία ενός ατόμου διαφέρουν από τις προσδοκίες που έχει η κοινωνία από το άτομο αυτό βάσει του (κοινωνικού) φύλου του ⁽⁵⁵⁾.

Μη τρανς/ Φυλοαμετάβατος/-η (cisgender): Όρος που αναφέρεται στους ανθρώπους των οποίων η ταυτότητα φύλου και η έκφραση του φύλου ταυτίζονται με το φύλο που τους αποδόθηκε κατά τη γέννηση και με τις κοινωνικές προσδοκίες που συνδέονται με το φύλο αυτό ⁽⁵⁶⁾.

Ομοφοβία: Αναφέρεται στον φόβο, τον αδικαιολόγητο θυμό, τη μισαλλοδοξία ή/και το μίσος για την ομοφυλοφιλία ⁽⁵⁷⁾.

Ομοφυλόφιλος/-η: Περιγράφει τους ανθρώπους που αισθάνονται έλξη προς τους ανθρώπους του ίδιου φύλου ⁽⁵⁸⁾.

Παρενδυτικός (transvestite / cross-dresser): Αναφέρεται σε άτομα που αρέσκονται να φορούν τα ρούχα άλλου φύλου για ορισμένα διαστήματα. Η αίσθηση της ταύτισής τους με άλλο φύλο μπορεί να είναι από πολύ ισχυρή έως ανύπαρκτη. Ορισμένοι παρενδυτικοί μπορεί επίσης να είναι διεμφυλικοί (βλέπε παραπάνω) ⁽⁵⁹⁾.

Σεξουαλικός προσανατολισμός: Ο σεξουαλικός προσανατολισμός νοείται ως αναφερόμενος στην ικανότητα κάθε ατόμου να αισθάνεται βαθιά συναισθηματική, τρυφερή και/ή σεξουαλική έλξη προς και να έχει ερωτικές και σεξουαλικές σχέσεις με άτομα διαφορετικού ή του ίδιου φύλου ή περισσότερων του ενός φύλων ⁽⁶⁰⁾.

Ταυτότητα φύλου: Το βαθύ, εσωτερικό και ατομικό βίωμα κάθε προσώπου ως προς το φύλο του, το οποίο μπορεί να ανταποκρίνεται ή να μην ανταποκρίνεται προς το φύλο που του αποδόθηκε κατά τη γέννηση, συμπεριλαμβανομένης της προσωπικής αίσθησης του σώματος (η οποία μπορεί να οδηγήσει, κατ' επιλογή του ατόμου, σε αλλαγή της εμφάνισης ή λειτουργίας του σώματος χρησιμοποιώντας ιατρικά, χειρουργικά ή άλλα μέσα) και άλλων εκφράσεων του φύλου, όπως το ντύσιμο, η ομιλία και η επιτήδευση στις κινήσεις ⁽⁶¹⁾.

⁽⁵²⁾ ILGA, *ILGA-Europe Glossary* [Γλωσσάριο της ILGA-Europe], τελευταία επικαιροποίηση: Ιούλιος 2014.

⁽⁵³⁾ UNHCR, *Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη Διεθνή Προστασία Νο 9*, 23 Οκτωβρίου 2012. ILGA, *ILGA-Europe Glossary* [Γλωσσάριο της ILGA-Europe], τελευταία επικαιροποίηση: Ιούλιος 2014.

⁽⁵⁴⁾ UNHCR, *Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη Διεθνή Προστασία Νο 9*, 23 Οκτωβρίου 2012. Για περισσότερους ορισμούς, βλ. OI: Organisation Intersex International (OI) [Διεθνής Οργανισμός Μεσοφυλικών], OII Intersex Network (δικτυακός τόπος), χ.η.

⁽⁵⁵⁾ EASO, *Θεματική ενότητα κατάρτισης: Φύλο, ταυτότητα φύλου και σεξουαλικός προσανατολισμός*, έκδοση 2015.

⁽⁵⁶⁾ ILGA, *ILGA-Europe Glossary* [Γλωσσάριο της ILGA-Europe], τελευταία επικαιροποίηση: Ιούλιος 2014.

⁽⁵⁷⁾ ORAM, *Country of Origin Report, Sexual and Gender Minorities — Uganda* [Έκθεση χώρας καταγωγής, Μειονότητες λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή φύλου — Ουγκάντα], Οκτώβριος 2014.

⁽⁵⁸⁾ ORAM, *Country of Origin Report, Sexual and Gender Minorities — Uganda*, Οκτώβριος 2014.

⁽⁵⁹⁾ ILGA, *ILGA-Europe Glossary* [Γλωσσάριο της ILGA-Europe], τελευταία επικαιροποίηση: Ιούλιος 2014.

⁽⁶⁰⁾ Αρχές της Υογυακάρτα (Οι), *Αρχές της Υογυακάρτα για την εφαρμογή του διεθνούς δικαίου των δικαιωμάτων του ανθρώπου σε σχέση με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου*, Μάρτιος 2007.

⁽⁶¹⁾ Αρχές της Υογυακάρτα (Οι), *Αρχές της Υογυακάρτα για την εφαρμογή του διεθνούς δικαίου των δικαιωμάτων του ανθρώπου σε σχέση με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου*, Μάρτιος 2007.

Τρανς άτομο/άνδρας/γυναίκα: Γενικός όρος που αναφέρεται στα άτομα των οποίων η ταυτότητα φύλου και/ή η έκφραση φύλου είναι διαφορετική από το βιολογικό φύλο που τους αποδόθηκε κατά τη γέννηση. Ο όρος περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων: άνδρες και γυναίκες με παρελθόν τρανσεξουαλισμού, και άτομα που προσδιορίζονται ως τρανσεξουαλικά, διεμφυλικά, παρενδυτικοί, ανδρόγυνα, πολυφυλικά, φυλοακαθόριστα (genderqueer), άφυλα, έμφυλης ποικιλίας (gender variant) ή άτομα με οποιαδήποτε άλλη ταυτότητα και/ή έκφραση φύλου η οποία δεν θεωρείται τυπικά ανδρική ή γυναικεία και εκφράζουν το φύλο τους μέσω της επιλογής ενδυμάτων, του παρουσιαστικού τους ή σωματικών αλλαγών, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής σε πολλαπλές χειρουργικές επεμβάσεις ⁽⁶²⁾.

Τρανσεξουαλικός/-ή/-ό: Αναφέρεται στα άτομα που ταυτίζονται πλήρως με τον κοινωνικό ρόλο του αντίθετου από το βιολογικό φύλο που τους αποδόθηκε κατά τη γέννηση και επιλέγουν να υιοθετήσουν μόνιμα τον προτιμώμενο ρόλο φύλου. Αυτό πολλές φορές συνδυάζεται με μια ισχυρή απόρριψη των σωματικών πρωτευόντων και δευτερευόντων χαρακτηριστικών του βιολογικού φύλου και με την επιθυμία να εναρμονίσουν το σώμα τους με το προτιμώμενο κοινωνικό φύλο. Ένα τρανσεξουαλικό άτομο μπορεί να προτίθεται να υποβληθεί, να υποβάλλεται ή να έχει υποβληθεί σε διαδικασία επαναπροσδιορισμού φύλου (η οποία μπορεί να περιλαμβάνει ορμονοθεραπεία ή χειρουργικές επεμβάσεις) ⁽⁶³⁾.

Φύλο (gender): Αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι εσωτερικεύουν και βιώνουν τον ανδρισμό και τη θηλυκότητα, καθώς και στην κοινωνική κατασκευή που αποδίδει καθορισμένες συμπεριφορές στον ανδρικό και στον γυναικείο ρόλο οι οποίες διαφοροποιούνται στην πορεία του χρόνου, και μεταξύ των κοινωνιών, πολιτισμών και τάξεων. Το φύλο είναι, συνεπώς, πολύ στενά συνδεδεμένο με τις προσδοκίες της κοινωνίας και δεν άπτεται αποκλειστικά της βιολογίας ⁽⁶⁴⁾. Βλέπε επίσης τον ορισμό που διατύπωσε η UNHCR (2002): «Το φύλο (gender) αναφέρεται στη σχέση ανάμεσα στις γυναίκες και τους άνδρες με βάση κοινωνικά ή πολιτισμικά δομημένες και καθορισμένες ταυτότητες, θέσεις, ρόλους και ευθύνες που αποδίδονται στο ένα ή στο άλλο φύλο, σε αντιδιαστολή με το βιολογικό φύλο (sex) το οποίο είναι βιολογικός καθορισμός» ⁽⁶⁵⁾.

Queer: Ακαδημαϊκός σε μεγάλο βαθμό όρος, ο οποίος περιγράφει τους ανθρώπους που δεν είναι ετεροφυλόφιλοι. Περιλαμβάνει τις λεσβίες, τους ομοφυλόφιλους, τα αμφιφυλόφιλα και τα τρανς άτομα (ο όρος «queer» χρησιμοποιούνταν παλαιότερα στις αγγλόφωνες χώρες για τον στιγματισμό και την υποτίμηση των ΛΟΑ, και η χρήση του αμφισβητείται ακόμη από ορισμένους) ⁽⁶⁶⁾.

SGN: Ακρωνύμιο του αγγλικού όρου «Sexually and Gender Nonconforming» (μη συμμορφούμενος/-η ως προς τον σεξουαλικό προσανατολισμό και ως προς το φύλο). Γενικός όρος αναφερόμενος σε άτομα με σεξουαλικές πρακτικές, προτιμήσεις και/ή ταυτότητα και εκφράσεις του φύλου οι οποίες διαφέρουν από τις κοινωνικές προσδοκίες βάσει του (βιολογικού) φύλου που τους αποδόθηκε κατά τη γέννηση. Θεωρείται ευρύτερος όρος σε σχέση με τον όρο ΛΟΑΔΜ. Ο όρος δημιουργήθηκε για να περιγράψει τους πρόσφυγες που ανήκουν σε μειονότητες λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή φύλου, παραπέμποντας στην υποκείμενη αιτία της δίωξής τους και αποφεύγοντας αυστηρές κατηγοριοποιήσεις όπως «ΛΟΑΔΜ» ⁽⁶⁷⁾.

⁽⁶²⁾ ILGA, *ILGA-Europe Glossary* [Γλωσσάριο της ILGA-Europe], τελευταία επικαιροποίηση: Ιούλιος 2014.

⁽⁶³⁾ ILGA, *ILGA-Europe Glossary* [Γλωσσάριο της ILGA-Europe], τελευταία επικαιροποίηση: Ιούλιος 2014.

⁽⁶⁴⁾ ILGA, *ILGA-Europe Glossary* [Γλωσσάριο της ILGA-Europe], τελευταία επικαιροποίηση: Ιούλιος 2014.

⁽⁶⁵⁾ UNHCR, *Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη Διεθνή Προστασία Νο 1*, 7 Μαΐου 2012.

⁽⁶⁶⁾ ILGA, *ILGA-Europe Glossary* [Γλωσσάριο της ILGA-Europe], τελευταία επικαιροποίηση: Ιούλιος 2014.

⁽⁶⁷⁾ ORAM, *Country of Origin Report, Sexual and Gender Minorities — Uganda*, Οκτώβριος 2014.

3. Πίνακας περιεχομένων και ερευνητικά ερωτήματα

Τα προϊόντα ΠΧΚ σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ δεν έχουν πάντα τη μορφή εκθέσεων ΠΧΚ. Ορισμένα μπορεί, π.χ. να συνίστανται σε σύντομες απαντήσεις σε συγκεκριμένα ερωτήματα. Η κατάσταση των ΛΟΑ μπορεί επίσης να αποτελεί κεφάλαιο μιας πιο γενικής έκθεσης για μια χώρα καταγωγής.

Ανεξάρτητα από τη μορφή του προϊόντος ΠΧΚ, μια σειρά θεμάτων και ερευνητικών ερωτημάτων ουσιαστικής σημασίας μπορούν να καθοδηγήσουν τον ερευνητή στο έργο του προκειμένου να διασφαλιστεί η συνάφεια, η ισορροπία και η πληρότητα του τελικού προϊόντος.

Το παρόν κεφάλαιο **προτείνει έναν πίνακα περιεχομένων** μιας **ολοκληρωμένης** έκθεσης ΠΧΚ για τα άτομα ΛΟΑ ο οποίος καλύπτει τα σημαντικότερα θέματα. Για το κάθε κεφάλαιο παρατίθενται **ερευνητικά ερωτήματα** με σκοπό την καθοδήγηση του ειδικού στις ΠΧΚ στο έργο του. Τα ερωτήματα αυτά δεν είναι εξαντλητικά και ορισμένα θα μείνουν πιθανότατα αναπάντητα. Πρέπει να αντιμετωπίζονται ως παραδείγματα με σκοπό την καθοδήγηση του ερευνητή και όχι ως ένας πλήρης και υποχρεωτικός κατάλογος. Επισημαίνεται ότι στα ερευνητικά ερωτήματα περιλαμβάνονται αναφορές στα διεμφυλικά και τα μεσοφυλικά άτομα για λόγους πληρότητας.

Υπενθυμίζεται ότι οι **εθνικές προτιμήσεις, οι περιστάσεις (όπως οι χρονικοί περιορισμοί) και η διαθεσιμότητα των δεδομένων** μπορούν να οδηγήσουν σε μια πιο συνοπτική ή πιο αναλυτική διάρθρωση της έκθεσης.

➔ Το Αυστριακό κέντρο έρευνας και τεκμηρίωσης για τις χώρες καταγωγής και το άσυλο (Accord), στο «Εγχειρίδιο κατάρτισης» (έκδοση 2013) ⁽⁶⁸⁾, και το διεθνές πρόγραμμα ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου του Τορόντο ⁽⁶⁹⁾, έχουν επίσης αναπτύξει πολύ παρεμφερείς καταλόγους ελέγχου τους οποίους μπορεί κανείς να συμβουλευτεί σε συνδυασμό με τον κατάλογο που ακολουθεί.

Πίνακας περιεχομένων για εκθέσεις ΠΧΚ σχετικά με τα άτομα ΛΟΑ

Αποποίηση ευθύνης / Εισαγωγή

Νομικό πλαίσιο

- Νόμοι που αφορούν συγκεκριμένα τους ομοφυλόφιλους άνδρες και τις λεσβίες
- Νόμοι που αφορούν συγκεκριμένα το σεξ μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου και την «ομοφυλοφιλική» συμπεριφορά
- Νόμοι που εκχωρούν δικαιώματα (ή αρνούνται με ρητό τρόπο δικαιώματα) στα ζευγάρια του ίδιου φύλου
- Νόμοι που σχετίζονται με τη νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου των διεμφυλικών ατόμων
- Νόμοι που προστατεύουν τα άτομα ΛΟΑ
- Νόμοι που αφορούν τις οργανώσεις ΛΟΑ
- Συζήτηση σχετικά με την ποινικοποίηση/αποποινικοποίηση
- Νομικές διατάξεις που αφορούν άλλες μειονότητες λόγω φύλου, τα διεμφυλικά και τα μεσοφυλικά άτομα
- Γενικές διατάξεις κατά των διακρίσεων

Εφαρμογή του νόμου

- Εφαρμογή των νόμων που αφορούν συγκεκριμένα τα άτομα ΛΟΑ
- Μεροληπτική εφαρμογή άλλων νόμων
- Κοινωνικός αντίκτυπος των νόμων κατά των ΛΟΑ

⁽⁶⁸⁾ Austrian Red Cross/Accord, *Researching country of origin information — training manual* [Αυστριακός Ερυθρός Σταυρός/Accord, *Ερευνώντας τις πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής — Εγχειρίδιο κατάρτισης*], έκδοση 2013, Οκτώβριος 2013.

⁽⁶⁹⁾ University of Toronto/Faculty of Law, *Research checklist — A guide to the sources used in SOGI's research process* [Κατάλογος ελέγχου για την έρευνα - Οδηγός για τις πηγές που χρησιμοποιούνται στην ερευνητική διαδικασία στον τομέα του ΣΠΤΦ], 7 Μαρτίου 2011.

- Κρατική προστασία
- Χρονολόγιο σοβαρών υποθέσεων συλλήψεων, δίωξης και κράτησης

Μεταχείριση από το κράτος

- Μεταχείριση από κρατικούς λειτουργούς (πέραν των συλλήψεων, της δίωξης και της κράτησης, π.χ. στους τομείς της απασχόλησης, της εκπαίδευσης, της υγείας)
- Πολιτικό κλίμα έναντι των ΛΟΑ
- Περιορισμοί στις οργανώσεις ΛΟΑ
- Χρονολόγιο σοβαρών περιστατικών στα οποία εμπλέκονται κρατικοί παράγοντες

Μεταχείριση από μη κρατικούς παράγοντες

- Κοινωνικές στάσεις
- Ο ρόλος της θρησκείας (ή των δογμάτων, αδελφοτήτων κ.λπ.) και η θέση των οργανωμένων θρησκειών και των θρησκευτικών ηγετών
- Παρουσίαση της ομοφυλοφιλίας και των ΛΟΑ στα ΜΜΕ
- Μεταχείριση των ΛΟΑ από τους άλλους πολίτες
- Διαφορές μεταξύ ΛΟΑ
- Πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη, μεταξύ άλλων σε σχέση με τον HIV/AIDS, για τα άτομα ΛΟΑ
- Χρονολόγιο σοβαρών περιστατικών στα οποία εμπλέκονται άλλοι πολίτες

Κοινωνική ζωή

- Γενικό κλίμα και ευρύτητα πνεύματος σε σχέση με τα άτομα ΛΟΑ
- Αυτοεικόνα και αυτοπροσδιορισμός
- Γεωγραφικές διαφορές στις στάσεις και σεξουαλική πολυμορφία / πολυμορφία ως προς το φύλο
- Ορολογία που χρησιμοποιείται για την περιγραφή των ΛΟΑ
- Οργανώσεις ΛΟΑ
- Τόποι συνάντησης και εκδηλώσεις για άτομα ΛΟΑ

Κατάλογος πηγών (προσφυγή/χρήση)

Εισαγωγή / Αποποίηση ευθύνης

Η εισαγωγή (ή αποποίηση ευθύνης) εξηγεί συνήθως, εν συντομία, το γενικό πλαίσιο της έκθεσης, τον σκοπό της, τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε και το πεδίο της έρευνας και παρουσιάζει τις βασικές πηγές (συμπεριλαμβανομένης μιας σύντομης περιγραφής των ατόμων/φορέων με τους οποίους ήλθε σε επαφή ο συντάκτης, εφόσον υπάρχουν).

Πρέπει επίσης να διευκρινίζει την ορολογία που χρησιμοποιείται στην έκθεση.

Η εισαγωγή μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για την ανάδειξη ορισμένων ζητημάτων που μπορεί να έχουν σημασία, όπως:

- ✓ το γενικότερο έλλειμμα (ευρείας) πληροφόρησης για το συγκεκριμένο θέμα
- ✓ το γεγονός ότι οι διαθέσιμες ΠΧΚ αφορούν μια συγκεκριμένη ομάδα ατόμων, όπως οι ομοφυλόφιλοι νέοι άνδρες που ζουν σε αστικό περιβάλλον
- ✓ το γεγονός ότι οι διαθέσιμες ΠΧΚ είναι γενικού χαρακτήρα, τη στιγμή που η κατάσταση των ΛΟΑ μπορεί να επηρεάζεται και θα επηρεάζεται σημαντικά από παράγοντες όπως το φύλο, η κοινωνικοοικονομική κατάσταση, η γεωγραφία, το κοινωνικό δίκτυο, η στάση της οικογένειας και η (μη) συμμόρφωση με τα ισχύοντα πρότυπα

Ακολουθεί **απόσπασμα** της τυποποιημένης εισαγωγής του **Cedoca** για τις εκθέσεις ΠΧΚ σχετικά με τις λεσβίες και τους ομοφυλόφιλους στις χώρες καταγωγής ⁽⁷⁰⁾:

⁽⁷⁰⁾ Cedoca, *COI focus, Template for COI product on homosexuality* [Εστιάζοντας στις ΠΧΚ, Πρότυπο για προϊόντα ΠΧΚ με θέμα την ομοφυλοφιλία], Βέλγιο, χ.η.

Cedoca, Εστιάζοντας στις ΠΧΚ — Πρότυπο για προϊόντα ΠΧΚ με θέμα την ομοφυλοφιλία

Με δεδομένο το γεγονός ότι η παρούσα έρευνα εστιάζει στην κατάσταση των ομοφυλόφιλων στη χώρα Χ, το Cedoca δεν θα χρησιμοποιεί τον όρο ΛΟΑΔ, ο οποίος περιγράφει άλλες πραγματικότητες. Όπου είναι αναγκαίο να υπογραμμιστεί ότι μια πτυχή αφορά ειδικά τα βιώματα των ομοφυλόφιλων ανδρών ή γυναικών, το Cedoca θα χρησιμοποιεί τους όρους «ομοφυλόφιλος» και «λεσβία», καθώς και τους όρους που ενδεχομένως χρησιμοποιούνται από τις πηγές τις οποίες συμβουλευτήκε στη διάρκεια της παρούσας έρευνας.

[Ορισμένες πληροφορίες για τις πηγές που χρησιμοποιήθηκαν και τους πιθανούς περιορισμούς]

Η έρευνα χωρίζεται σε τρία μέρη.

Το πρώτο μέρος εξετάζει τη νομοθεσία που άπτεται του σεξουαλικού προσανατολισμού των ατόμων. Το μέρος αυτό πραγματεύεται επίσης το θέμα των νομικών ενεργειών στις οποίες προβαίνει το κράτος, εναντίον ή υπέρ των ομοφυλόφιλων, είτε αυτό είναι σύμφωνο με τις υφιστάμενες νομοθετικές διατάξεις είτε όχι.

Το δεύτερο μέρος έχει ως αντικείμενο την κατάσταση των ομοφυλόφιλων στην κοινωνία Χ. Στην αρχή εξετάζονται οι κοινωνικές και πολιτισμικές αντιλήψεις για την ομοφυλοφιλία, καθώς και η ομοφοβική βία και οι διαφορές στη μεταχείριση που μπορεί να βιώνουν οι ομοφυλόφιλοι σε κοινωνικοοικονομικό επίπεδο. Στη συνέχεια εξετάζεται η κοινωνική ζωή των ομοφυλόφιλων, κυρίως μέσω της ύπαρξης τόπων συνάντησης και/ή ενώσεων.

Τέλος, το τρίτο κεφάλαιο περιγράφει το τρέχον πολιτικό πλαίσιο στη χώρα Χ και ιδιαίτερα τη θέση των πολιτικών και θρησκευτικών παραγόντων όσον αφορά την ομοφυλοφιλία.

Ερευνητικά ερωτήματα (μη εξαντλητικός κατάλογος)

Επισημαίνεται ότι στα ερευνητικά ερωτήματα, περιλαμβάνονται αναφορές στα διεμφυλικά και τα μεσοφυλικά άτομα για λόγους πληρότητας ⁽⁷¹⁾.

Νομικό πλαίσιο

Νομικό πλαίσιο

- Υπάρχουν νόμοι που στοχοποιούν τις σχέσεις μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου, τα άτομα ΛΟΑ ή τις οργανώσεις των ΛΟΑ;
  - Υπάρχει διαφορά όσον αφορά τη νομότυπη συναίνεση μεταξύ της ομοφυλοφιλικής και της ετεροφυλοφιλικής σεξουαλικής πράξης;
- Υπάρχουν νόμοι που στοχοποιούν τις ομοφυλοφιλικές πράξεις/συμπεριφορά;
  - Αντιμετωπίζει ο νόμος διαφορετικά τις σεξουαλικές πράξεις μεταξύ ανδρών από ό,τι αντίστοιχες πράξεις μεταξύ γυναικών;
  - Υπάρχουν ειδικοί νόμοι για τους ανηλίκους ⁽⁷²⁾;
  - Υπάρχουν νόμοι οι οποίοι απαγορεύουν περιεχόμενο που ενθαρρύνει την ομοφυλοφιλία;
- Υπάρχουν νόμοι που εκχωρούν ρητώς δικαιώματα στα άτομα ΛΟΑ, όπως το δικαίωμα στον γάμο, ή υπάρχουν νόμοι που ρητώς το απαγορεύουν;
- Υπάρχει αναφορά στα άτομα ΛΟΑ στο σύνταγμα, στους εθνικούς νόμους κατά των διακρίσεων ή στα κυρωμένα διεθνή νομικά κείμενα για τα ανθρώπινα δικαιώματα;
- Ορίζουν οι διατάξεις κατά των διακρίσεων ότι οι διακρίσεις απαγορεύονται για οποιονδήποτε λόγο; Ή απαριθμούν οι εν λόγω διατάξεις συγκεκριμένους λόγους βάσει των οποίων απαγορεύονται οι διακρίσεις; Αν ναι, περιλαμβάνονται στους λόγους αυτούς το βιολογικό/κοινωνικό φύλο, ο σεξουαλικός προσανατολισμός και η ταυτότητα φύλου;
- Συζητείται η περαιτέρω ποινικοποίηση ή αποποινικοποίηση των ΛΟΑ;
- Υπάρχουν νομοθετικές διατάξεις σχετικά με τις μειονότητες λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή φύλου εκτός των ΛΟΑ, δηλαδή για τα διεμφυλικά, τα μεσοφυλικά ή τα τρανσεξουαλικά άτομα;

⁽⁷¹⁾ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις μειονότητες λόγω φύλου, μπορείτε να συμβουλευτείτε: UNHCR, *Κατευθυντήριες οδηγίες για τη διεθνή προστασία Νο 9*, 23 Οκτωβρίου 2012. ILGA, *ILGA-Europe glossary* [Γλωσσάριο της ILGA-Europe], τελευταία επικαιροποίηση: Ιούλιος 2014.

⁽⁷²⁾ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα παιδιά ΛΟΑΔ, βλέπε: UNICEF, *Position paper No. 9, Eliminating discrimination against children and parents based on sexual orientation and/or gender identity* [Έγγραφο θέσεων αριθ. 9, Καταπολεμώντας τις διακρίσεις κατά παιδιών και γονέων με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό και/ή την ταυτότητα φύλου], Νοέμβριος 2014.

Εφαρμογή του νόμου

Εφαρμογή του νόμου

- Υπάρχουν περιπτώσεις ατόμων που έχουν συλληφθεί, διωχθεί ποινικά ή φυλακιστεί, σύμφωνα με την υπάρχουσα νομοθεσία για τα άτομα ΛΟΑ;
  - Πρόκειται για σύνηθες φαινόμενο;
- Ασκοούνται συστηματικές διώξεις κατά των ΛΟΑ από το κράτος και, αν ναι, με βάση ποιους νόμους και σε ποια έκταση;
  - Είναι δυνατή η έφεση και, αν ναι, έχει ασκηθεί;
  - Δικαιούται ο/η κατηγορούμενος/-η δικαστικής συνδρομής; Παραθέστε παραδείγματα.
- Χρησιμοποιούνται κατά των ΛΟΑ άλλοι νόμοι (σχετικοί, π.χ., με τη δημόσια τάξη, την προσβολή της δημόσιας αιδούς, την καταχώριση των οργανώσεων) οι οποίοι δεν αναφέρουν ρητά τα άτομα ΛΟΑ;
  - Παρατηρούνται διακρίσεις κατά των ΛΟΑ στην εφαρμογή άλλων τέτοιων νόμων;
- Σε περίπτωση καταδίκης, τιμωρούνται τα άτομα ΛΟΑ αυστηρότερα από τα άτομα που δεν ανήκουν στην κατηγορία των ΛΟΑ για το ίδιο έγκλημα;
  - Παραθέστε παραδείγματα.
- Έχουν οι υφιστάμενοι νόμοι και/ή η εφαρμογή τους ως συνέπεια τον αποκλεισμό της πρόσβασης των ΛΟΑ στην προστασία αν απειληθούν με ή πέσουν θύματα εγκληματικής ενέργειας, δίωξης ή διάκρισης;
  - Αποτρέπει ο φόβος του νόμου τα άτομα ΛΟΑ από το να ζητούν προστασία όταν την έχουν ανάγκη;
- Έχει γίνει χρήση νόμων με σκοπό την προστασία των δικαιωμάτων των ΛΟΑ;
  - Υπάρχουν περιπτώσεις καταγγελιών από θύματα ομοφοβικής βίας/διακρίσεων;
  - Υπήρξαν σημαντικές αποφάσεις οι οποίες εκχώρησαν δικαιώματα στα άτομα ΛΟΑ;
  - Παραθέστε παραδείγματα.
- Υπάρχουν σοβαρές υποθέσεις συλλήψεων, δίωξης και κράτησης (εφόσον θεωρούνται συναφείς για την έκθεση);
  - Επισημάνετε ότι ένας κατάλογος δεν είναι ποτέ εξαντλητικός και προσδιορίστε ποια περίοδο καλύπτει.

Μεταχείριση από το κράτος

Μεταχείριση από το κράτος

- Υφίστανται τα άτομα ΛΟΑ διακρίσεις, αποκλεισμό, εκβίαση, προσβολές, εκφοβισμό, παρενόχληση, απειλές, επιθέσεις, βία, απόσπαση χρημάτων με εκβιασμό ή άλλες πράξεις από τις αρχές (αστυνομία, υπηρεσίες πληροφοριών, κρατικές υγειονομικές αρχές) και, αν ναι, σε ποια έκταση;
  - Καταγράφονται και καταγγέλλονται τα περιστατικά αυτά; Παραθέστε παραδείγματα.
  - Παρέχεται βοήθεια/υποστήριξη στα θύματα ομοφοβικής βίας;
- Ποια είναι η θέση των πολιτικών παραγόντων όσον αφορά τα άτομα ΛΟΑ;
  - Αποτελεί η ομοφυλοφιλία θέμα συζήτησης στην πολιτική από τους εθνικούς, περιφερειακούς και τοπικούς ηγέτες;
- Υπάρχουν περιορισμοί στην καταχώριση και τις καθημερινές δραστηριότητες των οργανώσεων ΛΟΑ;
  - Παραθέστε παραδείγματα.
- Υπάρχουν σοβαρά περιστατικά στα οποία εμπλέκονται κρατικοί παράγοντες (εφόσον θεωρούνται συναφή για την έκθεση);
  - Επισημάνετε ότι ένας κατάλογος δεν είναι ποτέ εξαντλητικός και προσδιορίστε ποια περίοδο καλύπτει.

Μεταχείριση από μη κρατικούς παράγοντες

Μεταχείριση από μη κρατικούς παράγοντες

1. Υπάρχουν διεθνείς, περιφερειακές, εθνικές ή τοπικές δημοσκοπήσεις σχετικά με την ομοφυλοφιλία ή τα άτομα ΛΟΑ; Με βάση τις δημοσκοπήσεις, υπάρχουν ενδείξεις ορατής αλλαγής;
2. Ποιος είναι γενικά ο ρόλος της θρησκείας (ή των δογμάτων, αδελφοτήτων...) στη χώρα;
  - Με ποιον τρόπο επηρεάζει τη μεταχείριση των ΛΟΑ;
  - Πώς έχουν εκφραστεί οι θρησκευτικοί ηγέτες για το συγκεκριμένο θέμα;
  - Υπάρχουν ορατές αλλαγές στις θρησκευτικές αντιλήψεις;
  - Υπάρχουν θρησκευτικοί ηγέτες/θρησκευόμενοι που τάσσονται υπέρ των δικαιωμάτων των ΛΟΑ;
  - Αν ναι, σε τι ποσοστό;
3. Πώς παρουσιάζεται η ομοφυλοφιλία και τα άτομα ΛΟΑ στα εθνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης;
  - Ακούγονται οι απόψεις των ΛΟΑ ή απολαμβάνουν μεγαλύτερης δημοσιότητας οι απόψεις ανθρώπων που δεν αποδέχονται τα άτομα ΛΟΑ;
  - Υπάρχουν άτομα από την κοινότητα των ΛΟΑ τα οποία λειτουργούν ως πρότυπα;
  - Υπάρχουν χαρακτήρες ατόμων που ανήκουν εμφανώς στα άτομα ΛΟΑ στην τηλεόραση, το θέατρο ή τον κινηματογράφο;
  - Υπάρχουν ή υπήρξαν εξειδικευμένες επιθεωρήσεις, περιοδικά ή διαδικτυακοί τόποι για τα άτομα ΛΟΑ και/ή υπό τη διεύθυνση ΛΟΑ; Παραθέστε παραδείγματα.
4. Πώς αντιμετωπίζονται τα άτομα ΛΟΑ από τους άλλους πολίτες;
  - Ποια είναι η επιρροή των παραδοσιακών αξιών στην καθημερινή ζωή των ΛΟΑ (π.χ. προσδοκείται από τα άτομα ΛΟΑ να συνάπτουν ετεροφυλόφιλους γάμους);
  - Έχουν τα άτομα ΛΟΑ πρόσβαση στις βασικές υπηρεσίες, όπως η υγειονομική περίθαλψη, η εκπαίδευση και η απασχόληση;
  - Υπήρξαν περιπτώσεις εγκλημάτων τιμής, διακρίσεων, βιασμού, αποκλεισμού, εκβίασης, απόσπασης χρημάτων με εκβιασμό, επιθέσεων, βίας, εκδίωξης και, αν ναι, σε ποια έκταση; Καταγράφονται και καταγγέλλονται τα περιστατικά αυτά; Δώστε παραδείγματα.
5. Υπάρχουν αξιοσημείωτες διαφορές ανάμεσα στην κατάσταση των ανδρών και των γυναικών ομοφυλόφιλων ή αμφιφυλόφιλων;
6. Ποια είναι η κατάσταση των λοιπών μειονοτήτων λόγω φύλου (τρανσσεξουαλικά, διεμφυλικά, μεσοφυλικά άτομα ή άτομα με διαφορετική έκφραση του φύλου);
7. Έχουν τα άτομα ΛΟΑ πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη, μεταξύ άλλων σε σχέση με τον HIV/AIDS;
  - Ποιο είναι κλίμα έναντι των ΛΟΑ που πάσχουν από HIV/AIDS;
8. Υπάρχουν σοβαρές υποθέσεις (κακο)μεταχείρισης από άλλους πολίτες (εφόσον θεωρούνται συναφείς για την έκθεση);
  - Επισημάνετε ότι ένας κατάλογος δεν είναι ποτέ εξαντλητικός και προσδιορίστε ποια περίοδο καλύπτει.

Κοινωνική ζωή

Κοινωνική ζωή

1. Υπάρχει στίγμα ή απαγόρευση όσον αφορά τα άτομα ΛΟΑ;
  - Υπάρχουν παραδείγματα ατόμων που δηλώνουν ανοιχτά ότι ανήκουν στην κατηγορία των ΛΟΑ και, αν ναι, πόσο γνωστά είναι στο ευρύ κοινό; Παραθέστε παραδείγματα.
2. Υπάρχει αξιοσημείωτη διαφορά όσον αφορά την κατάσταση των ΛΟΑ στο εσωτερικό της χώρας;
  - Π.χ. είναι η κατάσταση στον Βορρά ίδια με την κατάσταση στον Νότο;
  - Υπάρχει χάσμα μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών;
3. Ποιοι τοπικοί όροι χρησιμοποιούνται για να δηλώσουν τα άτομα ΛΟΑ;
  - Υπάρχουν διαφορετικοί όροι για τους ενεργητικούς και τους παθητικούς ερωτικούς συντρόφους;
  - Ποιος χρησιμοποιεί αυτούς τους όρους;
  - Ποια είναι η συνδήλωσή τους;
4. Υπάρχουν οργανώσεις που εκπροσωπούν τα άτομα ΛΟΑ;
  - Είναι επίσημα καταχωρισμένες και αναγνωρισμένες;
  - Είναι οι αρχηγοί αυτών των οργανώσεων γνωστοί ακτιβιστές;
  - Είναι οι οργανώσεις γνωστές στο ευρύ κοινό;
5. Υπάρχουν τοπικές, εθνικές ή διεθνείς οργανώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα οι οποίες καταγράφουν την κατάσταση των ΛΟΑ;
6. Τι είναι γνωστό για την κοινωνική ζωή των ΛΟΑ;
  - Υπάρχουν γνωστά σημεία συνάντησης και εκδηλώσεις, όπως διαδηλώσεις ή παρελάσεις;
7. Ποιοι διεθνείς, εθνικοί ή τοπικοί διαδικτυακοί τόποι χρησιμοποιούνται γενικά από τα άτομα ΛΟΑ;

4. Γενική επισκόπηση των πηγών

Όπως προαναφέρθηκε, παρά την αύξηση του όγκου και τη βελτίωση της ποιότητας των πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ, η συλλογή συγκεκριμένων και ισόρροπων πληροφοριών συνεχίζει να αποτελεί πρόβλημα για τους ερευνητές ΠΧΚ.

Η επίγνωση του **ευρέος φάσματος των διαθέσιμων πηγών** και η προσφυγή σε **εναλλακτικές πηγές** και **διαύλους** πληροφοριών μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην ικανότητα του ερευνητή να διερευνήσει το θέμα. Η γνώση των ειδικών όρων —όπως περιγράφονται στο κεφάλαιο 2— μπορεί επίσης να βοηθήσει στον εντοπισμό πιο διεξοδικών πληροφοριών ενώ η χρήση ορισμένων διαδικτυακών εργαλείων μπορεί να αυξήσει την αποτελεσματικότητα.

Το παρόν κεφάλαιο έχει ως στόχο:

- ✓ να δώσει μια γενική εικόνα των διαφόρων ειδών διαθέσιμων πηγών·
- ✓ να δώσει διευκρινίσεις σχετικά με τις πληροφορίες που παρέχουν τα διάφορα είδη πηγών.

Σκοπός του δεν είναι να απαριθμήσει ούτε να περιγράψει πηγές πληροφοριών για τα άτομα ΛΟΑ· σχετικός κατάλογος περιλαμβάνεται στο παράρτημα II.

Συνεπώς, οι πηγές που παρατίθενται στη συνέχεια πρέπει να θεωρηθούν απλώς ενδεικτικές και το κεφάλαιο που ακολουθεί πρέπει να χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με το παράρτημα II.

Χρήση μιας ποικιλίας πηγών

Όπως και σε κάθε άλλο τύπο έρευνας, κατά τη σύνταξη εκθέσεων σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ ή απαντώντας σε συγκεκριμένα ερωτήματα, ένας ερευνητής ΠΧΚ πρέπει να χρησιμοποιεί, κατά το δυνατόν, **ποικιλία πηγών (δηλαδή πολλές πηγές διαφόρων ειδών) με στόχο τη διαμόρφωση μιας ισόρροπης εικόνας**.

Μερικές πηγές μπορεί να έχουν έντονα στρατευμένο χαρακτήρα, ενώ άλλες μπορεί να μην είναι πλήρεις ή αρκετά συγκεκριμένες. Όπως και με άλλες έρευνες στον τομέα των ΠΧΚ, είναι, επομένως, σημαντικό να συμπεριλαμβάνονται πηγές τόσο εντός όσο και εκτός της συγκεκριμένης κοινότητας ⁽⁷³⁾.

Ακολουθούν τα **είδη πηγών** που μπορούν να χρησιμοποιούνται για την έρευνα των ΠΧΚ σε σχέση με τα άτομα ΛΟΑ:

- κρατικοί φορείς
- διεθνείς μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ)
- διεθνείς εξειδικευμένες μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) (για τα άτομα ΛΟΑ)
- τοπικές ΜΚΟ
- οργανισμοί των Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ)
- οργανισμοί της ΕΕ
- ακαδημαϊκή κοινότητα / ερευνητικά ινστιτούτα ή κέντρα
- μέσα μαζικής ενημέρωσης (γενικά και εξειδικευμένα)
- επιθεωρήσεις κοινωνικών επιστημών / ιατρικές επιθεωρήσεις ή μελέτες (HIV)
- δικτυακές πύλες ΠΧΚ και μέσα κοινωνικής δικτύωσης ως πλατφόρμες πηγών.

Κατά τη διερεύνηση των συνθηκών για τα άτομα ΛΟΑ, οι πηγές πρέπει να αξιολογούνται όπως και σε κάθε άλλη έρευνα στον τομέα των ΠΧΚ. Η έρευνα πρέπει να εξετάζει προσεκτικά τις πηγές λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργούν, καθώς και την αξιοπιστία τους.

⁽⁷³⁾ EASO, *Εργαστήριο με θέμα τις ΠΧΚ και τα άτομα ΛΟΑΔΜ*, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 20-21 Μαΐου 2014.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την **επιλογή και την επαλήθευση των πηγών**, βλέπε:

- Ευρωπαϊκή Ένωση, *Common EU Guidelines for Processing Country of Origin Information (COI)*, Απρίλιος 2008, <http://www.refworld.org/docid/48493f7f2.html>
- EASO, *Country of Origin Information Report Methodology*, Ιούλιος 2012, <http://easo.europa.eu/wp-content/uploads/BZ3012618ENC.pdf>
- Austrian Red Cross/Accord, *Researching country of origin information — Training manual*, έκδοση 2013, Οκτώβριος 2013, <http://www.coi-training.net/content/>

• Κρατικοί φορείς

Πολλές κρατικές εκθέσεις σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις χώρες καταγωγής περιλαμβάνουν ενότητα για την κατάσταση των ΛΟΑ. Ωστόσο, στις περισσότερες περιπτώσεις οι ενότητες αυτές περιλαμβάνουν μάλλον γενικές πληροφορίες, οι οποίες μπορεί να είναι ικανοποιητικές ως σημείο εκκίνησης αλλά πρέπει να συμπληρωθούν από πιο εξειδικευμένες πηγές. Το Υπουργείο Εσωτερικών των ΗΠΑ [Bureau of Democracy, Human Rights and Labor —Γραφείο για τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την εργασία], π.χ., στις ετήσιες εκθέσεις του, περιλαμβάνει κεφάλαιο για τις «Κακοποιήσεις, διακρίσεις και πράξεις βίας στην κοινωνία με αιτία τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου»⁽⁷⁴⁾.

Άλλες εκθέσεις ανά χώρα, εκπονούμενες από τις μονάδες ΠΧΚ των εθνικών αρχών ασύλου (π.χ. οι εκθέσεις πληροφοριών και οδηγιών ανά χώρα του Υπουργείου Εσωτερικών του ΗΒ)⁽⁷⁵⁾ ή από τα υπουργεία εξωτερικών (π.χ. το ολλανδικό Υπουργείο Εξωτερικών)⁽⁷⁶⁾, περιλαμβάνουν συχνά ενότητα για τα άτομα ΛΟΑ στις εκδόσεις τους. Επιπλέον, ορισμένες εθνικές μονάδες ΠΧΚ διεξάγουν αποστολές ενημέρωσης (ΑΕ) στις χώρες καταγωγής. Κάποιες από αυτές τις αποστολές μπορεί, στους όρους αναφοράς τους, να περιλαμβάνουν την κατάσταση των ΛΟΑ⁽⁷⁷⁾. Σε ορισμένες περιπτώσεις (όπως η Σουηδική υπηρεσία μετανάστευσης και η Υπηρεσία μετανάστευσης της Δανίας), οι αποστολές επικεντρώνονται αποκλειστικά στο συγκεκριμένο θέμα (βλέπε την ενότητα για τις αποστολές ενημέρωσης).

• Διεθνείς ΜΚΟ

Ορισμένες διεθνείς ΜΚΟ έχουν διευρύνει την εντολή τους ώστε να συμπεριλαμβάνει την προστασία των ΛΟΑ⁽⁷⁸⁾. Οργανώσεις όπως το Παρατηρητήριο Ανθρώπινων Δικαιωμάτων (HRW) ή η Διεθνής Αμνηστία, αν και δεν εξειδικεύονται στην κατάσταση των ΛΟΑ, παρέχουν, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο (εκθέσεις, ειδήσεις, βίντεο κλπ.), πληροφορίες για την κατάσταση των ΛΟΑ στις χώρες καταγωγής. Έτσι, π.χ. το HRW διαθέτει ειδικό «πρόγραμμα για τα δικαιώματα των ΛΟΑ» ενώ δημιούργησε ειδική ιστοσελίδα για τα «δικαιώματα των ΛΟΑ»⁽⁷⁹⁾ με πρόσβαση σε δελτία τύπου, εκθέσεις και σχόλια και δυνατότητα συνδρομής σε ροές RSS (RSS feeds). Η **Διεθνής Αμνηστία** δημοσιεύει θεματικές εκθέσεις σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ και διαθέτει ειδική σελίδα αποκλειστικά για τον «σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου»⁽⁸⁰⁾.

• Διεθνείς εξειδικευμένες ΜΚΟ (για τα άτομα ΛΟΑ)

Άλλες πηγές έχουν **εξειδικευθεί** στην παροχή ειδικών πληροφοριών για τα άτομα ΛΟΑ. Σε αντίθεση με τις μη εξειδικευμένες πηγές, παρακολουθούν σε τακτική βάση την κατάσταση των ΛΟΑ στις χώρες καταγωγής. Διαθέτουν συχνά δίκτυο τοπικών επαφών το οποίο τις συνδράμει στη συλλογή πληροφοριών⁽⁸¹⁾.

Για παράδειγμα, η Διεθνής Ένωση Λεσβίων, Ομοφυλόφιλων, Αμφιφυλόφιλων, Τρανσεξουαλικών και Διεμφυλικών Ατόμων (**ILGA**), μια **παγκόσμια ομοσπονδία** με μέλη 1100 οργανώσεις από 110 χώρες η οποία προωθεί τα

⁽⁷⁴⁾ U.S. Department of State, *Country reports [Εκθέσεις για τη χώρα]* (ιστοσελίδα), χ.η. (<http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽⁷⁵⁾ UK Home Office, *Country information and guidance* [ιστοσελίδα], τελευταία επικαιροποίηση: 23 Φεβρουαρίου 2015 (<https://www.gov.uk/government/collections/country-information-and-guidance>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽⁷⁶⁾ Κάτω Χώρες, Υπουργείο Εξωτερικών, *Ambtsberichten* [ιστοσελίδα], χ.η. (<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/bz/documenten-en-publicaties/ambtsberichten>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽⁷⁷⁾ Για παράδειγμα, οι εκθέσεις ΑΕ της Γαλλικής υπηρεσίας προστασίας προσφύγων και απάτριδων (Office français de protection des réfugiés et apatrides, OFPRA), γαλλικής εθνικής υπηρεσίας για το άσυλο, περιλαμβάνουν ενότητα για τις λεσβίες και τους ομοφυλόφιλους. Βλέπε τις εκθέσεις ΑΕ για τη Μαυριτανία, τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό και την Ακτή Ελεφαντοστού στην ιστοσελίδα της OFPRA: *Rapports de missions* (http://www.ofpra.gouv.fr/index.html?xml_id=307andtd_id=10), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽⁷⁸⁾ LaViolette, N., «Independent human rights documentation and sexual minorities: an ongoing challenge for the Canadian refugee determination process» [Ανεξάρτητη τεκμηρίωση σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα και μειονότητες λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού: μια διαρκής πρόκληση για την καναδική διαδικασία χορήγησης καθεστώτος πρόσφυγα], Απρίλιος-Ιούνιος 2009.

⁽⁷⁹⁾ HRW, *LGBT Rights [Δικαιώματα των ΛΟΑ]* (ιστοσελίδα), χ.η. (<http://www.hrw.org/topic/lgbt-rights>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽⁸⁰⁾ Amnesty International, *Sexual Orientation and Gender Identity [Σεξουαλικός προσανατολισμός και ταυτότητα φύλου]* (ιστοσελίδα), χ.η. (<http://www.amnesty.org/en/sexual-orientation-and-gender-identity>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽⁸¹⁾ EASO, *Εργαστήριο με θέμα τις ΠΧΚ και τα άτομα ΛΟΑΔΜ*, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 20-21 Μαΐου 2014.

δικαιώματα των λεσβίων, των ομοφυλόφιλων, των αμφιφυλόφιλων, των διεμφυλικών και των μεσοφυλικών ατόμων δημοσιεύει **ετήσια έκθεση**, «State Sponsored Homophobia Report» [Έκθεση για την κρατικά προωθούμενη ομοφοβία], διαθέσιμη σε διάφορες γλώσσες) ⁽⁸²⁾ η οποία είναι μια παγκόσμια επισκόπηση των νόμων που απαγορεύουν την ομοφυλοφιλική δραστηριότητα μεταξύ συναινούστων ενηλίκων. Ο διαδικτυακός τόπος της ILGA παρέχει επίσης **ειδήσεις** για συγκεκριμένες χώρες καταγωγής και **χάρτες** ⁽⁸³⁾ για τα δικαιώματα των ομοφυλόφιλων και των λεσβίων ανά τον κόσμο ⁽⁸⁴⁾.

Κατά τον ίδιο τρόπο, η Διεθνής ομοφυλοφιλική και λεσβιακή επιτροπή ανθρωπίνων δικαιωμάτων (IGLHRC) ⁽⁸⁵⁾ είναι μια διεθνής οργάνωση που δραστηριοποιείται αποκλειστικά στο πεδίο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ΛΟΑ. Παρέχει επίσης πληροφορίες και εκθέσεις ανά χώρα, και τις λεγόμενες «εναλλακτικές εκθέσεις» (shadow reports) σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ ⁽⁸⁶⁾. Οι εκθέσεις αυτές υποβάλλονται σε επιτροπές ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων οι οποίες καταγράφουν, σε επίπεδο ΟΗΕ, τις υποχρεώσεις των κυβερνήσεων στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως αντίβαρο στις επίσημες κυβερνητικές εκθέσεις. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον ΟΗΕ ως πηγή πληροφοριών, συμβουλευτείτε την ενότητα «Οργανισμοί του ΟΗΕ».

Ο **ORAM** ⁽⁸⁷⁾, μια διεθνής οργάνωση ανάπτυξης ικανοτήτων και υπεράσπισης για πρόσφυγες που ανήκουν στην κατηγορία των ΛΟΑΔΜ, εκπονεί εκθέσεις οι οποίες συνδυάζουν δευτερογενή ανάλυση, εμπειρικά δεδομένα και πληροφορίες που συλλέγονται από συνεντεύξεις. Οι εκθέσεις περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με το νομοθετικό περιβάλλον και το περιβάλλον προστασίας καθώς και συναφείς πληροφορίες για πτυχές όπως η οικογενειακή δομή, οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες και η θρησκεία. Ο ORAM πρόκειται σύντομα να δημιουργήσει μια διαδικτυακή βιβλιοθήκη η οποία θα περιλαμβάνει βάση περίπου 250 εκθέσεων ΠΧΚ με θέμα τα άτομα ΛΟΑΔΜ σε διάφορες χώρες, που θα οργανώνονται με βάση τη χώρα καταγωγής, τον εκδότη, την ημερομηνία και το είδος της έκδοσης.

Ένας ερευνητής ΠΧΚ έχει επίσης τη δυνατότητα να συμβουλευτεί οργανώσεις που εστιάζουν **στα θέματα υγείας και στα νομικά δικαιώματα**, όπως το «Bridging the Gaps» ⁽⁸⁸⁾, ένα διεθνές πρόγραμμα υγείας με αφετηρία την Ολλανδία, καθώς ορισμένες από τις πληροφορίες που παρέχει μπορεί να αφορούν τα άτομα ΛΟΑ.

Επισημαίνεται ότι οι εξειδικευμένες πηγές μπορεί να μην αντιπροσωπεύουν το σύνολο των ΛΟΑ. Οι πηγές για τα άτομα ΛΟΑ μπορεί να εστιάζουν σε ειδικές υποομάδες (π.χ. τους ομοφυλόφιλους άνδρες) ή σε ειδικές πτυχές ζητημάτων που αφορούν τα άτομα ΛΟΑ (π.χ. η πρόσβαση σε στέγη). Κάποιες από τις πηγές μπορεί επίσης να έχουν έντονα στρατευμένο χαρακτήρα. Πρέπει κανείς να έχει υπόψη ότι μπορεί να υπάρχουν και διαφορετικές απόψεις από εκείνες των ακτιβιστών ΛΟΑ.

• Τοπικές ΜΚΟ

Πολλοί ερευνητές ΠΧΚ θεωρούν τις τοπικές οργανώσεις στις χώρες καταγωγής χρήσιμες και αξιόπιστες πηγές πληροφοριών, λόγω της επιτόπιας παρουσίας τους και της γνώσης των κοινωνικοοικονομικών ευαισθησιών και πραγματικοτήτων. Επιπροσθέτως, οι πηγές αυτές μπορεί να χρησιμοποιούν τους τοπικά αποδεκτούς όρους για τα άτομα ΛΟΑ, καθοδηγώντας έτσι τον ερευνητή όσον αφορά τους όρους αναζήτησης που πρέπει να χρησιμοποιήσει ⁽⁸⁹⁾.

Ορισμένες τοπικές οργανώσεις μπορεί να **ειδικεύονται** στην υπεράσπιση των ΛΟΑ ή να έχουν ενσωματώσει, στην εντολή τους, την υπεράσπιση των ΛΟΑ. Ως τέτοιες, οι τοπικές οργανώσεις έχουν συνήθως στη διάθεσή τους τις ίδιες πληροφορίες και, επειδή τις περισσότερες φορές συνδέονται η μία με την άλλη, μπορεί να παρέχουν παρεμφερείς ή πανομοιότυπες πληροφορίες ή γνώμες.

Οι **τοπικές οργανώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα** δεν συμπεριλαμβάνουν πάντα τα άτομα ΛΟΑ στις ομάδες-στόχους τους για διάφορους λόγους. Αυτή η κατάσταση καταδεικνύει την ανάγκη να προσφεύγει κανείς σε ένα ευρύ φάσμα πηγών.

⁽⁸²⁾ ILGA, *State sponsored homophobia report* [Έκθεση για την κρατικά προωθούμενη ομοφοβία] (ιστοσελίδα), χ.η. (<http://ilga.org/what-we-do/state-sponsored-homophobia-report/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽⁸³⁾ ILGA, *News archive* [Αρχείο ειδήσεων] (ιστοσελίδα), χ.η. (<http://ilga.org/category/uncategorized/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽⁸⁴⁾ ILGA, *Maps* [Χάρτες] (ιστοσελίδα), χ.η. (<http://ilga.org/what-we-do/lesbian-gay-rights-maps/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽⁸⁵⁾ IGLHRC, [δικτυακός τόπος], χ.η. (<http://iglhrc.org/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽⁸⁶⁾ IGLHRC, *Shadow reports* [Εναλλακτικές εκθέσεις], (ιστοσελίδα) χ.η. (<http://iglhrc.org/our-publications/shadow-reports>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽⁸⁷⁾ ORAM, [δικτυακός τόπος], χ.η. (<http://www.oraminternational.org/en/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽⁸⁸⁾ Bridging the Gaps, [δικτυακός τόπος], χ.η. (<http://www.hivgaps.org/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽⁸⁹⁾ Bridging the Gaps, [δικτυακός τόπος], χ.η. (<http://www.hivgaps.org/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

Επισημαίνεται ότι η **ILGA**, στον διαδικτυακό τόπο της, περιλαμβάνει **κατάλογο** ⁽⁹⁰⁾ «οργανώσεων ΛΟΑΔΜ και συγγενικών οργανώσεων», ο οποίος μπορεί να βοηθήσει στον εντοπισμό τοπικών ομάδων. Όπως θα φανεί σε επόμενο κεφάλαιο, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορούν επίσης να συνδράμουν στον εντοπισμό τοπικών οργανώσεων όταν οι τοπικές ΜΚΟ δεν διαθέτουν ιστοσελίδα ⁽⁹¹⁾.

- **Οργανισμοί του ΟΗΕ**

Η Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR) θα αναπτύξει προσεχώς δέσμη κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά την επιλεξιμότητα για τις αιτήσεις που σχετίζονται με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου (ΣΠΤΦ). Οι κατευθυντήριες γραμμές της UNHCR θα περιλαμβάνουν **10 κεφάλαια για επιμέρους χώρες** με ΠΧΚ για άτομα με ποικίλους σεξουαλικούς προσανατολισμούς και ταυτότητες φύλου ⁽⁹²⁾.

Διάφοροι **οργανισμοί του ΟΗΕ στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων**, όπως το Συμβούλιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η Επιτροπή για τις βίαιες εξαφανίσεις, που φιλοξενούνται στον διαδικτυακό τόπο του Γραφείου της Υπατης Αρμοστείας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (**OHCHR**) ⁽⁹³⁾, δημοσιεύουν εκθέσεις που μπορεί να περιλαμβάνουν πολύτιμες πληροφορίες για την κατάσταση των ΛΟΑ όσον αφορά τα ανθρωπίνια δικαιώματα. Τον Νοέμβριο του 2011, με βάση τα όσα ορίζει η απόφαση του Συμβουλίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το OHCHR συνέταξε την πρώτη έκθεση του ΟΗΕ με θέμα «Μεροληπτικοί νόμοι και πρακτικές και πράξεις βίας κατά ατόμων με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου τους» ⁽⁹⁴⁾.

Οι **ειδικοί εισηγητές, οι ομάδες εργασίας και οι ειδικοί αντιπρόσωποι του ΟΗΕ**, στο πλαίσιο του συστήματος ειδικών διαδικασιών ⁽⁹⁵⁾, εντάσσουν επίσης τα ζητήματα του σεξουαλικού προσανατολισμού και της ταυτότητας φύλου στις εκθέσεις τους ⁽⁹⁶⁾. Σε πολλές περιπτώσεις, οι πληροφορίες που δημοσιεύονται από τους συγκεκριμένους οργανισμούς του ΟΗΕ για τα ανθρωπίνια δικαιώματα συλλέγονται στη διάρκεια επισκέψεων στις χώρες καταγωγής.

Επειδή η αναζήτηση εκθέσεων του ΟΗΕ με αναφορές στην κατάσταση των ΛΟΑ ενδέχεται να αποβεί χρονοβόρα, μπορεί κανείς να συμβουλευτεί τον διαδικτυακό τόπο της **IGLHRC**. Η IGLHRC συγκεντρώνει όλες τις σχετικές εκδόσεις του ΟΗΕ στη σελίδα «Our Publications» στις ενότητες «**Reports**» ⁽⁹⁷⁾ και «**Shadow reports**» ⁽⁹⁸⁾.

- **Οργανισμοί της ΕΕ**

Πολλοί ερευνητές ΠΧΚ δεν γνωρίζουν ότι ορισμένα θεσμικά όργανα ή φόρουμ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου)** ⁽⁹⁹⁾ και η **διακομματική ομάδα για τα δικαιώματα των ΛΟΑΔ (Intergroup on LGBT Rights)** ⁽¹⁰⁰⁾, μπορεί να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τα άτομα

⁽⁹⁰⁾ ILGA, *ILGA's Directory of LGBTI and Allied Organizations [Κατάλογος οργανώσεων ΛΟΑΔΜ και συγγενικών οργανώσεων]* (ιστοσελίδα), χ.η. (<http://ilga.org/directory/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014. Ο DEVDIR, ένας κατάλογος οργανισμών ανάπτυξης, μπορεί επίσης να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο για τον εντοπισμό τοπικών ΜΚΟ. Βλέπε DEVDIR, [δικτυακός τόπος], χ.η. (<http://www.devdir.org/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽⁹¹⁾ EASO, *Εργαστήριο με θέμα τις ΠΧΚ και τα άτομα ΛΟΑΔΜ*, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 20-21 Μαΐου 2014.

⁽⁹²⁾ Οι κατευθυντήριες γραμμές θα διατίθενται στο Refworld, στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.refworld.org/>

⁽⁹³⁾ «Το Γραφείο της Υπατης Αρμοστείας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (OHCHR) εργάζεται με στόχο να προσφέρει την καλύτερη δυνατή πραγματογνωμοσύνη και υποστήριξη στους διάφορους μηχανισμούς παρακολούθησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών το οποίο περιλαμβάνει: οργανισμούς προβλεπόμενους από τον Χάρτη του ΟΗΕ, συμπεριλαμβανομένου του Συμβουλίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και οργανισμούς που συστάθηκαν δυνάμει των διεθνών συνθηκών για τα ανθρωπίνια δικαιώματα και αποτελούνται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες εντεταλμένους να παρακολουθούν τη συμμόρφωση των συμβαλλόμενων κρατών με τις υποχρεώσεις τους βάσει των συνθηκών. Η πλειονότητα αυτών των οργανισμών υποστηρίζεται γραμματειακά από το Συμβούλιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων και το Τμήμα Συνθηκών του Γραφείου της Υπατης Αρμοστείας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (OHCHR)». Βλέπε OHCHR, [δικτυακός τόπος], χ.η. (<http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/UPR/Pages/UPRMain.aspx>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽⁹⁴⁾ OHCHR, *Discriminatory laws and practices and acts of violence against individuals based on their sexual orientation and gender identity [Μεροληπτικοί νόμοι και πρακτικές και πράξεις βίας κατά ατόμων με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου τους]*, 17 Νοεμβρίου 2011 (http://www.ohchr.org/Documents/Issues/Discrimination/A.HRC.19.41_English.pdf), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽⁹⁵⁾ Οι λεγόμενες «ειδικές διαδικασίες» είναι ένας συλλογικός όρος που χρησιμοποιείται για να περιγράψει μια ομάδα εμπειρογνώμωνων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στους οποίους τα Ηνωμένα Έθνη αναθέτουν τη διερεύνηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανά τον κόσμο. Πρόκειται κατά κύριο λόγο για μεμονωμένα άτομα, που φέρουν τον τίτλο του ειδικού εισηγητή, του ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα ή του ειδικού αντιπροσώπου, αλλά ορισμένες από τις διαδικασίες μπορεί επίσης να είναι ομάδες εργασίας αποτελούμενες συνήθως από πέντε μέλη.

⁽⁹⁶⁾ Μια σειρά ειδικών διαδικασιών σχετίζονται με το ζήτημα των δικαιωμάτων των μειονοτήτων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή φύλου, όπως ο ειδικός εισηγητής για την ελευθερία της γνώμης και της έκφρασης, ή η ομάδα σχετικά με τις δια της βίας και τις ακούσιες εξαφανίσεις. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις εν λόγω διαδικασίες, βλέπε: ARC International, *the UN Special procedures: A guide for sexual orientation and gender identity advocates [Οι ειδικές διαδικασίες του ΟΗΕ: οδηγός για ακτιβιστές στον τομέα του σεξουαλικού προσανατολισμού και της ταυτότητας φύλου]*, χ.η. (<http://arc-international.net/wp-content/uploads/2011/08/arc-guide-special-procedures.pdf>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽⁹⁷⁾ IGLHRC, *Sections reports [Εκθέσεις τμημάτων]* (ιστοσελίδα), χ.η. (<http://iglhrc.org/content/reports>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽⁹⁸⁾ IGLHRC, *Shadow reports*, [ιστοσελίδα] χ.η. (<http://iglhrc.org/our-publications/shadow-reports>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽⁹⁹⁾ Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, *Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου* [ιστοσελίδα], χ.η. (<http://www.europarl.europa.eu/committees/en/droi/search-in-documents.html>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹⁰⁰⁾ Η «διακομματική ομάδα για τα δικαιώματα των ΛΟΑΔ» είναι ένα άτυπο φόρουμ για τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που επιθυμούν να προωθήσουν και να προσπίσουν τα θεμελιώδη δικαιώματα των ατόμων ΛΟΑΔ. Βλέπε Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, *Διακομματική ομάδα για τα δικαιώματα των ΛΟΑΔ* [ιστοσελίδα], χ.η. (<http://www.lgbt-ep.eu/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

ΛΟΑ υπό μορφή εκθέσεων, δελτίων τύπου ή συνδέσμων με άλλες πηγές. Σημειώνεται ότι ο διαδικτυακός τόπος της **Επιτροπής Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου** διαθέτει επιλογή αναζήτησης η οποία διευκολύνει την ανάκτηση των σχετικών εγγράφων ⁽¹⁰¹⁾.

- **Ακαδημαϊκή κοινότητα / ερευνητικά ινστιτούτα ή κέντρα**

Οι ακαδημαϊκοί μπορεί να αποτελέσουν μια πολύ χρήσιμη πηγή πληροφοριών επειδή γνωρίζουν σε βάθος τα βασικά θέματα ως αποτέλεσμα επιτόπιων μελετών. Μπορεί επίσης να διαθέτουν δίκτυο επαφών στις χώρες καταγωγής ⁽¹⁰²⁾. Πολλές φορές, οι ακαδημαϊκοί ειδικεύονται σε μια συγκεκριμένη περιφέρεια ή χώρα ή έχουν δεσμούς με κάποιο πρόγραμμα πανεπιστημίου ή ερευνητικού ινστιτούτου. Για παράδειγμα, η Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου του Τορόντο ⁽¹⁰³⁾ προσφέρει ένα διεθνές πρόγραμμα για τα ανθρώπινα δικαιώματα το οποίο περιλαμβάνει ενότητα για τη «σεξουαλική πολυμορφία». Μέσω του εν λόγω προγράμματος διατίθενται **υπομνήματα** σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑΔ σε διάφορες χώρες, **κατάλογος πηγών**, **βάση δεδομένων της εσωτερικής νομοθεσίας** καθώς και **κατάλογος ελέγχου για την έρευνα**. Υπάρχουν πολλά ακόμη πανεπιστήμια με τμήματα για τα άτομα ΛΟΑ, όπως το Πανεπιστήμιο Yale το οποίο προσφέρει σπουδές με αντικείμενο τα άτομα ΛΟΑΔ ⁽¹⁰⁴⁾. Αυτά τα εξειδικευμένα προγράμματα ή σπουδές μπορεί να προσφέρουν χρήσιμες εκδόσεις καθώς και **συνδέσμους** με άλλες πηγές. Μπορούν επίσης να βοηθήσουν τον ερευνητή ΠΧΚ να εντοπίσει έναν ακαδημαϊκό με ειδίκευση σε μια συγκεκριμένη χώρα καταγωγής με τον οποίο μπορεί στη συνέχεια να έλθει σε επαφή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή τηλεφώνου.

Ερευνητικά ινστιτούτα/κέντρα, όπως το ερευνητικό κέντρο Pew (Pew Research Center) ⁽¹⁰⁵⁾, δημοσιεύουν επίσης σχετικές μελέτες ή έρευνες. Επιλέγοντας «Topic» (Θέμα) από το μενού του ερευνητικού κέντρου Pew, μπορεί κανείς να επιλέξει, π.χ. «Gay marriage and homosexuality» (Γάμος ομοφυλόφιλων και ομοφυλοφιλία), και να έχει πρόσβαση σε διάφορα δεδομένα. Το 2013, το ερευνητικό κέντρο Pew δημοσίευσε επίσης έρευνα με θέμα την αποδοχή της ομοφυλοφιλίας σε 39 χώρες ⁽¹⁰⁶⁾.

- **Μέσα μαζικής ενημέρωσης (γενικά και εξειδικευμένα)**

Οι αναφορές στα τοπικά και τα διεθνή ΜΜΕ μπορούν να συνδράμουν στην τεκμηρίωση της κατάστασης των ΛΟΑ και ιδιαίτερα του τρόπου με τον οποίο αντιμετωπίζονται από την κοινωνία. Είναι, ωστόσο, αδύνατο να γίνει εξαντλητική παρουσίαση των ΜΜΕ που θα μπορούσαν δυνητικά να παράσχουν πληροφορίες για την κατάσταση των ΛΟΑ στις χώρες καταγωγής.

Επισημαίνεται ότι η αναζήτηση **σε μέσα που δεν χρησιμοποιούν τις τοπικές γλώσσες**, π.χ. σε γαλλόφωνα και αγγλόφωνα, μπορεί να δώσει διαστρεβλωμένα αποτελέσματα που αντανακλούν το πολιτισμικό και κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο «φιλελεύθερων» συγγραφέων, συντακτών και αναγνώστών.

Όπως αναφέρεται στο κεφάλαιο 2, η αναζήτηση στα **τοπικά μέσα** μπορεί να παράσχει χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τις έννοιες που χρησιμοποιούνται για τα άτομα ΛΟΑ και τη στάση της κοινωνίας έναντι των ΛΟΑ.

Ο **IRIN** ⁽¹⁰⁷⁾, ένας ανεξάρτητος, μη κερδοσκοπικός ειδησεογραφικός οργανισμός ο οποίος παρέχει ειδήσεις και ανάλυση ανθρωπιστικού ενδιαφέροντος, περιλαμβάνει το φύλο (gender) στα θεματικά πεδία που καλύπτει. Η λειτουργία προηγμένης αναζήτησης στον διαδικτυακό τόπο του οργανισμού παρέχει πρόσβαση σε ενδιαφέροντα άρθρα σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ σε επιλεγμένες χώρες καταγωγής ⁽¹⁰⁸⁾.

Ένας μικρός αριθμός διαδικτυακών τόπων ειδικεύεται σε ειδήσεις που αφορούν τα άτομα ΛΟΑ. Σε αυτά περιλαμβάνονται ο διαδικτυακός τόπος **SOGI news** ⁽¹⁰⁹⁾, ο οποίος «παρέχει πληροφορίες σχετικά με αποφάσεις του ΟΗΕ, επικαιροποιημένη ενημέρωση σχετικά με παγκόσμια γεγονότα, μαρτυρίες ακτιβιστών από ολόκληρο

⁽¹⁰¹⁾ Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, *Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου / Έγγραφα* [ιστοσελίδα], χ.η. (<http://www.europarl.europa.eu/committees/en/droi/search-in-documents.html>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹⁰²⁾ EASO, *Εργαστήριο με θέμα τις ΠΧΚ και τα άτομα ΛΟΑΔΜ*, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 20-21 Μαΐου 2014.

⁽¹⁰³⁾ University of Toronto/Faculty of Law, *Sexual diversity [Σεξουαλική πολυμορφία]* (ιστοσελίδα), χ.η. (<http://ihrp.law.utoronto.ca/expertise/sexual-diversity/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹⁰⁴⁾ Yale University, *Lesbian, gay, bisexual and transgender studies [Λεσβιακές, Ομοφυλοφιλικές, Αμφιφυλοφιλικές και Διεμφυλικές Σπουδές]* [ιστοσελίδα], χ.η. (<http://lgbts.yale.edu/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹⁰⁵⁾ Το Pew Research Center είναι μια «ακομμάτιστη δεξαμενή γεγονότων η οποία ενημερώνει το κοινό για τα θέματα, τις νοοτροπίες και τις τάσεις που διαμορφώνουν τον κόσμο, και διενεργεί δημοσκοπήσεις κοινής γνώμης, δημογραφικές έρευνες, αναλύσεις περιεχομένου ΜΜΕ καθώς και άλλες εμπειρικές μελέτες στον τομέα των κοινωνικών επιστημών». Βλέπε Pew Research Center, homepage [δίκτυακός τόπος], χ.η. (<http://www.pewresearch.org/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹⁰⁶⁾ Pew Research Center, Global Attitudes Project [Πρόγραμμα παγκόσμιων τάσεων], *The global divide on homosexuality [Το παγκόσμιο χάσμα σχετικά με την ομοφυλοφιλία]*, 4 Ιουνίου 2013 (<http://www.pewglobal.org/2013/06/04/the-global-divide-on-homosexuality/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹⁰⁷⁾ IRIN [δίκτυακός τόπος], χ.η. (<http://www.irinnews.org/>) προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹⁰⁸⁾ IRIN/advanced search [δίκτυακός τόπος], χ.η. (<http://www.irinnews.org/advancedsearch/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹⁰⁹⁾ SOGI News [δίκτυακός τόπος], χ.η. (<http://www.soginews.com/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

τον κόσμο, ειδήσεις για περιφερειακά θέματα και διεξοδικά άρθρα» και το **Pink News**, που περιγράφεται ως «η μεγαλύτερη ειδησεογραφική υπηρεσία της Ευρώπης για την κοινότητα των γκέι»⁽¹¹⁰⁾. Υπενθυμίζεται ότι τα εξειδικευμένα μέσα μπορεί ενίοτε να χρησιμοποιούν πληροφορίες που συλλέγονται από το διαδίκτυο, χωρίς έλεγχο της αρχικής πηγής. Όπως και τα άλλα είδη πηγών, οι πληροφορίες πρέπει να επαληθεύονται.

- **Επιθεωρήσεις κοινωνικών επιστημών / ιατρικές επιθεωρήσεις ή μελέτες, ή ιατρικά κέντρα (HIV)**

Η κατάσταση των ΛΟΑ σε πολλές χώρες είναι συνυφασμένη με το νομοθετικό, κοινωνικό, θρησκευτικό και οικογενειακό πλαίσιο, δυσχεραίνοντας την έρευνα. Κατά καιρούς, οι επιθεωρήσεις κοινωνικών επιστημών δημοσιεύουν άρθρα/μελέτες που παρουσιάζουν την κατάσταση των ΛΟΑ από **ανθρωπολογική ή κοινωνιολογική** σκοπιά, κάτι που πολλές φορές απουσιάζει στις γενικές εκθέσεις για τις διάφορες χώρες ή τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Συστήματα συλλογής (aggregators) επιθεωρήσεων των κοινωνικών επιστημών μπορούν να συνδράμουν στην κάλυψη ενός ευρέος φάσματος πληροφοριών⁽¹¹¹⁾. Ο διαδικτυακός τόπος Social Science Research Network (SSRN)⁽¹¹²⁾ περιλαμβάνει ερευνητικές εργασίες τις οποίες μπορεί κανείς να μεταφορτώσει χωρίς χρέωση. Ωστόσο, για λόγους πνευματικής ιδιοκτησίας, διατίθενται μόνο τα προσχέδια των εργασιών και όχι η δημοσιευμένη μορφή τους. Το **Google scholar**® θα συνδράμει επίσης στην αναζήτηση ακαδημαϊκής βιβλιογραφίας⁽¹¹³⁾.

Οι **ιατρικές επιθεωρήσεις ή μελέτες** μπορεί να αποτελέσουν ενδιαφέρουσα πηγή πληροφοριών όσον αφορά τις αντιλήψεις για τα άτομα ΛΟΑ και την πρόσβαση στις υπηρεσίες, καθώς οι αναλύσεις τους πολλές φορές υπερβαίνουν την αμιγώς ιατρική σκοπιά.

- **Διαδικτυακές πύλες ΠΧΚ και μέσα κοινωνικής δικτύωσης ως πλατφόρμες πηγών**

- * **Διαδικτυακές πύλες ΠΧΚ**

Οι διαδικτυακές πύλες ΠΧΚ προσφέρουν ένα ενιαίο σημείο εισόδου για αναζήτηση ΠΧΚ από διάφορες πηγές. Είναι ιδιαίτερα χρήσιμες στο αρχικό στάδιο της έρευνας καθώς παρέχουν στους ειδικούς στις ΠΧΚ δυνατότητα ταχείας ανάκτησης σχετικών ΠΧΚ από πολλαπλές πηγές.

Η **κοινή διαδικτυακή πύλη ΠΧΚ της EASO (Common European COI Portal)**⁽¹¹⁴⁾ είναι μια πλατφόρμα η οποία παρέχει στους αρμόδιους για την εξέταση αιτήσεων ασύλου των χωρών ΕΕ+ δυνατότητα πρόσβασης σε ΠΧΚ από διάφορες χώρες⁽¹¹⁵⁾. Η πύλη ΠΧΚ περιέχει έναν ειδικό φάκελο⁽¹¹⁶⁾ για τις ΠΧΚ και τα άτομα ΛΟΑΔΜ όπου οι χώρες ΕΕ+ μπορούν να μοιραστούν:

- εθνικά προϊόντα ΠΧΚ (προγραμματισμένα, υπό εκπόνηση ή οριστικοποιημένα),
- άλλες εκδόσεις που ενδιαφέρουν,
- ειδικές εκδηλώσεις σε σχέση με τα άτομα ΛΟΑ (συνέδρια, σεμινάρια, εργαστήρια κλπ).

Η κοινή διαδικτυακή πύλη ΠΧΚ της EASO αναμένεται να διατεθεί στο ευρύ κοινό το 2016.

Τόσο το **Refworld**⁽¹¹⁷⁾ όσο και το **Ecoi.net**⁽¹¹⁸⁾ είναι ελεύθερες διαδικτυακές πύλες οι οποίες συλλέγουν επικαιροποιημένες ΠΧΚ από ευρεία ποικιλία πηγών. Παρέχουν λειτουργίες αναζήτησης «assisted search» που μπορούν να βοηθήσουν στην επιλογή των σωστών όρων αναζήτησης.

Ο ORAM φιλοξενεί τη διαδικτυακή πύλη **LGBT project portal**⁽¹¹⁹⁾, μια πλατφόρμα η οποία παρέχει διεξοδικές ανακοινώσεις και περιγραφές ερευνών που πρέπει να διεξαχθούν καθώς και επικείμενων ερευνών και άλλων

⁽¹¹⁰⁾ Pink News, [δικτυακός τόπος], χ.η. (<http://www.pinknews.co.uk/home/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹¹¹⁾ EASO, *Εργαστήριο με θέμα τις ΠΧΚ και τα άτομα ΛΟΑΔΜ*, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 20-21 Μαΐου 2014.

⁽¹¹²⁾ SSRN, [δικτυακός τόπος], χ.η. (<http://www.ssrn.com/en/>), προσπέλαση στις 19 Φεβρουαρίου 2015.

⁽¹¹³⁾ Google Scholar [μηχανή αναζήτησης], χ.η. (<http://scholar.google.com/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹¹⁴⁾ Η πύλη ΠΧΚ είναι προσβάσιμη μέσω του δικτυακού τόπου της EASO. Επισημαίνεται ότι προς το παρόν, η πύλη ΠΧΚ είναι μια πλατφόρμα αποκλειστικά για τις εθνικές υπηρεσίες ασύλου των κρατών ΕΕ+. Common European COI Portal, [δικτυακή πύλη], χ.η., στην ηλεκτρονική διεύθυνση [απαιτείται login]: (<http://easo.europa.eu/coiportalnotice/>)

⁽¹¹⁵⁾ Πέντε εξωτερικές βάσεις δεδομένων ΠΧΚ είναι σήμερα συνδεδεμένες με τη δικτυακή πύλη ΠΧΚ (ΜΙΛΟ/Γερμανία· OFPRA/Γαλλία· Landinfo/Νορβηγία· Lifos/Σουηδία· Tellus/Φινλανδία και έπεται σύντομα η Ιρλανδία). Τα συνδεδεμένα συστήματα ΠΧΚ συνεισφέρουν στην πύλη ΠΧΚ τα δικά τους εθνικά προϊόντα ΠΧΚ, καθώς και ΠΧΚ που έχουν εκπονηθεί από τρίτους (ΜΚΟ, διεθνείς οργανισμούς, ΜΜΕ...).

⁽¹¹⁶⁾ Ο φάκελος βρίσκεται στην περιοχή αναφόρτωσης της EASO (EASO Upload Area).

⁽¹¹⁷⁾ Το Refworld — η ελεύθερη βάση προστασίας και πληροφοριών της UNHCR — παρέχει ΠΧΚ, αλλά και νομικές πληροφορίες και πληροφορίες πολιτικής. Βλέπε UNHCR, Refworld [δικτυακή πύλη], χ.η. (<http://refworld.org/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹¹⁸⁾ Η Ecoi.net είναι μια δικτυακή πύλη διαθέσιμη στο ευρύ κοινό η οποία συγκεντρώνει επικαιροποιημένες ΠΧΚ που σχετίζονται με τις διαδικασίες διεθνούς προστασίας. Διαχειριστής της είναι ο αυστριακός Ερυθρός Σταυρός (ACCORD) και η υπηρεσία Informationsverbund Asyl & Migration (Γερμανία). Βλέπε: Ecoi.net [δικτυακή πύλη], χ.η. (<http://www.ecoi.net/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹¹⁹⁾ ORAM, LGBTI Refugee Project Portal [δικτυακή πύλη], χ.η. (<http://www.portal.oraminternational.org>) προσπέλαση στις 16 Φεβρουαρίου 2015.

εγχειρημάτων στον τομέα των προσφύγων και του ασύλου για άτομα ΛΟΑΔΜ από ΜΚΟ, διακυβερνητικούς οργανισμούς, ακαδημαϊκά ιδρύματα και επαγγελματίες στον τομέα του ασύλου. Οι εν λόγω ενδιαφερόμενοι μπορούν να ανακοινώνουν τα προσεχή σχέδιά τους στη συγκεκριμένη διαδικτυακή πύλη.

* **Μέσα κοινωνικής δικτύωσης**

Η εύρεση χρήσιμων επαφών στις χώρες καταγωγής ή η διαρκής παρακολούθηση όλων των τοπικών καταστάσεων μπορεί να είναι δύσκολο έργο για τους ερευνητές ΠΧΚ. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (YouTube/blogs/Facebook/Twitter) ⁽¹²⁰⁾ μπορούν να συνδράμουν βοηθώντας ⁽¹²¹⁾:

- στον εντοπισμό **τοπικών ομάδων** (ΜΚΟ) ⁽¹²²⁾,
- στην επαφή με **τοπικούς πληροφοριοδότες**,
- στην παρακολούθηση των **τοπικών εκδηλώσεων** (π.χ. διαδηλώσεων, δραστηριοτήτων των τοπικών ΜΚΟ, συλλήψεων).

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμα για τις χώρες στις οποίες οι τοπικές οργανώσεις δεν αναπτύσσουν ούτε διατηρούν διαδικτυακούς τόπους. Δεδομένου ότι οι τοπικές ΜΚΟ, σε ορισμένες περιπτώσεις, παρέχουν πρόσβαση σε πιο ειδικές και επικαιροποιημένες πληροφορίες έναντι των πιο συμβατικών οργανώσεων στον τομέα των ανθρώπινων δικαιωμάτων, η προσφυγή σε αυτές τις τοπικές ΜΚΟ μπορεί να είναι πολύτιμη. Σε επόμενη ενότητα για τις «προφορικές πηγές», εξηγείται πώς μπορεί κανείς να προσεγγίσει τοπικές ΜΚΟ για τη συλλογή πληροφοριών.

Ορισμένα **ιστολόγια** ειδικεύονται στα άτομα ΛΟΑ. Π.χ., το «**Erasing 76 crimes**» είναι ένα ιστολόγιο με αναρτήσεις, άρθρα και παραπομπές για τους «νόμους 76 χωρών κατά της ομοφυλοφιλίας και τον αγώνα για την κατάργησή τους» ⁽¹²³⁾. Επισημαίνεται ότι ενώ το ιστολόγιο ενημερώνει σχετικά με τις συλλήψεις ατόμων ΛΟΑ, μπορεί να μην ανακοινώνει σε όλες τις περιπτώσεις τις απελευθερώσεις ανθρώπων. Η **ARC International**, η οποία προασπίζει τα δικαιώματα των ΛΟΑ, φιλοξενεί επίσης μια διαδικτυακή λειτουργία «ηλεκτρονικού δικτύου» που εστιάζει στη διεθνή προώθηση, σε συζητήσεις και σε στρατηγικές σχετικά με τη σεξουαλικότητα, τα σεξουαλικά δικαιώματα, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, το φύλο, την ταυτότητα φύλου και την έκφραση του φύλου ⁽¹²⁴⁾. Παρόλο που τα ιστολόγια αυτά έχουν πολλές φορές έντονα στρατευμένο χαρακτήρα, οι αναρτήσεις τους μπορεί να είναι ένα χρήσιμο εργαλείο για τη συλλογή επικαιροποιημένων και συγκεκριμένων πληροφοριών και για τον εντοπισμό άλλων πηγών.

Πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για τον κίνδυνο πρόκλησης βλάβης στις τοπικές επαφές ή στις κοινότητες ΛΟΑ της εκάστοτε χώρας κατά την ανακίνηση θεμάτων που άπτονται των ΛΟΑ στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Σε ορισμένες χώρες, ένα άτομο μπορεί να διατρέξει κίνδυνο απλώς και μόνο επειδή ένας ερευνητής επικοινωνήσει μαζί του αναζητώντας πληροφορίες για τα άτομα ΛΟΑ.

Όπως και με κάθε άλλο είδος έρευνας στον τομέα των ΠΧΚ, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης πρέπει να χρησιμοποιούνται με προσοχή. Με δεδομένη την απουσία κανόνων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, είναι αναπόφευκτο ορισμένα από αυτά να μην πληρούν τα παραδοσιακά κριτήρια ποιότητας που κατευθύνουν το έργο των ερευνητών ΠΧΚ (π.χ. ουδετερότητα, αντικειμενικότητα και προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα) και τα τελικά προϊόντα τους (π.χ. αξιοπιστία, ιχνηλασιμότητα και διαφάνεια).

⁽¹²⁰⁾ Η πρόσβαση σε ορισμένες πληροφορίες (μέσω Facebook, π.χ.) προϋποθέτει συχνά την ύπαρξη ειδικού λογαριασμού, γεγονός που εγείρει το ζήτημα της δήλωσης ταυτότητας. Ορισμένες χώρες της ΕΕ+ έχουν εκπονήσει κατευθυντήριες γραμμές για τον τρόπο χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Για τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, βλέπε επίσης: Austrian Red Cross/Accord, *Researching country of origin information — Training manual*, έκδοση 2013, Οκτώβριος 2013 και New Zealand, Immigration, Country Research Branch, *Country of origin information and social media, literature review, executive summary* [Υπηρεσία μετανάστευσης Νέας Ζηλανδίας, Τμήμα έρευνας σε επιμέρους χώρες, *Πληροφορίες για τις χώρες καταγωγής και μέσα κοινωνικής δικτύωσης, επισκόπηση βιβλιογραφίας, σύνοψη*], Οκτώβριος 2013.

⁽¹²¹⁾ EASO, *Εργαστήριο με θέμα τις ΠΧΚ και τα άτομα ΛΟΑΔΜ*, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις: 20-21 Μαΐου 2014.

⁽¹²²⁾ Σημειώνεται ότι η ILGA, στον δικτυακό τόπο της, παραθέτει κατάλογο οργανώσεων ΛΟΑΔΜ και συγγενικών οργανώσεων ο οποίος μπορεί να βοηθήσει στον εντοπισμό τοπικών ομάδων. ILGA's Directory of LGBTI and allied organizations [ιστοσελίδα], χ.η. (<http://ilga.org/directory/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014. Ο DEVDIR, ένας κατάλογος οργανισμών ανάπτυξης, μπορεί επίσης να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο για τον εντοπισμό τοπικών ΜΚΟ. Βλέπε: DEVDIR, [δικτυακός τόπος], χ.η. (<http://www.devdir.org/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹²³⁾ Erasing 76 crimes [ιστολόγιο], χ.η. (<http://76crimes.com/about-2/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹²⁴⁾ ARC International, *Electronic networking*, [ιστοσελίδα], χ.η. (<http://arc-international.net/network-development/electronic-networking>), προσπέλαση στις 24 Φεβρουαρίου 2015.

- Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη χρήση των **μέσων κοινωνικής δικτύωσης στον τομέα των ΠΧΚ**, βλέπε Austrian Red Cross /Accord, *Researching country of origin information — Training manual*, έκδοση 2013, Οκτώβριος 2013· <http://www.coi-training.net/handbook/Researching-Country-of-Origin-Information-2013-edition-ACCORD-COI-Training-manual.pdf>
- Για περισσότερη καθοδήγηση σχετικά με την **αναζήτηση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης**, βλέπε EASO, *Tools and tips for online COI research [Εργαλεία και συμβουλές για τη διαδικτυακή έρευνα στον τομέα των ΠΧΚ]*, EASO practical guide series, Ιούνιος 2014· <http://easo.europa.eu/wp-content/uploads/Tools-and-tips-for-online-COI-research2.pdf>

Πηγές που δεν βασίζονται στην ΤΠ

Πέρα από τις πολύτιμες πληροφορίες που μπορεί να αντληθούν από τις διαδικτυακές πηγές, είναι χρήσιμο να διερευνώνται και άλλοι δίαυλοι πληροφοριών καθώς μπορούν να προσφέρουν συγκεκριμένες και διεξοδικές πληροφορίες. Στις πηγές αυτές περιλαμβάνονται:

- βιβλία,
- συνέδρια/εργαστήρια,
- ντοκιμαντέρ / κινηματογραφικές ταινίες,
- αποστολές ενημέρωσης (ΑΕ),
- προφορικές πηγές.

Στη συνέχεια παρατίθενται περισσότερα στοιχεία για ορισμένους από αυτούς τους διαύλους πληροφοριών.

• Βιβλία

Εκτός από συνδέσμους με εκθέσεις, έρευνες και ταινίες, ο διαδικτυακός τόπος «LGBTnet»⁽¹²⁵⁾ περιλαμβάνει επίσης αναφορές σε βιβλία με θέμα τη ζωή των ΛΟΑ σε διάφορες χώρες ανά τον κόσμο. Το υλικό που περιλαμβάνεται στον εν λόγω διαδικτυακό τόπο μπορεί να ανακτηθεί μέσω λειτουργίας αναζήτησης, η οποία διατίθεται στη σελίδα υποδοχής.

• Συνέδρια/εργαστήρια

Τα συνέδρια ή εργαστήρια με θέμα την κατάσταση των ΛΟΑ μπορεί να αποτελέσουν μια πρώτης τάξεως ευκαιρία για συλλογή πληροφοριών από διάφορες πηγές και για δημιουργία επαφών με εμπειρογνώμονες ή ομολόγους. Ειδικό στις ΠΧΚ από ορισμένες μονάδες ΠΧΚ των χωρών ΕΕ+ παρακολουθούν τέτοιου είδους εκδηλώσεις. Συχνά συντάσσουν μια σύνοψη των κύριων συζητήσεων/παρουσιάσεων, από τις οποίες μπορεί στη συνέχεια να αντληθούν χρήσιμες ΠΧΚ. Στις 3 Δεκεμβρίου 2014, π.χ., πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του αντιπροέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου συνέδριο για τα δικαιώματα των ΛΟΑ στην Αφρική, το οποίο διοργανώθηκε από το Ίδρυμα Heinrich-Böhl⁽¹²⁶⁾, με προσκεκλημένους ομιλητές από την Κένυα, τη Ναμίμπια, τη Νιγηρία, τη Νότια Αφρική και την Ουγκάντα. Το εν λόγω συνέδριο παρακολούθησαν αρκετοί ερευνητές ΠΧΚ, οι οποίοι υπέβαλαν εκθέσεις σχετικά με την εκδήλωση⁽¹²⁷⁾. Τον Σεπτέμβριο του 2014, το Lifos, μονάδα ΠΧΚ της Σουηδικής υπηρεσίας μεταναστευσης, διοργάνωσε σεμινάριο με θέμα την κατάσταση των ΛΟΑ στην Ουγκάντα και τη Νιγηρία στο οποίο προσκλήθηκαν ερευνητές ΠΧΚ από διάφορες εθνικές αρχές για το άσυλο. Το σεμινάριο ήταν μια αφορμή για την παρουσίαση των πορισμάτων των αποστολών ενημέρωσης του Lifos στις δύο αυτές χώρες, αλλά και για την πρόσκληση ομιλητών από τοπικές οργανώσεις στη Νιγηρία και από το Ίδρυμα ανθρωπίνων δικαιωμάτων της Δανίας (DIHR)⁽¹²⁸⁾.

• Ντοκιμαντέρ / κινηματογραφικές ταινίες

⁽¹²⁵⁾ LGBTnet, *Magazines, books and films* [ιστοσελίδα], χ.η. (http://www.lgbtnet.dk/database/cat_view/37-all-documents/48-magazines-books-and-films), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹²⁶⁾ Το Heinrich Böhl Stiftung έχει ως αποστολή, μεταξύ άλλων, την ενίσχυση της δημοκρατίας και την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Δηλώνει επίσης ότι «η προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για άτομα με σεξουαλικές ταυτότητες και ταυτότητες φύλου εκτός των κυρίαρχων ρευμάτων αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι των προγραμμάτων μας υπέρ της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων». Βλέπε: Heinrich Böhl Stiftung, *Democracy, LGBTI* [ιστοσελίδα], χ.η. (<http://www.boell.de/en/topics/lgtbi>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹²⁷⁾ Heinrich Böhl Stiftung, *Europe, Let's speak out for LGBTI Rights in Africa!*, εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2014. Οι σημειώσεις αυτού του συνεδρίου διατίθενται από το Cedoca ή το OCCLA.

⁽¹²⁸⁾ Το Ίδρυμα ανθρωπίνων δικαιωμάτων της Δανίας δημοσίευσε εκτενή έκθεση για τις μειονότητες λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή φύλου στην Αφρική. Βλέπε: Danish Institute for Human Rights, *Getting to rights*, 2014, (<http://www.humanrights.dk/publications/getting-rights>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

Οι ταινίες τεκμηρίωσης ή οι κινηματογραφικές ταινίες σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ στις χώρες καταγωγής μπορεί να είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος για την κατανόηση σύνθετων καταστάσεων και έχουν συχνά σημαντική «παιδευτική» αξία ⁽¹²⁹⁾. Ο διαδικτυακός τόπος του **LGBTnet** ⁽¹³⁰⁾ παρέχει κατάλογο κινηματογραφικών ταινιών / ταινιών τεκμηρίωσης σχετικά με τη ζωή των ΛΟΑΔ σε διάφορες χώρες ανά τον κόσμο. Το «**Movies that Matter**» ⁽¹³¹⁾ είναι μία ακόμη πλατφόρμα που παρέχει πρόσβαση σε ταινίες τεκμηρίωσης και κινηματογραφικές ταινίες με θέμα τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δικαιοσύνη, συμπεριλαμβανομένης της κατάστασης των ΛΟΑ. Η πλατφόρμα διαθέτει λειτουργία αναζήτησης.

- **Αποστολές ενημέρωσης**

Όπως προαναφέρθηκε, ορισμένες αρχές ασύλου (συχνά η μονάδα ΠΧΚ) των χωρών ΕΕ+ οργανώνουν αποστολές ενημέρωσης με σκοπό τη συλλογή συγκεκριμένων πληροφοριών για τα άτομα ΛΟΑ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αποστολές επικεντρώνονται αποκλειστικά στην κατάσταση των ΛΟΑ. Σε άλλες, τα άτομα ΛΟΑ είναι ένα από τα ερευνώμενα θέματα.

Οι αποστολές είναι μια ευκαιρία για επιτόπια συλλογή πληροφοριών και για τη δημιουργία και/ή ενίσχυση ενός **δικτύου επαφών**. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί οι αποστολές να είναι περιορισμένες όσον αφορά τη διάρκεια, τον τόπο και τον αριθμό και το είδος των ερωτώμενων αλλά να συλλέγουν, εντούτοις, πολύτιμες πληροφορίες. Σε άλλες περιπτώσεις, οι ερωτώμενοι από τις τοπικές ΜΚΟ αποτελούν μέρος ενός εθνικού δικτύου και είναι σε θέση να παράσχουν εκτενή στοιχεία για την κατάσταση σε άλλα μέρη της χώρας ⁽¹³²⁾.

Με δεδομένο τον ευαίσθητο χαρακτήρα του θέματος σε μερικές χώρες, η επιτόπια συλλογή πληροφοριών για το θέμα των ΛΟΑ, και η υποβολή σχετικών εκθέσεων, μπορεί να παρουσιάζει δυσκολίες. Το Lifos —Κέντρο πληροφοριών και ανάλυσης για τις χώρες καταγωγής (η μονάδα ΠΧΚ της Σουηδικής υπηρεσίας μετανάστευσης)— έχει εντοπίσει τις εξής προκλήσεις ή περιορισμούς ⁽¹³³⁾:

- **Καταγραφή κανόνων:** Ενώ οι πληροφορίες σχετικά με τους νόμους και την εφαρμογή τους είναι πολλές φορές εύκολα προσβάσιμες, η συλλογή πληροφοριών σχετικά με τη θρησκεία, το σχολείο, την οικογένεια, τους κοινωνικούς κανόνες / κανόνες που αφορούν τα φύλα ή τις ερωτικές σχέσεις μπορεί να είναι πολύ πιο δύσκολη.
- **Επιλογή της κατάλληλης ορολογίας:** Οι όροι περιέχουν διαφορετικές έννοιες από χώρα σε χώρα, και είναι μάλιστα δυνατό να έχουν διαφορετικές σημασίες σε διαφορετικά πλαίσια στην ίδια χώρα. Οι αντιπροσωπεύει πρέπει να προετοιμάζονται όσον αφορά την ορολογία που πρέπει να χρησιμοποιηθεί πριν από την ΑΕ και πρέπει να παρέχουν σαφείς διευκρινίσεις σχετικά με αυτή κατά τη σύνταξη της έκθεσης.
- **Έκθεση ατόμων/κοινοτήτων ΛΟΑΔ σε κίνδυνο:** Η ανακίνηση θεμάτων που άπτονται των ΛΟΑΔ, σε ορισμένα πλαίσια, μπορεί να ενέχει κινδύνους για τις τοπικές επαφές ή τις κοινότητες ΛΟΑΔ στην χώρα.
- **Μη ισόρροπα πορίσματα:** Οι αντλούμενες πληροφορίες δεν είναι πάντα αντιπροσωπευτικές όλων των τοπικών καταστάσεων καθώς οι αντιπροσωπεύει τείνουν να συλλέγουν πληροφορίες που αφορούν αστικές ομάδες πληθυσμού ανώτερης μόρφωσης. Επιπλέον, οι πληροφορίες αφορούν πολλές φορές τους ομοφυλόφιλους άνδρες αγνοώντας τις λεσβίες και τα άλλα άτομα ΛΟΑΔ.
- **Γλώσσα:** Η μετάφραση των σημειώσεων των συνεντεύξεων από τα αγγλικά σε μια εθνική γλώσσα μπορεί να αποδειχτεί δύσκολη καθώς οι λέξεις μπορεί να έχουν διαφορετικές σημασίες και έννοιες από γλώσσα σε γλώσσα ⁽¹³⁴⁾.

⁽¹²⁹⁾ EASO, *Εργαστήριο με θέμα τις ΠΧΚ και τα άτομα ΛΟΑΔΜ*, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 20-21 Μαΐου 2014.

⁽¹³⁰⁾ LGBTnet, *Magazines, books and films* [ιστοσελίδα], χ.η. (http://www.lgbt.net.dk/database/cat_view/37-all-documents/48-magazines-books-and-films), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹³¹⁾ Movies that Matter [δικτυακός τόπος], χ.η. (http://www.moviesthatmatter.nl/english_index), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014. Το «Movies that Matter» είναι η μετεξέλιξη του κινηματογραφικού φεστιβάλ της Διεθνούς Αμνηστίας. Λειτουργεί ως διεθνές πλατφόρμα για ταινίες που άπτονται των ανθρώπινων δικαιωμάτων και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

⁽¹³²⁾ Αυτό συνέβη στη διάρκεια της ΑΕ που πραγματοποιήθηκε από την Υπηρεσία μετανάστευσης της Δανίας και το Συμβούλιο προσφύγων της Δανίας, στην Ουγκάντα, το 2013. Βλέπε: DIS/DRC, *Situation of LGBT persons in Uganda, fact finding mission to Kampala, Uganda from 16 to 25 June 2013 (Η κατάσταση των ατόμων ΛΟΑΔ στην Ουγκάντα, αποστολή ενημέρωσης στην Καμπάλα της Ουγκάντα από 16 έως 25 Ιουνίου 2013)*, Ιανουάριος 2014, (<https://www.nydänmark.dk/NR/rdonlyres/C0BC7D6B-C3E0-46DA-B151-EA7A28E4362F/0/SituationofLGBTpersonsInUgandaFinal.pdf>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹³³⁾ Σουηδική υπηρεσία μετανάστευσης, Lifos, μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, Δεκέμβριος 2014.

⁽¹³⁴⁾ Για παράδειγμα, σε ορισμένα τοπικά πλαίσια, ο όρος «γκέι άνδρες» δείχνει μικρότερη προκατάληψη από τον όρο «ομοφυλόφιλοι άνδρες»· όμως, στη μετάφραση στα σουηδικά, ο σουηδικός όρος για τους «γκέι άνδρες» δείχνει μεγαλύτερη προκατάληψη από τις λέξεις για τους «ομοφυλόφιλους άνδρες».

Το 2014, το Lifos πραγματοποίησε δύο ΑΕ με αντικείμενο τα άτομα ΛΟΑΔ, μία στη Νιγηρία (11-15 Μαΐου 2014) ⁽¹³⁵⁾ και μία στην Ουγκάντα (6-9 Μαΐου 2014). Υιοθετήθηκαν δύο διακριτές προσεγγίσεις. Στην Ουγκάντα, η αντιπροσωπεία δεν ήλθε σε επαφή με κυβερνητικούς φορείς ή θρησκευτικές οργανώσεις καθώς είχε πληροφορίες ότι ακόμη και η απλή επικοινωνία μαζί τους μπορούσε να ενέχει κινδύνους για την κοινότητα των ΛΟΑΔ. Στη Νιγηρία, το Lifos πραγματοποίησε συνεντεύξεις με τις περισσότερες διαθέσιμες πηγές στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένου του θέματος των ΛΟΑΔ ⁽¹³⁶⁾.

- **Προφορικές πηγές**

Όταν ένας ερευνητής ΠΧΚ δεν μπορεί να συλλέξει πληροφορίες από μια ΑΕ ή όταν οι διαθέσιμες γραπτές πληροφορίες είναι περιορισμένες, η επικοινωνία με προφορικές πηγές μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μέσω τηλεφώνου, ή με δια ζώσης συνάντηση μπορεί να είναι ένας χρήσιμος τρόπος για τη συλλογή πληροφοριών.

Ωστόσο, η εξεύρεση προφορικών πηγών μπορεί επίσης να είναι δύσκολη. Ελλείψει οργανώσεων οι οποίες υπερασπίζονται ανοικτά τα άτομα ΛΟΑ σε ορισμένες χώρες καταγωγής, ο εντοπισμός τοπικών πηγών που το κάνουν συγκεκριμένα μπορεί να παρουσιάζει δυσκολίες. Για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος μπορούν να χρησιμοποιηθούν **διάφορες στρατηγικές**.

Όπως αναφέρθηκε στην ενότητα για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τις ΑΕ, οι ερευνητές πρέπει πάντα να μεριμνούν ώστε να μην εκθέτουν σε κίνδυνο τις προφορικές πηγές επικοινωνώντας μαζί τους για πληροφορίες σχετικά με τα θέματα των ΛΟΑ.

- * **Πώς τις βρίσκουμε**

Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες ενότητες, ορισμένες εξειδικευμένες ΜΚΟ, όπως η ILGA στον κατάλογό της για τις οργανώσεις ΛΟΑΔΜ ⁽¹³⁷⁾, παρέχουν πληροφορίες και στοιχεία επικοινωνίας για τοπικές ομάδες. Άλλες εξειδικευμένες ΜΚΟ για τα άτομα ΛΟΑ —εθνικές, περιφερειακές ή με έδρα σε γειτονικές χώρες— μπορεί να φανούν χρήσιμες στη εύρεση τοπικών επαφών. Το ίδιο μπορεί να ισχύει και για τα **περιοδικά των ΛΟΑ** που συχνά διαθέτουν τοπικούς ανταποκριτές. Οι εκθέσεις σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ μπορεί επίσης να απαριθμούν τοπικές οργανώσεις, όπως η «Έκθεση σχετικά με τις μειονότητες λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή φύλου στην Ουγκάντα» του ORAM ⁽¹³⁸⁾. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όπως προαναφέρθηκε, μπορεί να χρησιμοποιηθούν για τον εντοπισμό τοπικών οργανώσεων και των στοιχείων επικοινωνίας τους.

Σε άλλες περιπτώσεις, προφορικές πηγές μπορούν να εντοπιστούν μέσω **οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στον αγώνα κατά του HIV/AIDS**. Σε πολλές χώρες όπου η συζήτηση για τα άτομα ΛΟΑ είναι απαγορευμένη, το θέμα μπορεί να προσεγγιστεί ως ένα βαθμό από υγειονομική/ιατρική σκοπιά. Δεδομένου ότι σχεδόν όλες οι οργανώσεις στον τομέα των HIV/AIDS διαθέτουν ένα τμήμα για «άνδρες που κάνουν σεξ με άνδρες» (ΑΣΑ) —φανερά ή συγκαλυμμένα— έχουν ίδια γνώση της κατάστασης των ΛΟΑ ή γνωρίζουν κάποιον που ξέρει. Πρέπει να έχει κανείς υπόψη ότι στις χώρες όπου το θέμα είναι απαγορευμένο, ορισμένοι άνθρωποι μπορεί να είναι πολύ καχύποπτοι ή να νιώθουν άβολα μιλώντας για αυτό. Μία στρατηγική είναι η επικοινωνία με αυτούς τους επαγγελματίες μέσω τρίτου, π.χ. ενός οργανισμού που υποστηρίζει και χρηματοδοτεί κάποιες από τις δραστηριότητές τους. Μια ευρωπαϊκή οργάνωση για τα δικαιώματα των μειονοτήτων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή φύλου και/ή για τον HIV/AIDS η οποία χρηματοδοτεί δραστηριότητες σε χώρες της Αφρικής ή της Μέσης Ανατολής μπορεί, π.χ. να παραπέμψει τον ερευνητή σε μια τοπική πηγή. Το «Centre de ressources francophones sur le VIH/sida en Afrique», π.χ. παρέχει κατάλογο τοπικών αφρικανικών ΜΚΟ οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα του HIV/AIDS ⁽¹³⁹⁾.

Οι **τοπικές οργανώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα** μπορεί ενίοτε να παράσχουν πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ. Ωστόσο αυτό δεν συμβαίνει πάντα, καθώς οι πληροφορίες που παρέχουν (ή παραλείπουν) μπορεί να επηρεάζονται σημαντικά από τα ισχύοντα ταμπού. Επιπλέον, υπάρχουν χώρες στις οποίες και μόνον η συζήτηση σχετικά με τα άτομα ΛΟΑ είναι σήμερα ποινικό αδίκημα. Έτσι, δεν πρέπει να θεωρείται ότι η έλλειψη ευαισθητοποίησης ή η σιωπή όσον αφορά τα προβλήματα αποτελεί ένδειξη απουσίας πληροφοριών.

Οι **συνάδελφοι στον τομέα των ΠΧΚ** από άλλες εθνικές υπηρεσίες ασύλου των χωρών ΕΕ+ μπορεί επίσης να φανούν χρήσιμοι στην αναζήτηση πρόσθετων πληροφοριών και/ή πιθανών προφορικών πηγών.

⁽¹³⁵⁾ Σουηδική υπηρεσία μετανάστευσης, Lifos, *Nigeria. Den kulturella kontexten för hbt-personer*, 18 Δεκεμβρίου 2014, (<http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=33781>), προσπέλαση στις 29 Ιανουαρίου 2015.

⁽¹³⁶⁾ Σουηδική υπηρεσία μετανάστευσης, Lifos, μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, Δεκέμβριος 2014.

⁽¹³⁷⁾ ILGA's Directory of LGBTI and allied organizations [ιστοσελίδα], χ.η. (<http://ilga.org/directory/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹³⁸⁾ Το παράρτημα της έκθεσης παρέχει κατάλογο οργανώσεων για τα άτομα ΛΟΑΔΜ και τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Ουγκάντα. Βλέπε: ORAM, *Country of origin report — sexual and gender minorities — Uganda*, Οκτώβριος 2014, (http://www.oraminternational.org/images/stories/PDFs/Countryoforigin_report.pdf), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹³⁹⁾ ELSA, Centre de ressources francophones sur le VIH/sida en Afrique [δικτυακός τόπος], χ.η. (<http://www.platforme-elsa.org/>), προσπέλαση στις 19 Φεβρουαρίου 2015.

Επισημαίνεται ότι πολλές φορές ο εντοπισμός μιας πηγής παίρνει τη μορφή χιονοστιβάδας: η πρώτη πηγή θα φέρει τον ερευνητή σε επαφή με μία ή δύο άλλες πηγές κ.ό.κ.

* Πώς ερχόμαστε σε επικοινωνία μαζί τους

Στις χώρες όπου τα άτομα ΛΟΑ αποτελούν απαγορευμένο θέμα, μπορεί να έχει ακόμη μεγαλύτερη σημασία ένα τηλεφώνημα του/της ερευνητή/-τριας αντί, ή επιπλέον, της αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος. Σε αυτή την περίπτωση, είναι σημαντικό ο ερευνητής/-τρια να **εξηγήσει** με υπομονή και **σαφήνεια** για ποια **οργάνωση** εργάζεται και για ποιον **σκοπό** συλλέγει πληροφορίες.

Ο/Η ερευνητής/-τρια πρέπει να έχει υπόψη ότι τα πρόσωπα με τα οποία επικοινωνεί μπορεί να μην χρησιμοποιούν την ίδια **ορολογία** με εκείνον/-η. Όπως αναφέρεται στο κεφάλαιο 2 (Ορολογία), ορισμένες πηγές μπορεί να αποφεύγουν τους όρους «ομοφυλόφιλος» ή «ΛΟΑ» τους οποίους θεωρούν αρνητικούς ή «δυτικότερους». Για να συγκεντρώσει τις πιο ορθές και χρήσιμες πληροφορίες, ο/η ερευνητής/-τρια πρέπει να περιγράψει με σαφείς όρους που δεν αφήνουν περιθώρια αμφιβολίας τις πληροφορίες που ζητά και να λάβει υπόψη τις τοπικές ευαισθησίες και την τοπική ορολογία, στοιχεία ουσιαστικής σημασίας για την πλήρη κατανόηση της κατάστασης.

Κατά την επικοινωνία με το πρόσωπο, ο/η ερευνητής/-τρια πρέπει επίσης να **ελέγξει τα ακόλουθα**:

- Είναι κάποιες από τις πληροφορίες που παρέχονται εμπιστευτικές;
- Μπορεί το όνομα της πηγής να αναφερθεί σε δημόσιο έγγραφο; Πρέπει να εξηγηθεί στην πηγή τι σημαίνει «δημόσιο» στη χώρα σας: το έγγραφο θα είναι διαθέσιμο ηλεκτρονικά ή θα χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά στις και από τις αρμόδιες για το άσυλο αρχές ή από άλλους εμπλεκόμενους στη διαδικασία ασύλου;
- Αν το πρόσωπο επιθυμεί να διατηρήσει την ανωνυμία του/της, μπορεί να κατονομαστεί η οργάνωσή του/της; Αν όχι, μπορεί να περιγραφεί η οργάνωση και, αν ναι, πώς;

Όταν οι πληροφορίες παρέχονται **τηλεφωνικώς ή σε δια ζώσης συνάντηση**, αποτελεί καλή πρακτική:

- ✓ να αποστέλλεται στην πηγή η γραπτή μεταγραφή της συνομιλίας προς επικύρωση·
- ✓ να επιβεβαιώνεται από την πηγή ότι οι πληροφορίες που περιέχονται στη γραπτή μεταγραφή είναι ακριβείς·
- ✓ να επιβεβαιώνεται ότι η δημοσιοποίηση των πληροφοριών είναι ασφαλής.

Στις χώρες όπου τα άτομα ΛΟΑ καταπιέζονται και όπου η ομοφυλοφιλία ή η υπεράσπιση των ΛΟΑ θεωρούνται ποινικό αδίκημα, οι πηγές και οι οργανώσεις τους θα μπορούσαν να εκτεθούν σε κίνδυνο αν αναφερθούν ανοιχτά.

5. Εργαλεία για την έρευνα, την παρακολούθηση και την ανταλλαγή πληροφοριών

Λέξεις-κλειδιά / Όροι αναζήτησης

Πολλές φορές, σε μια έρευνα στον τομέα των ΠΧΚ η χρήση των κατάλληλων όρων αναζήτησης, η διεύρυνση ή ο περιορισμός τους, είναι καίριας σημασίας για την παραγωγή αποτελεσμάτων. Κατά τη διερεύνηση της κατάστασης των ΛΟΑ στις χώρες καταγωγής, αυτό θα είναι ακόμη πιο ουσιαστικό δεδομένης της ποικιλίας των χρησιμοποιούμενων όρων, όπως εξετάστηκε στο κεφάλαιο 2 (Ορολογία).

Ξεκινώντας μια έρευνα για την κατάσταση των ΛΟΑ σε μια συγκεκριμένη χώρα καταγωγής, συνιστάται να αρχίζετε κανείς με τους γενικότερους όρους. Στους γενικότερους όρους συγκαταλέγονται οι εξής:

- ✓ ομοφυλόφιλος/-η,
- ✓ γκέι (άνδρας/άνδρες),
- ✓ λεσβία,
- ✓ ΛΟΑ, ΛΟΑΔ, ΛΟΑΔΜ,
- ✓ σεξουαλικός προσανατολισμός.

Αυτό το πρώτο βήμα μπορεί να σας δώσει μια πρώτη κατεύθυνση και να σας βοηθήσει να εντοπίσετε πιο ειδικές και τοπικές έννοιες που θα σας επιτρέψουν να περιορίσετε την αναζήτησή σας. Δεν διαθέτουν όλες οι γλώσσες αντίστοιχους όρους με τους παραπάνω όρους. Μπορεί να μην υπάρχουν καν τοπικές λέξεις για τη μετάφραση αυτών των όρων.

Οι **τελεστές αναζήτησης** (AND, NOT, μπαλαντέρ, χαρακτήρες αποκοπής) μπορεί να φανούν χρήσιμοι για την αντιμετώπιση τέτοιων αποκλίσεων στις έννοιες και τις εκφράσεις. Για παράδειγμα, στις λειτουργίες αναζήτησης των διαδικτυακών πυλών Ecol.net⁽¹⁴⁰⁾, Refworld⁽¹⁴¹⁾ και της κοινής διαδικτυακής πύλης ΠΧΚ⁽¹⁴²⁾, η τοποθέτηση αστερίσκου * μέσα ή μετά από έναν όρο θα αναζητήσει παραλλαγές στην ορθογραφία ή στη μορφή μιας λέξης.

—> **Λόγου χάρι, μια αναζήτηση για το **homo*** θα ανακτήσει έγγραφα που περιέχουν:** homosexual, homosexuals, homosexuality, homophobia, homophobia, homoerotic, καθώς και τους γερμανικούς όρους homosexuell, Homosexualität, ή τις γαλλικές λέξεις homosexuels κ.λπ. Ωστόσο, τα στοιχεία αναζήτησής σας πρέπει να περιλαμβάνουν και άλλους σχετικούς όρους, όπως «gay men» ή «gay man».

—> Αναζητώντας πληροφορίες σχετικά με τις λεσβίες, μια αναζήτηση για το **lesb*** θα εμφανίσει έγγραφα που περιέχουν: lesbian, lesbians, το γαλλικό lesbienne και τα γερμανικά Lesbe και lesbisch.

Επισημαίνεται ότι το Ecol.net προσφέρει λειτουργία **moderated search** η οποία βοηθά στον περιορισμό ή τη διεύρυνση μιας αναζήτησης. Όταν ο χρήστης αναζητά μια λέξη που περιλαμβάνεται στον θησαυρό ΠΧΚ, η λειτουργία moderated search προτείνει ευρύτερους, πιο εξειδικευμένους και συναφείς όρους. Στο Refworld, ο τελεστής αναζήτησης χρησιμοποιεί τη λειτουργία **assisted search** για την ταύτιση των διαφορετικών ορθογραφιών και μορφών μιας λέξης.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τους **τελεστές αναζήτησης**, βλέπε: Austrian Red Cross/Accord, *Researching country of origin information - Training manual*, έκδοση 2013, Οκτώβριος 2013· <http://www.coi-training.net/handbook/Researching-Country-of-Origin-Information-2013-edition-ACCORD-COI-Training-manual.pdf>

⁽¹⁴⁰⁾ Ecol.net [δίκτυακή πύλη], χ.η. (<http://www.ecoi.net/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹⁴¹⁾ UNHCR, Refworld [δίκτυακή πύλη], χ.η. (<http://refworld.org/>), προσπέλαση στις 3 Δεκεμβρίου 2014.

⁽¹⁴²⁾ EASO, common European COI portal [δίκτυακή πύλη], χ.η. (<http://easo.europa.eu/coiportalnotice/>).

Διαδικτυακά εργαλεία

Για να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της έρευνας, μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα εξής διαδικτυακά εργαλεία ⁽¹⁴³⁾:

- Η **εξατομικευμένη αναζήτηση**, όπως η Google custom search, επιτρέπει τον περιορισμό μιας αναζήτησης σε επιλεγμένες διαδικτυακές πηγές.
- Οι **ειδοποιήσεις**, όπως το Google Alerts και το Yahoo Alerts, επιτρέπουν την παρακολούθηση καταστάσεων σε συγκεκριμένες χώρες ενδιαφέροντος όσον αφορά ένα ειδικό θέμα με εκ των προτέρων καθορισμό των ερωτημάτων βάσει επιλεγμένων λέξεων-κλειδιών, περιοχής ή χώρας, και γλώσσας. Ο ερευνητής μπορεί έτσι να λαμβάνει τακτικές ενημερώσεις. Πολλές από τις ειδησεογραφικές υπηρεσίες για γκέι, όπως το Gay star news και το Pink news, προσφέρουν δυνατότητα εγγραφής για ειδοποιήσεις.
- Η **RSS** (πολύ απλή διανομή) παρέχει δυνατότητα συνδρομής σε ενημερώσεις σε επιλεγμένους διαδικτυακούς τόπους.
- Τα **εργαλεία διαδικτυακής διαχείρισης σελιδοδεικτών (social bookmarking)**, όπως το Delicious ή το Diigo, δίνουν στους χρήστες τη δυνατότητα να οργανώσουν καλύτερα τους σελιδοδείκτες τους και να μοιραστούν πηγές πληροφοριών με άλλους.
- Τα **Twitter/Facebook** σας επιτρέπουν να ακολουθείτε επιλεγμένους ερευνητές ή οργανώσεις για τις τελευταίες ειδήσεις.

Επισημαίνεται επίσης ότι η προσθήκη του συνδέσμου στο πεδίο αναζήτησης, δίπλα στη λέξη-κλειδί, π.χ. LGBTI: <http://www.refworld.com>, περιορίζει μια αναζήτηση στο Google.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα **εργαλεία διαδικτυακής έρευνας στον τομέα των ΠΧΚ**, βλέπε: EASO, *Tools and tips for online COI research [Εργαλεία και συμβουλές για τη διαδικτυακή έρευνα στον τομέα των ΠΧΚ]*, EASO Practical Guide Series, Ιούνιος 2014. <http://easo.europa.eu/wp-content/uploads/Tools-and-tips-for-online-COI-research2.pdf>

Άλλα εργαλεία

Πολλές φορές, ερευνητές ΠΧΚ από χώρες ΕΕ+ ασχολούνται ταυτόχρονα με παρεμφερή θέματα χωρίς να το γνωρίζουν. Κάποιοι ερευνητές μπορεί να έχουν διεξάγει πολύτιμες συνεντεύξεις με ειδικούς για την κατάσταση των ΛΟΑ ή να έχουν παρακολουθήσει ενδιαφέροντα σεμινάρια που θα μπορούσαν να είναι χρήσιμα σε άλλους ερευνητές που ασχολούνται με το ίδιο θέμα και τις ίδιες χώρες καταγωγής. Μονάδες ΠΧΚ μπορεί να διοργανώνουν ΑΕ στις ίδιες χώρες καταγωγής, με διαφορά μόλις μερικών εβδομάδων ή μηνών, χωρίς να το γνωρίζουν.

Στη διάρκεια του εργαστηρίου της EASO τον Μάιο του 2014, προσδιορίστηκαν διάφοροι τρόποι για τη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών ορισμένοι εκ των οποίων έχουν ήδη υλοποιηθεί:

Κοινοί κατάλογοι πηγών: Η ανταλλαγή προϊόντων ΠΧΚ μεταξύ των χωρών ΕΕ+ συχνά περιορίζεται από τη χρήση των εθνικών γλωσσών. Ωστόσο, πολλές από τις πηγές που συμβουλευονται και/ή χρησιμοποιούνται οι ερευνητές ΠΧΚ είναι στα αγγλικά. Ενώ οι βασικές πηγές που συμβουλευονται και/ή χρησιμοποιούνται οι ερευνητές ΠΧΚ πρέπει να παρατίθενται στο τέλος του τελικού εγγράφου (στη βιβλιογραφία), πολύ περισσότερες μπορεί να παραλείπονται για λόγους συντομίας. Αν συγκεντρωθούν σε έναν ξεχωριστό κατάλογο, οι πηγές αυτές μπορεί να αποτελέσουν χρήσιμες πληροφορίες που μπορούν εύκολα να διατεθούν σε άλλους. Το **παράρτημα του παρόντος οδηγού**, χωρίς να αφορά συγκεκριμένες χώρες καταγωγής, είναι ένα παράδειγμα καταλόγου διαδικτυακών συνδέσμων που μπορούν να διατεθούν σε άλλους. Ο κατάλογος θα επικαιροποιείται σε τακτική βάση. Οι χώρες ΕΕ+ καλούνται να προτείνουν νέες πηγές για τη συμπλήρωσή του.

Κοινός κατάλογος εθνικών προϊόντων ΠΧΚ σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ (προγραμματισμένων, υπό εκπόνηση, οριστικοποιημένων): Ο κατάλογος αυτός διατίθεται επί του παρόντος στην κοινή διαδικτυακή πύλη ΠΧΚ της ΕΕ. Επικαιροποιείται όποτε κρίνεται αναγκαίο. Οι χώρες ΕΕ+ καλούνται να ενημερώνουν την EASO για νέες προσθήκες.

Εργαστήρια με θέμα συγκεκριμένες χώρες καταγωγής: Η EASO θα διοργανώνει, όταν χρειάζεται, εργαστήρια σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ σε συγκεκριμένες χώρες καταγωγής με σκοπό την ανταλλαγή εμπειρογνομosύνης και γνώσεων.

⁽¹⁴³⁾ Οι αναφορές σε συγκεκριμένες διαδικτυακές τεχνολογίες είναι ενδεικτικές· η EASO δεν συστήνει τη χρήση συγκεκριμένων εργαλείων.

Δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με συνέδρια/συναντήσεις: Η ειδησεογραφική ενότητα της διαδικτυακής πύλης ΠΧΚ μπορεί να εξυπηρετήσει αυτόν τον σκοπό. Οποιαδήποτε χώρα ΕΕ+ μπορεί να έρχεται σε επαφή με την ΕΑΣΟ προκειμένου να ενημερώνει τις άλλες χώρες για τέτοιου είδους εκδηλώσεις ⁽¹⁴⁴⁾. Αν οι πληροφορίες που παρέχονται στη διάρκεια ενός συνεδρίου είναι δημόσιες, οι ερευνητές ΠΧΚ που παρακολουθούν το συνέδριο και συντάσσουν σχετική έκθεση για τις αντίστοιχες εθνικές διοικήσεις μπορούν πιθανώς να διαθέσουν αυτές τις πληροφορίες στους Ευρωπαίους ομολόγους τους. Οι πληροφορίες μπορούν να αποθηκεύονται στη διαδικτυακή πύλη ΠΧΚ.

Κοινή χρήση των γραπτών μεταγραφών/περιλήψεων από συνεντεύξεις με εμπειρογνώμονες: Επειδή οι εμπειρογνώμονες στον τομέα των ΛΟΑ στις χώρες καταγωγής είναι λίγοι, η «χρήση» του ίδιου εμπειρογνώμονα από διαφορετικούς ερευνητές ΠΧΚ μπορεί να προκαλέσει τη λεγόμενη «κόπωση της πηγής» (δηλ. οι εμπειρογνώμονες μπορεί να έχουν την αίσθηση ότι τους καλούν πολύ συχνά, για παρόμοια ερωτήματα). Οι ερευνητές ΠΧΚ που πραγματοποιούν συνεντεύξεις με εμπειρογνώμονες για το ζήτημα των ΛΟΑ σε μια συγκεκριμένη χώρα ή παρακολουθούν ένα συνέδριο με το ίδιο θέμα (βλ. παραπάνω) μπορούν να διαθέσουν τις γραπτές μεταγραφές στους ομολόγους τους. Οι ερευνητές ΠΧΚ πρέπει να βεβαιώνονται ότι τα στοιχεία που παρέχονται από τους εμπειρογνώμονες δεν περιέχουν απόρρητες πληροφορίες και ότι ο εμπειρογνώμονας συναινεί στη διάθεσή τους σε ομολόγους στον τομέα των ΠΧΚ. Πρέπει επίσης να δηλωθεί ρητά αν οι πληροφορίες μπορούν να εμφανιστούν σε δημόσια έγγραφα.

Σύνταξη κοινής ευρωπαϊκής έκθεσης ή «εξευρωπαϊσμός» των εθνικών εκθέσεων: Εδώ υπάρχουν διάφορες επιλογές:

* Αν προκύψει ανάγκη για εκπόνηση ειδικής έκθεσης για τα άτομα ΛΟΑ σε περισσότερες χώρες ΕΕ+, η ΕΑΣΟ μπορεί να καλέσει τις χώρες ΕΕ+ που διαθέτουν εμπειρία από τη συγκεκριμένη χώρα να συνεισφέρουν στο εγχείρημα. Οι χώρες ΕΕ+ μπορούν τότε να εξετάσουν, αφού λάβουν υπόψη τη διαθεσιμότητα των πόρων, αν θα διαθέσουν αυτή την εμπειρογνωμοσύνη στις άλλες χώρες ΕΕ+ υπό μορφή προϊόντος ΠΧΚ σε επίπεδο ΕΕ (σύμφωνα με τη μεθοδολογία της ΕΑΣΟ και κατόπιν αξιολόγησης από ειδική ομάδα ομοτίμων).

* Αν ένα προϊόν ΠΧΚ με θέμα τα άτομα ΛΟΑ προγραμματίζεται από μία ή περισσότερες χώρες ΕΕ+ σε εθνικό επίπεδο, και εφόσον ανταποκρίνεται στις ανάγκες σημαντικού αριθμού χωρών ΕΕ+, αυτό το εθνικό προϊόν ΠΧΚ μπορεί να γίνει προϊόν της ΕΑΣΟ (σύμφωνα με τη μεθοδολογία της ΕΑΣΟ και κατόπιν αξιολόγησης από ειδική ομάδα ομοτίμων).

Παραδείγματα εθνικών πρακτικών/εργαλείων

Ακολουθούν παραδείγματα εθνικών πρακτικών/εργαλείων ΠΧΚ (από τις εθνικές αρχές ασύλου των χωρών ΕΕ+) τα οποία παρουσιάστηκαν στη διάρκεια του εργαστηρίου της ΕΑΣΟ για τις ΠΧΚ και τα άτομα ΛΟΑΔΜ τον Μάιο του 2014.

- «**Σχέδιο εναρμόνισης των ΠΧΚ σχετικά με τα άτομα ΛΟΑ**» (Βέλγιο, Υπηρεσία του Γενικού Επιτρόπου για τους Πρόσφυγες και τους Απάτριδες, CGRS/Cedoca)

Σκοπός του «**σχεδίου εναρμόνισης των ΠΧΚ σχετικά με τα άτομα ΛΟΑ**» είναι η εναρμόνιση των υποθέσεων που αφορούν ΛΟΑ και η μεγαλύτερη αντικειμενικότητα στην εξέταση αυτών των υποθέσεων. Στο πλαίσιο αυτού του έργου αναπτύχθηκε **πρότυπο**, το οποίο περιλαμβάνει **τυποποιημένο πίνακα περιεχομένων** και **κατάλογο πηγών**, προοριζόμενο για χρήση στα προϊόντα ΠΧΚ σχετικά με τα άτομα ΛΟΑ (βλέπε κεφάλαιο 3).

Επιπροσθέτως, προσδιορίστηκαν **δείκτες έρευνας** με σκοπό την ταξινόμηση των χωρών σε δύο βασικές κατηγορίες (χώρες στις οποίες τα άτομα ΛΟΑ αντιμετωπίζουν «διώξεις ως ομάδα» και χώρες στις οποίες τα άτομα ΛΟΑ αποτελούν «ευάλωτη ομάδα»), με σκοπό την εναρμόνιση των πρακτικών λήψης των αποφάσεων.

- «**Ομάδα εστίασης για τα άτομα ΛΟΑΔΜ**» (Γαλλία, Office français de protection des réfugiés et apatrides, OFPRA/DIDR)

Μια **ομάδα εστίασης για τα άτομα ΛΟΑΔΜ** λειτουργεί ως συνδετικός κρίκος ανάμεσα στους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων, τους ερευνητές ΠΧΚ και τους νομικούς της OFPRA. Σκοπός της ομάδας είναι η βελτίωση της ικανότητας αντίδρασης, της αποτελεσματικότητας και της προσαρμοστικότητας της μονάδας ΠΧΚ στις ανάγκες των τελικών χρηστών. Η μονάδα ΠΧΚ της OFPRA (Division de l'information, de la Documentation et de la Recherche/DIDR) έχει καταρτίσει συνοπτικά ενημερωτικά δελτία σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ σε διάφορες χώρες καταγωγής.

⁽¹⁴⁴⁾ Επικοινωνήστε με: easo-cida@easo.europa.eu

- «Εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές» (Σουηδία, Σουηδική υπηρεσία μετανάστευσης — SMA/Lifos)

Η προσέγγιση της SMA έναντι των ΠΧΚ και των ΛΟΑ ακολουθεί τις συστάσεις που διατυπώθηκαν στην έκθεση «Άγνωστοι άνθρωποι. Η τρωτότητα των μειονοτήτων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή φύλου και το σύστημα πληροφοριών για τις χώρες καταγωγής του Σουηδικού συμβουλίου μετανάστευσης» (Ιανουάριος 2010) ⁽¹⁴⁵⁾. Η έκθεση διαπίστωνε ότι η έλλειψη ποιοτικών πληροφοριών σχετικά με τις συνθήκες των ΛΟΑ έχει συχνά ως αποτέλεσμα γενικόλογα, αόριστα και ξεπερασμένα προϊόντα ΠΧΚ που χρησιμοποιούν λίγες και μη ισόρροπες πηγές. Αποκάλυπτε ότι οι πληροφορίες σχετικά με τα άτομα ΛΟΑ εστίαζαν συχνά στους ομοφυλόφιλους άνδρες και ότι οι «πηγές για τα άτομα ΛΟΑ» δεν αντιπροσώπευαν πάντα το σύνολο των ΛΟΑ. Με βάση αυτά τα πορίσματα, το SMB πρότεινε την εφαρμογή των εξής βημάτων κατά την έρευνα της κατάστασης των ΛΟΑ:

- ✓ Προσδιορισμός των κανόνων και των διαφορών στη χώρα καταγωγής.
- ✓ Εξακρίβωση του κατά πόσο το Κράτος ακολουθεί πολιτική διώξεων.
- ✓ Αν το κράτος δεν ασκεί διώξεις, εξακρίβωση των ζητημάτων που σχετίζονται με την κρατική προστασία για τα άτομα ΛΟΑ.
- ✓ Εξακρίβωση των ζητημάτων που σχετίζονται με την κοινωνία και τους μη κρατικούς παράγοντες.

Σημειώνεται ότι το **Υπουργείο Εσωτερικών του ΗΒ** δημοσίευσε πρόσφατα οδηγίες σχετικά με τα «Ζητήματα σεξουαλικής ταυτότητας στις αιτήσεις χορήγησης ασύλου» οι οποίες παρέχουν καθοδήγηση για το θέμα των ΛΟΑ στις εκθέσεις πληροφοριών για χώρες καταγωγής ⁽¹⁴⁶⁾.

⁽¹⁴⁵⁾ Σουηδικό συμβούλιο μετανάστευσης, *Unknown people — The vulnerability of sexual and gender identity minorities and the Swedish Migration Board's country of origin information system*, Ιανουάριος 2010.

⁽¹⁴⁶⁾ UK, Home Office, *Sexual identity issues in the asylum claim*, 11 Φεβρουαρίου 2015.

6. Περιορισμοί στην έρευνα

Όταν ο διαθέσιμος χρόνος είναι περιορισμένος

Ένας ερευνητής ΠΧΚ μπορεί να μην διαθέτει επαρκή χρόνο για τη διεξαγωγή σε βάθος έρευνας. Κατά συνέπεια, μπορεί να μην είναι σε θέση να τεκμηριώσει τα θέματα που περιγράφονται στον προτεινόμενο πίνακα περιεχομένων και να συμβουλευτεί ποικιλία πηγών. Η προφανής λύση είναι να παρέχονται στον ερωτώντα πρόσφατες αναλυτικές εκθέσεις που έχουν συνταχθεί από τη μονάδα ΠΧΚ μιας άλλης αρχής ασύλου ή από (μη κυβερνητικές) οργανώσεις. Ωστόσο, αυτές οι εκθέσεις δεν είναι πάντα διαθέσιμες.

Η ενότητα που ακολουθεί παρέχει καθοδήγηση στον ερευνητή που καλείται να εργαστεί υπό πίεση χρόνου.

- ✓ Αναφερθείτε στο **συγκεκριμένο ερευνητικό ερώτημα** στην εισαγωγή καθώς και στον **περιορισμένο χρόνο** που διατέθηκε στην έρευνα. Ιδανικά, πρέπει να παρέχεται επισκόπηση των πηγών που χρησιμοποιήθηκαν (βλέπε κεφάλαιο 3). Πρέπει να καθίσταται σαφές ότι η έρευνα δεν μπορεί να θεωρηθεί εξαντλητική.
- ✓ **Ερευνητικά ερωτήματα** που πρέπει να ελεγχθούν κατ' ελάχιστο:
  - α) **Το νομοθετικό πλαίσιο:** Υπάρχουν νόμοι που στοχοποιούν τις ομοφυλοφιλικές πράξεις/συμπεριφορά;
  - β) **Εφαρμογή του νόμου:** Υπάρχουν περιπτώσεις ατόμων ΛΟΑ που έχουν συλληφθεί, διωχθεί ποινικά ή φυλακιστεί; Πρόκειται για σύνηθες φαινόμενο; Μπορούν τα άτομα ΛΟΑ που έχουν πέσει θύματα απειλών ή πράξεων βίας να προσφύγουν στις αρχές ζητώντας κρατική προστασία;
  - γ) **Μεταχείριση από το κράτος:** Υφίστανται τα άτομα ΛΟΑ διακρίσεις, αποκλεισμό, εκβίαση, προσβολές, εκφοβισμό, παρενόχληση, απειλές, επιθέσεις, βία, απόσπαση χρημάτων με εκβιασμό ή άλλες πράξεις από τις αρχές και, αν ναι, σε ποια έκταση;
  - δ) Αν το επιτρέπει ο χρόνος: Ποια είναι η μεταχείριση των ΛΟΑ από τους **μη κρατικούς παράγοντες**;
- ✓ **Πηγές**

Για το σημείο **α** (νομοθετικό πλαίσιο), η «Έκθεση για την κρατικά προωθούμενη ομοφοβία» της ILGA ⁽¹⁴⁷⁾ είναι ένα ικανοποιητικό σημείο αναφοράς. Ωστόσο, είναι πάντα σκόπιμο να ελέγξετε επίσης τον ποινικό κώδικα της εν λόγω χώρας.

Για τα σημεία **β, γ και δ**, οι γενικές πηγές και, ενίοτε, οι ετήσιες και/ή ειδικές εκθέσεις των οργανώσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα μπορούν να φανούν χρήσιμες. Το Refworld ⁽¹⁴⁸⁾ και το Ecol.net ⁽¹⁴⁹⁾ αποθηκεύουν γενικά τις πιο πρόσφατες εκθέσεις και άρθρα σχετικά με τα άτομα ΛΟΑ. Μια απλή αναζήτηση στο Google, μέσω λέξεων-κλειδιών / όρων αναζήτησης όπως «homosexual», «gay», «lesbian» και «LGB(T)(I)», μπορεί γρήγορα να σας οδηγήσει σε χρήσιμους συνδέσμους (βλέπε κεφάλαιο 5). Μπορείτε επίσης να αναζητήσετε περιφερειακές εκθέσεις που συχνά περιλαμβάνουν πληροφορίες σε εθνικό επίπεδο. Αν η εν λόγω χώρα διαθέτει ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στον συγκεκριμένο τομέα, μπορείτε να ελέγξετε αν έχουν δημοσιεύσει πρόσφατα εκθέσεις ή άρθρα.

Για να βεβαιωθείτε ότι δεν σας έχουν διαφύγει πρόσφατες αλλαγές και/ή γεγονότα, θα ήταν σκόπιμο να πραγματοποιήσετε αναζήτηση για τη συγκεκριμένη χώρα σε εξειδικευμένους ειδησεογραφικούς διαδικτυακούς τόπους. Το κεφάλαιο 4 και το παράρτημα II προτείνουν διάφορες πηγές για εξειδικευμένους ειδησεογραφικούς διαδικτυακούς τόπους.

Όταν οι διαθέσιμες πληροφορίες είναι λίγες ή ανύπαρκτες

Για μερικές χώρες οι διαθέσιμες πληροφορίες για τα άτομα ΛΟΑ είναι πολύ περιορισμένες. Αυτό μπορεί να συμβαίνει επειδή δεν υπάρχουν γεγονότα προς αναφορά, επειδή το θέμα αποτελεί ισχυρό ταμπού ή επειδή δεν έχουν δημοσιευθεί και/ή δεν διατίθενται διαδικτυακά πληροφορίες σε γλώσσα γνωστή στον ερευνητή ΠΧΚ.

Όταν οι διαθέσιμες πληροφορίες για ένα θέμα είναι περιορισμένες ή ανύπαρκτες αυτό πρέπει να επισημαίνεται μαζί με την **περιγραφή των προσπαθειών** που καταβλήθηκαν για την εύρεση αυτών των πληροφοριών. Μπορεί επίσης να είναι σκόπιμο να διευκρινίζεται, υπό μορφή **αποποίησης ευθύνης**, ότι οι περιορισμένες πληροφορίες ή η απουσία πληροφοριών δεν πρέπει να θεωρηθούν καθοριστικός παράγοντας όσον αφορά την ουσία της αίτησης. Όπως προαναφέρθηκε (κεφάλαιο 3), μπορείτε να χρησιμοποιήσετε την **εισαγωγή** για να επισημάνετε στον αναγνώστη ορισμένα ζητήματα που μπορεί να είναι σημαντικά. Για παράδειγμα, μπορεί να υπάρχει μια γενική έλλειψη (δημόσιων) πληροφοριών σχετικά με το θέμα ή μπορεί οι ΠΧΚ να επικεντρώνονται κυρίως σε μια ειδική ομάδα ατόμων, π.χ. στους ομοφυλόφιλους νέους άνδρες που ζουν σε αστικά κέντρα. Έχοντας υπόψη αυτές τις βασικές πληροφορίες, ο αναγνώστης θα είναι σε θέση να κατανοήσει καλύτερα το αποτέλεσμα της έρευνας.

⁽¹⁴⁷⁾ ILGA, *State sponsored homophobia report* [ιστοσελίδα], χ.η.

⁽¹⁴⁸⁾ UNHCR, Refworld [δικτυακή πύλη], χ.η.

⁽¹⁴⁹⁾ Ecol.net [δικτυακή πύλη], χ.η.

Παράρτημα I: Κατάλογος ελέγχου της έρευνας και της ποιότητας

Όπως αναφέρθηκε στο κεφάλαιο 4, η έρευνα σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ πρέπει να διεξάγεται σύμφωνα με τις αρχές και τα κριτήρια ποιότητας που ισχύουν για κάθε άλλη έρευνα στον τομέα των ΠΧΚ. Την ίδια στιγμή, είδαμε ότι η έρευνα της κατάστασης των ΛΟΑ απαιτεί την εφαρμογή ειδικών οδηγιών.

Ο κατάλογος ελέγχου που ακολουθεί συνοψίζει τα βασικά στοιχεία μιας έρευνας σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑ. Για κάθε στοιχείο, υπάρχει παραπομπή στο αντίστοιχο κεφάλαιο του οδηγού. Τα κριτήρια ποιότητας που αναφέρονται στον κατάλογο ελέγχου πρέπει να εξετάζονται σε συνδυασμό με τα γενικά κριτήρια ποιότητας ΠΧΚ τα οποία απαριθμούνται στη «Μεθοδολογία υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις ΠΧΚ» της EASO και στις «Κοινές κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για την επεξεργασία των πληροφοριών για τις χώρες καταγωγής (ΠΧΚ)» ⁽¹⁵⁰⁾.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (μη εξαντλητικός)	
Ερωτήσεις	Κεφάλαια
Κατανοώ επαρκώς τη σχετική ορολογία;	2
Έλεγα αν χρησιμοποιείται κάποια ιδιαίτερη τοπική ορολογία;	2
Χρησιμοποίησα όλους τους πιθανούς όρους αναζήτησης;	2 και 5
Εξάντλησα όλα τα ερευνητικά ερωτήματα (Συμβουλευτήκα τον κατάλογο ερευνητικών ερωτημάτων που παραθέτει ο οδηγός);	3
Συμβουλευτήκα κάποιες από τις πηγές που αναφέρονται στο παράρτημα II;	4 και παράρτημα II
Χρησιμοποίησα ποικιλία πηγών, όπως:	4 και παράρτημα II
✓ κρατικές πηγές;	4 και παράρτημα II
✓ μη εξειδικευμένες ΜΚΟ;	4 και παράρτημα II
✓ εξειδικευμένες ΜΚΟ (για τα άτομα ΛΟΑ);	4 και παράρτημα II
✓ τοπικές ΜΚΟ;	4 και παράρτημα II
✓ οργανισμοί του ΟΗΕ;	4 και παράρτημα II
✓ οργανισμοί της ΕΕ;	4 και παράρτημα II
✓ ακαδημαϊκή κοινότητα / ερευνητικά ινστιτούτα;	4 και παράρτημα II
✓ μέσα μαζικής ενημέρωσης (γενικά και εξειδικευμένα);	4 και παράρτημα II
✓ επιθεωρήσεις κοινωνικών επιστημών / ιατρικές επιθεωρήσεις ή μελέτες (HIV/AIDS);	4 και παράρτημα II
✓ διαδικτυακές πύλες ΠΧΚ;	4 και παράρτημα II
✓ μέσα κοινωνικής δικτύωσης;	4 και 5
Κατά περίπτωση, χρησιμοποίησα μη διαδικτυακές πηγές, όπως:	4
✓ βιβλία;	4
✓ συνέδρια / εργαστήρια;	4
✓ ντοκιμαντέρ / κινηματογραφικές ταινίες;	4
✓ εκθέσεις / πορίσματα αποστολών ενημέρωσης (ΑΕ);	4
✓ προφορικές πηγές;	4
Χρησιμοποίησα εναλλακτικές πηγές πληροφοριών, όπως:	4
✓ πηγές σχετικές με την υγεία (επιθεωρήσεις, οργανώσεις, κ.λπ.);	
Αναζητώντας τοπικές πηγές:	4
✓ απευθύνθηκα στις (τοπικές) οργανώσεις HIV/AIDS;	4
✓ απευθύνθηκα στις εξειδικευμένες οργανώσεις για τα άτομα ΛΟΑ;	4
✓ απευθύνθηκα στα ΜΜΕ με ειδίκευση στα άτομα ΛΟΑ (τοπικούς ανταποκριτές);	4
Επιβεβαίωσα, στο μέτρο του δυνατού, την αξιοπιστία των πηγών;	4
Αν χρησιμοποίησα εξειδικευμένες πηγές για ΛΟΑ, εξακρίβωσα κατά πόσο αντιπροσωπεύουν το σύνολο των ΛΟΑ;	4
Αν επικοινωνήσα με προφορική πηγή:	4
✓ βεβαιώθηκα πριν έλθω σε επαφή με την πηγή ότι δεν θα τον/την εξέθετα σε κίνδυνο λόγω της επικοινωνίας μας;	4

⁽¹⁵⁰⁾ EASO, EASO country of origin information report methodology, Ιούλιος 2012. Ευρωπαϊκή Ένωση, Common EU Guidelines for processing Country of Origin Information (COI), Απρίλιος 2008.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (μη εξαντλητικός)	
✓ έλαβα υπόψη τις τοπικές ευαισθησίες και ορολογία πριν επικοινωνήσω με την πηγή;	3 και 4
✓ εξήγησα με υπομονή και σαφήνεια για ποια οργάνωση εργάζομαι και για ποιο σκοπό συλλέγω πληροφορίες;	4
✓ περιέγραψα με σαφείς όρους που δεν αφήνουν περιθώρια αμφιβολίας το τι ψάχνω;	4
✓ έλεγξα αν οι πληροφορίες που έδωσε η πηγή είναι εμπιστευτικές;	4
✓ έλεγξα αν η πηγή μπορεί να κατονομαστεί στο έγγραφο ΠΧΚ;	4
✓ αν το πρόσωπο επιθυμεί να παραμείνει ανώνυμο, ρώτησα αν μπορεί να αναφερθεί η οργάνωσή του/της; Αν όχι, μπορεί να περιγραφεί η οργάνωση και, αν ναι, πώς;	4
✓ αν οι πληροφορίες δόθηκαν μέσω τηλεφώνου ή δια ζώσης, έστειλα στην πηγή τη γραπτή μεταγραφή της συνομιλίας;	4
Επικοινωνήσα με συναδέλφους από άλλες μονάδες ΠΧΚ;	4 και 5
Έλεγξα τον κατάλογο των προγραμματισμένων, των υπό εκπόνηση ή των οριστικοποιημένων προϊόντων ΠΧΚ/ΛΟΑ που διατίθενται στη διαδικτυακή πύλη ΠΧΚ της EASO;	4 και 5
Στο τελικό προϊόν ΠΧΚ, μερίμνησα ώστε να συμπεριλάβω εισαγωγή/αποποίηση ευθύνης η οποία καλύπτει τα ακόλουθα;	3 και 6
<ul style="list-style-type: none"> ✓ πεδίο εφαρμογής της έκθεσης· ✓ χρησιμοποιηθείσες πηγές και πιθανοί περιορισμοί· ✓ χρονικοί περιορισμοί· ✓ ορολογία. 	
Στο τελικό προϊόν ΠΧΚ, χρησιμοποιώ γλώσσα ουδέτερη (αμερόληπτη) και αντικειμενική (μη επηρεασμένη από γνώμες, συναισθήματα, προκαταλήψεις, κλπ.);	Εισαγωγή
Υπάρχει παραπομπή (στις υποσημειώσεις) για όλες τις πληροφορίες που περιέχονται στην έκθεση;	
Υπάρχει πλήρης παραπομπή στη βιβλιογραφία για όλες τις πληροφορίες που περιέχονται στην έκθεση;	
Υποβλήθηκε το τελικό μου προϊόν σε έλεγχο ποιότητας από τρίτο;	

Annex II: List of sources

The list below is a compilation of websites providing information on LGB. Though the present guide focuses on lesbian, gay and bisexual persons, the list covers sources that include transgender and intersex persons. All links were accessed in December 2014 and February 2015.

The list has been divided into several parts:

- Specialised NGOs
- Specialised platforms/networks/portals
- Specialised regional NGOs — Africa
- Specialised regional NGOs — Asia
- Specialised regional NGOs — Europe
- Specialised regional NGOs — Latin America
- Non specialised NGOs
- Non specialised portals
- Health-related organisations
- European bodies
- UN organisations
- National asylum administrations
- Universities — Research Centres/Institutes
- Media (specialised and non-specialised)
- Blogs
- Others

Under each subsection, the listing is provided by **alphabetical order**.

A list of local LGB NGOs by country of origin is not included as this would have constituted a lengthy collection. However, links to regional organisations that give information on the situation of LGB in Africa, Asia, Europe and Latin America are provided.

All sources of information, and each piece of information provided by these sources, have to be assessed carefully by COI researchers.

The below list is not exhaustive. If you wish to contribute to it, kindly send your suggestions to: EASO-CIDA@easo.europa.eu. The list will be updated accordingly.

Specialised NGOs

Name	Brief description	Useful features
Advocates for Informed Choices (AIC) http://aiclegal.org/	US organisation with coordinated strategy of legal advocacy for the rights of children with intersex conditions or differences of sex development (DSDs)	Newsletter Annual report Blog
ARC International http://arc-international.net/ ARC SOGI Listserv http://arc-international.net/network-development/electronic-networking	Canadian non-profitmaking organisation working to advance LGBT rights	Links to other NGOs Links to UN documents Bulletin (news) A forum focusing on discussions and strategies related to sexuality, sexual rights, sexual orientation, gender, gender identity and gender expression
Bisexual.org http://bisexual.org/	Project designed to give a voice to the bisexual community, share accurate information, answer questions, and provide resources for further learning	Publications (books, research, fact sheets, videos) Blog
Female to Male International (FTMInternational) http://www.ftmi.org/	Organisation providing information and resources on female-to-male transition (legal rights, health)	Legal information
Human Dignity Trust http://www.humandignitytrust.org	Human rights organisation working for the global decriminalisation of sexual identity	Information by country (law) Search function to retrieve case-law, legal analysis, UN/regional human rights mechanisms
Human Rights Campaign http://www.hrc.org http://www.hrc.org/topics/international	US civil rights organisation working to achieve equality for lesbian, gay, bisexual and transgender people	Contains an international page with news, reports, maps of various countries
(The) Interface Project http://www.interfaceproject.org/	Stories of people around the world living with intersex traits — or variations of sex anatomy — under the banner ‘No body is shameful’	
International Gay and Lesbian Human Rights Commission (IGLHRC) http://iglhrc.org/http://iglhrc.org/content/international-documentation-sexual-orientation-and-gender-identity-sogi	International human rights organisation dedicated to improving the lives of people who experience discrimination or abuse on the basis of their sexual orientation, gender identity or expression	Information by country Publications (country reports, shadow reports, newsletters, etc.) International documentation page with links to UN reports/NGO statements Directory of organisations Index of laws Links to other sources
International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association (ILGA) http://ilga.org/	Worldwide federation of 1 100 member organisations from 110 countries campaigning for lesbian, gay, bisexual, trans and intersex rights	Twice-yearly updated world report <i>State-sponsored homophobia</i> Information per country

Name	Brief description	Useful features
Kaleidoscope Trust http://kaleidoscopetrust.com/ http://kaleidoscopetrust.com/resources/	UK-based charity working to uphold the human rights of lesbian, gay, bisexual and transgender people internationally	Links to several reports/studies News (Archive) Search function
Micro Rainbow International http://www.micro-rainbow.com/	NGO addressing the situation of poverty of LGBTI internationally	Reports Miniblogs
Organization for Refuge, Asylum and Migration (ORAM) http://www.oraminternational.org/ http://portal.oraminternational.org/	International organisation devoted to advocating for LGBTI refugees	Reports on specific countries News Search function Online portal
Other Sheep http://www.othersheep.org/	Multicultural, ecumenical, non-profitmaking Christian ministry working worldwide for the full inclusion of LGBT people	Information by region News
StopIGM.org Stop Intersex Genital Mutilations In Children's Clinics http://stop.genitalmutilation.org/	International human rights NGO of survivors and allies fighting intersex genital mutilations (IGMs) in children's clinics	Search function

Specialised platforms/networks/portals

Name/Web link	Brief description	Useful features
GayLawNet http://www.gaylawnet.com/laws/laws.htm	Website maintained by a retired Australian lawyer	General information Law news, articles, papers
Global Gayz http://www.globalgayz.com	Travel, culture and LGBT rights website focused on les-bi-gay-trans life	Information by country Search function by country
LGBT Net http://www.lgbtnet.dk/	Provides Danish organisations and others working in international development with knowledge about LGBTI aspects of development work	Information by country Database of resources searchable by keyword and category (country reports, surveys, magazines, books, films, etc.)
Library of Congress http://www.loc.gov/law/help/criminal-laws-on-homosexuality/african-nations-laws.php	Laws on homosexuality in African nations	A chart on the treatment of homosexuality in the criminal laws of 49 African nations
Organisation Intersex International (OII) http://oiiinternational.com/	Decentralised global network of intersex organisations	Information by region Links to reports Links to conferences/events
Right to asylum guide http://cear-euskadi.org/guia/en/investigacion-sobre-informacion-en-pais-de-origen-2/	Database on gender-based persecution within the framework of asylum	Searchable database by region, topics (including LGBTI), categories (academia, NGOs, UN, etc.)

Specialised regional NGOs ⁽¹⁵¹⁾ — Africa

Name	Brief description	Useful features
African Men for Sexual Health and Rights (AMSHer) http://www.amsher.org/ http://www.amsher.org/category/resources/	Coalition of 18 MSM/LGBTI-led organisations in Africa Focuses on policy, law, health	'Resources' page with links to reports, news, etc.
Africa Regional Sexuality Resource Centre (ARSRC) http://www.arsrc.org/	Part of a Ford Foundation initiative, 'Global Dialogue of Sexual Health and Well-Being'	Magazines Articles Seminar papers
Centre de ressources francophones sur le VIH/sida en Afrique (Plateforme Ensemble luttons contre le sida en Africa — ELSA) http://www.plateforme-elsa.org/ http://www.plateforme-elsa.org/associations-africaines-du-reseau-elsa/annuaire/ http://www.plateforme-elsa.org/wp-content/uploads/2014/09/AIDES-2014-GuideAssociationsEtSituationsSanitairesPays.pdf	Platform of five French NGOs active in the struggle against AIDS in Africa via the support of local NGOs	List of local LGBT/HIV-AIDS NGOs by country (statistics, description of NGOs, contact details)
Coalition of African Lesbians (CAL) http://www.cal.org.za/	Coalition of 30 organisations in 19 African countries to advance justice for lesbian and bisexual women and trans-diverse persons	Reports News Search function
Gay and Lesbian Memory in Action (GALA) http://www.gala.co.za/index.htm	Centre for LGBTI culture and education in Africa	Reports
Gender DynamiX (Transgender) http://www.genderdynamix.org.za/	African-based organisation solely focusing on the transgender community	Research articles/reports Conference presentations and papers
Heinrich Böll Stiftung — East and Horn of Africa http://ke.boell.org/categories/gender	German Green Political Foundation that conducts and supports civic educational activities worldwide. Gender is one of the themes on which the foundation focuses	Links to publications

⁽¹⁵¹⁾ Δεν περιλαμβάνεται κατάλογος των τοπικών ΜΚΟ για τα άτομα ΛΟΑΔ ανά χώρα καταγωγής καθώς αυτό θα αποτελούσε χρονοβόρα και δύσκολη διαδικασία. Ωστόσο, παρέχονται σύνδεσμοι με περιφερειακούς οργανισμούς.

Specialised regional NGOs ⁽¹⁵²⁾ — Asia

Name	Brief description	Useful features
Asian and Pacific Islander Queer Women and Transgender Community (APIQWTC) http://www.apiqwtc.org/	Group of Asian and Pacific islander queer women and transgender people in the Bay Area, who are building communities together	Events Resources
Asia Pacific Coalition on Male Sexual Health (APCOM) http://www.apcom.org/	Coalition of members — governments, UN partners, non-profitmaking and community-based organisations — from Asia and the Pacific working together to advocate, highlight and prioritise HIV issues that affect the lives of MSM and transgender people	Reports and other publications Research

Specialised regional NGOs ⁽¹⁵³⁾ — Europe

Name	Brief description	Useful features
ILGA Europe http://www.ilga-europe.org/home/about_us/members	Worldwide federation of 1 100 member organisations from 110 countries campaigning for lesbian, gay, bisexual, trans and intersex rights	List of LGBTI organisations in 45 European countries

Specialised regional NGOs — Latin America

Name	Brief description	Useful features
Latin American Center on Sexuality and Human Rights (CLAM) http://www.clam.org.br/en/default.asp	The centre aims to produce, organise and disseminate knowledge about sexuality from a human rights perspective in order to help fight gender inequality and contribute to the struggle against the discrimination of sexual minorities in the region	News Publications

⁽¹⁵²⁾ Δεν περιλαμβάνεται κατάλογος των τοπικών ΜΚΟ για τα άτομα ΛΟΑΔ ανά χώρα καταγωγής καθώς αυτό θα αποτελούσε χρονοβόρα και δύσκολη διαδικασία. Ωστόσο, παρέχονται σύνδεσμοι με περιφερειακούς οργανισμούς.

⁽¹⁵³⁾ Δεν περιλαμβάνεται κατάλογος των τοπικών ΜΚΟ για τα άτομα ΛΟΑΔ ανά χώρα καταγωγής καθώς αυτό θα αποτελούσε χρονοβόρα και δύσκολη διαδικασία. Ωστόσο, παρέχονται σύνδεσμοι με περιφερειακούς οργανισμούς.

Non-specialised NGOs

Name	Brief description	Useful features
Amnesty International — SOGI ⁽¹⁵⁴⁾ http://www.amnesty.org/en/sexual-orientation-and-gender-identity	Topical page of Amnesty International website on SOGI	Does not provide links to specific reports (use Amnesty International search function to retrieve information) Terminology Key facts
Democracy Council — LGBTI Global Rights initiative https://democracycouncil.org/lgbt-global-rights-initiative.html	Human rights organisation working in partnership with local activists in Africa, Asia and Latin America to build grassroots movements that promote and protect the rights of populations marginalised because of gender, ethnicity, race, socioeconomic status, gender identity or disability	Reports News Events
Freedom House LGBT Rights (in Southeast Asia) https://www.freedomhouse.org/issues/lgbt-rights#.VS5V9RA2xnk https://www.freedomhouse.org/program/lgbt-rights-southeast-asia#.VS5WZBA2xnl	Independent watchdog organisation dedicated to the expansion of freedom around the world. Freedom House helps LGBTI rights groups in Southeast Asia	Reports
Human Rights Watch (HRW) LGBT rights http://www.hrw.org/topic/lgbt-rights	Topical page of Human Rights Watch website on LGBT	Reports News (LGBT rights) Videos
International Commission of Jurists (ICJ) SOGI UN database http://www.icj.org/sogi-un-database/	NGO working to promote and protect human rights through the rule of law. The website contains a SOGI UN database	Searchable database to retrieve documents from the treaty bodies and special procedures (Human Rights Council/Commission on Human Rights)
Open Society Foundation LGBTI http://www.opensocietyfoundations.org/topics/lgbti	Human rights foundation. Also works to combat discrimination by empowering lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex communities to promote and defend their human rights	Reports Events Articles
Rights in exile programme (ex-Fahamu refugee programme) http://www.refugeelaidinformation.org/sexual-orientation-and-gender-identity-lgbti http://www.refugeelaidinformation.org/sexual-orientation-and-gender-identity-country-list	Programme created to provide access to knowledge, nurture the growing refugee legal aid and advocacy movement in all countries and encourage active sharing of information as well as expertise among legal practitioners throughout the world	Information by country

⁽¹⁵⁴⁾ ΣΠΤΦ: Σεξουαλικός προσανατολισμός και ταυτότητα φύλου

Non-specialised portals

Name	Brief description	Useful features
Common European COI portal ⁽¹⁵⁵⁾ http://easo.europa.eu/	COI platform for EU+ states national asylum administrations. It provides access to COI from various sources (COI units of national asylum administrations, NGOs, international organisations, EU institutions, etc.)	Search function (simple/advanced) Specific LGBTI folder News Notification system
Ecoi.net http://www.ecoi.net/	Publicly available portal gathering updated COI relevant in procedures for international protection. It is maintained by the Austrian Red Cross (Accord department) and Informationsverbund Asyl & Migration (Germany). Ecoi.net contains more than 225 000 documents from more than 155 sources	Country pages Search function (simple/advanced) Alert system (updates on the latest developments and newly added documents)
Refworld (UNHCR) http://www.refworld.org/	UNHCR's public domain protection and information database. It provides COI, but also legal and policy information. It contains more than 200 000 documents	Country pages Search function (simple/advanced) Alert system (updates on new additions)

Health-related organisations

Name	Brief description	Useful features
Bridging the gap http://www.hivgaps.org/	Organisation working through 21 key population projects in 16 countries	Reports News Blog, video
Centre for AIDS prevention studies (CAPS) http://caps.ucsf.edu/research/current-research-projects	The centre conducts research to prevent new HIV infections, improve health outcomes among those infected and reduce disparities	Reports Surveys
Global Commission on HIV and the Law http://www.hivlawcommission.org/	An independent body, convened by the United Nations Development Programme (UNDP) on behalf of the Joint United Nations Programme on HIV/AIDS (UNAIDS)	E-library containing a collection of resources and publications on subjects related to the findings and recommendations of the Global Commission on HIV and the Law Research/discussion papers Press releases
Global Forum on MSM and HIV (MSMGF) http://www.msmsgf.org/	Network of advocates and other experts in health, human rights, research and policy, working to ensure an effective response to HIV among gay men and other men who have sex with men	Publications (reports, policy briefs, etc.) Directory of organisations Blog
Joint United Nations Programme on HIV and AIDS (Unaids) http://www.unaids.org/en	Member of the United Nations Development Group. It advocates for accelerated, comprehensive and coordinated global action on the HIV/AIDS epidemic	Information by country Press centre Reports

⁽¹⁵⁵⁾ Επισημαίνεται ότι προς το παρόν η κοινή δικτυακή πύλη ΠΧΚ είναι μια πλατφόρμα αποκλειστικά για τις εθνικές υπηρεσίες ασύλου των χωρών ΕΕ+ (κράτη μέλη της ΕΕ, Ελβετία και Νορβηγία)

Name	Brief description	Useful features
Kinsey Institute for Research on Sex, Gender and Reproduction http://www.kinseyinstitute.org/ccies/	Institute at Indiana University working towards advancing sexual health and knowledge worldwide	Research papers
World Professional Association for Transgender Health (WPATH) http://www.wpath.org/	International multidisciplinary professional association to promote evidence-based care, education, research, advocacy, public policy and respect in transgender health	Research Links to transgender/transsexual organisations

European bodies

Name	Brief description	Useful features
European Parliament Subcommittee on Human Rights (DROI) http://www.europarl.europa.eu/committees/en/droi/home.html	Main responsibilities include all matters relating to human rights, the protection of minorities and the promotion of democratic values, while its geographical remit covers countries outside the EU	Search function
European Parliament Intergroup on LGBT Rights http://www.lgbt-ep.eu/	Informal forum for Members of the European Parliament who wish to advance and protect the fundamental rights of LGBT	News Links to European Parliament briefing on LGBTI Links to other sources
European Union Agency for Fundamental Rights (FRA) LGBT page: http://fra.europa.eu/en/theme/lgbt	Through the collection and analysis of data in the EU, the FRA assists EU institutions and EU Member States in understanding and tackling challenges to safeguard the fundamental rights of everyone in the EU. One of the themes covered by the FRA is LGBT	Survey data explorer News Reports

UN organisations ⁽¹⁵⁶⁾

Name	Brief description	Useful features
Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR) http://www.ohchr.org/EN/Pages/WelcomePage.aspx	OHCHR has a unique mandate from the international community to promote and protect all human rights	Human rights per issue Human rights by country Search function
UNHCR Sexual Orientation and Gender Identity (Refworld) http://www.refworld.org/sogi.html	Refworld documents related to sexual orientation and gender identity, including legal, policy and background information	Country-specific information Case-law Links to other sources Search function

⁽¹⁵⁶⁾ Βλέπε επίσης UNAIDS στους «Οργανισμούς στον τομέα της υγείας».

National asylum administrations

Name	Brief description	Useful features
Bundesamt für Migration and Flüchtlinge (BAMF) Germany (MILO) https://milo.bamf.de/milop/livelink.exe?func=llworkspace	BAMF database. Contains COI	Information by country/theme
Danish Immigration Service https://www.nyidanmark.dk/en-us/publications/SearchPublications.htm?searchType=publications	Publications from the Danish Immigration Service	Search function
Home Office — United Kingdom Country information and guidance https://www.gov.uk/government/collections/country-information-and-guidance	Publications of the UK Home Office COI service	List of publications
Immigration and Refugee Board (IRB) Canada http://www.irb-cisr.gc.ca/Eng/ResRec/NdpCnd/Pages/index.aspx	Publications of the Research Directorate of the IRB	National documentation packages by country Responses to information requests Recent research Search function
Landinfo Norwegian Country of Origin Information Centre http://landinfo.no/id/162.0	Publications of Landinfo	Search function
Migrationsverket/Swedish Migration Agency Lifos — Centre for Country of Origin Information and Analysis http://lifos.migrationsverket.se/lifos/aktuellt.html	Publications of the Centre for Country of Origin Information and Analysis	Search function
Office français de protection des réfugiés et apatrides (OFPRA) France — DIDR http://www.ofpra.gouv.fr/index.html?xml_id=307&dtd_id=10	Publications of the Division de l'Information, de la Documentation et des Recherches (DIDR)	Lists of recent COI reports and FFM reports

Universities — Research centres/institutes

Name	Brief description	Useful features
Centre for Gender and Refugee Studies (CGRS) http://cgrs.uchastings.edu/#sthash.PCQC56yJ.dpuf	Protects fundamental human rights of refugee women, children, LGBT through legal expertise and training, impact litigation, policy development, research, in-country fact-finding	Links to publications
International Spectrum — University of Michigan http://internationalspectrum.umich.edu/global/worldwideorgs	Collaborative website by the University of Michigan’s International Center and the Spectrum Center. Provides information on LGBTQ	International and LGBT organisations and resources
Pew Research Center http://www.pewresearch.org/topics/gay-marriage-and-homosexuality/	Fact tank that informs the public about the issues, attitudes and trends shaping the USA and the world	Articles Surveys
University of Toronto, Faculty of Law, International Human Rights Programme http://ihrp.law.utoronto.ca/page/working-group-and-clinic-reports/sogi-resources	The Human Rights Programme offers a list of SOGI resources	Information by country (reports)
LGBT studies (LGBTS) Yale University http://lgbts.yale.edu/	LGBTS at Yale promotes innovative interdisciplinary scholarships and teaching on the historical and contemporary experience of LGBT	Link to LGBTI organisations Links to sources

Media (specialised and non-specialised)

Name	Brief description	Useful features
Afrol News http://www.afrol.com/categories/gay_lesbian	African news	Archive search
Gay and Lesbian Alliance against Defamation (GLAAD) http://www.glaad.org/	Media working with print, broadcast and online news sources	News Search function
Gay Star News http://www.gaystarnews.com/	UK gay media company	News Search function
Guardian (The), LGBT Rights http://www.theguardian.com/world/lgbt-rights http://www.theguardian.com/society/gay-marriage http://www.theguardian.com/society/transgender	Specific page of the UK newspaper highlighting LGBTI-rights-related news. Also pages on gay marriage and transgender	News Links to sources
IRIN News (Gender issues) http://www.irinnews.org/ http://www.irinnews.org/theme/gen/gender-issues	Independent, non-profitmaking media organisation	News Search function (simple/advanced) Links to articles, reports and films
Journal of Bisexuality (American Institute of Bisexuality) http://www.tandfonline.com/toc/wjbi20/current#.VllbmW2E79p		Search function (books, journals)
LGBTQNation http://www.lgbtqnation.com/	US LGBTQ news source	News by region Search function Blog
Pink News http://www.pinknews.co.uk/world-news/	European gay news service; covers religion, politics, entertainment, finance, and community news for LGBT (UK/worldwide)	Information by region Search function
SOGI News http://www.soginews.com/	Swedish Federation for LGBT Rights (RFSL). RFSL is a non-profitmaking organisation working for the rights of LGBTQ	Information on decisions made in the UN Updates on global events/ regional news Testimonies by activists from all over the world In-depth feature articles
Têtu (in French) http://tetu.yagg.com/	French gay magazine	News (international) Magazine Blog

Blogs

Name	Brief description	Useful features
Erasing 76 Crimes http://76crimes.com	Blog on the 76 countries' anti-gay laws and the struggle to repeal them	News archive searchable by country Lists of imprisoned people
Mehdi Kazemi — LGBTI asylum news http://madikazemi.blogspot.ch/	Website initially set up to help save gay Iranian Mehdi Kazemi from deportation to execution	Links to sources Blog documents the situation in countries from which LGBT people are fleeing
(A) Paper Bird http://paper-bird.net/	Blog by Scott Long, researcher and activist on sexual orientation/gender identity Main focus is on the Middle East	

Others

Name	Brief description	Useful features
<i>The international encyclopedia of sexuality</i> http://www.sexarchive.info/IES/		Information by country
Al Bab.com LGBT rights in Arab countries http://www.al-bab.com/arab/background/gay2.htm	LGBT rights in Arab countries	Information by country

Bibliography

The list is provided by alphabetical order.

AI (Amnesty International), *Sexual orientation and gender identity* [webpage], n.d. (<http://www.amnesty.org/en/sexual-orientation-and-gender-identity>), accessed 3 December 2014.

ARC International,

The UN special procedures: A guide for sexual orientation and gender identity advocates, n.d. (<http://arc-international.net/wp-content/uploads/2011/08/arc-guide-special-procedures.pdf>), accessed 3 December 2014.

Electronic networking [webpage], n.d. (<http://arc-international.net/network-development/electronic-networking>), accessed 24 February 2015.

Austrian Red Cross/Accord, *Researching country of origin information — Training manual*, 2013 edition, October 2013 (<http://www.coi-training.net/handbook/Researching-Country-of-Origin-Information-2013-edition-Accord-COI-Training-manual.pdf>), accessed 3 December 2014.

BBC News, *Ugandan 'homosexuals' named in Red pepper paper*, 25 February 2014 (<http://www.bbc.com/news/world-africa-26338941>), accessed 16 February 2015.

Belgium, Cedoca,

Subject-related briefing 'Sénégal: Situation actuelle de la communauté homosexuelle et MSM', 12 February 2013.

COI focus, Template for COI product on homosexuality, n.d.

Berkowitz Eric, *Sex and punishment: Four thousand years of judging desire*, Counterpoint press, Berkeley, 2012.

Beyrer Chris, Wirtz Andrea L., Walker Damian, Johns Benjamin, Sifakis Frangiscos and Baral Stefan D., *The global HIV epidemics among men who have sex with men*, The World Bank, 2011 (<http://siteresources.worldbank.org/INTHIVAIDS/Resources/375798-1103037153392/MSMReport.pdf>), accessed 3 December 2014.

Bint el Nas, *Glossary of Arabic terms*, July 2003 (<http://www.bintelnas.org/10muqadeema/transl-eng.html>), accessed 27 January 2015.

Bisexual Index (The) [website], n.d. (<http://www.bisexualindex.org.uk/>), accessed 16 February 2015.

Bridging the Gaps [website], n.d. (<http://www.hivgaps.org/>), accessed 3 December 2014.

Canavera Mark, 'The Kuchu beehive', *The World Post* [weblog], posted on: 2 August 2010 (http://www.huffingtonpost.com/mark-canavera/the-kuchu-beehive_b_666033.html), accessed 3 December 2014.

Coolslang, *Arabic slang dictionary with English translation* [online dictionary], n.d. (<http://www.coolslang.com/index.php?OL=ara>), accessed 2 February 2015.

Devdir (Directory of Development Organisations) [website], n.d. (<http://www.devdir.org/>), accessed 3 December 2014.

DIS/DRC (Danish Immigration Service/Danish Refugee Council), *Situation of LGBT persons in Uganda, joint report from the Danish Immigration Service's and the Danish Refugee Council's fact-finding mission to Kampala, Uganda from 16 to 25 June 2013*, January 2014 (<https://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/C0BC7D6B-C3E0-46DA-B151-EA7A28E4362F/0/SituationofLGBTpersonsInUgandaFinal.pdf>), accessed 3 December 2014.

Danish Institute for Human Rights, *Getting to rights — The rights of lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex persons in Africa*, 2014 (<http://www.humanrights.dk/publications/getting-rights>), accessed 3 December 2014.

EASO (European Asylum Support Office),

COI and LGBTI workshop, meeting in Malta, held on 20–21 May 2014.

Common European COI portal [portal], n.d., accessible at [login required]: (<http://easo.europa.eu/coiportalnotice/>)

EASO country of origin information report methodology, July 2012 (<http://easo.europa.eu/wp-content/uploads/BZ3012618ENC.pdf>), accessed 3 December 2014.

‘Tools and tips for online COI research’, in *EASO practical guide series*, June 2014 (<http://easo.europa.eu/wp-content/uploads/Tools-and-tips-for-online-COI-research2.pdf>), accessed 3 December 2014.

Training module: Gender, gender identity and sexual orientation, EASO learning platform, 2015 version (<https://ceac.easo.europa.eu/eac/>), accessed 3 December 2014. Subscription required.

Ecoi.net [portal], n.d. (<http://www.ecoi.net/>), accessed 3 December 2014.

Economist (The), ‘The gay divide’, 11 October 2014 (<http://www.economist.com/news/leaders/21623668-victories-gay-rights-some-parts-world-have-provoked-backlash-elsewhere-gay>), accessed 16 February 2015.

ELGE (European Institute for Gender Equality), *Gender-based violence* [webpage], n.d. (<http://eige.europa.eu/content/activities/gender-based-violence>), accessed 3 December 2014.

ELSA (plateforme Ensemble Luttons contre le Sida en Afrique), Centre de ressources francophones sur le VIH/sida en Afrique [website], n.d. (<http://www.plateforme-elsa.org/>), accessed 19 February 2015.

Erasing 76 Crimes [weblog], n.d. (<http://76crimes.com/about-2/>), accessed 3 December 2014.

European Parliament,

Directive No 2011/95/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on standards for the qualification of third-country nationals or stateless persons as beneficiaries of international protection, for a uniform status for refugees or for persons eligible for subsidiary protection, and for the content of the protection granted (recast), available at: (<http://easo.europa.eu/wp-content/uploads/Dve-2011-95-Qualification.pdf>), accessed 3 December 2014.

European Parliament Resolution of 4 February 2014 on the EU roadmap against homophobia and discrimination on grounds of sexual orientation and gender identity (<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2014-0062&language=EN&ring=A7-2014-0009>), accessed 3 December 2014.

Human Rights Committee/Documents [webpage], n.d. (<http://www.europarl.europa.eu/committees/en/droi/search-in-documents.html>), accessed 3 December 2015.

Human Rights Committee [webpage], n.d. (<http://www.europarl.europa.eu/committees/en/droi/home.html>), accessed 3 December 2014.

Intergroup on LGBT rights [webpage], n.d. (<http://www.lgbt-ep.eu/>), accessed 3 December 2014.

European Union, *Common EU Guidelines for processing Country of Origin Information (COI)*, April 2008, (<http://www.refworld.org/docid/48493f7f2.html>), accessed 15 February 2015.

France, OFPRA (French Office for the Protection of Refugees and Stateless persons), *Rapports de Missions* [webpage], n.d. (http://www.ofpra.gouv.fr/index.html?xml_id=307&dtd_id=10), accessed 3 December 2014.

Ganly, Katharine, *Arab world: Trouble for gay travels in the Muslim world*, Global voices [weblog], posted on: 15 July 2009 (<http://globalvoicesonline.org/2009/07/15/arab-world-trouble-for-gay-travels-in-the-muslim-world/>), accessed 27 January 2015.

GLAAD (Gay and Lesbian Alliance against Defamation), *GLAAD media reference guide — Transgender Issues*, n.d. (<http://www.glaad.org/reference/transgender>), accessed 6 March 2015.

Google scholar [search engine], n.d. (<http://scholar.google.com/>), accessed 3 December 2014.

Heinrich Böll Stiftung,

Democracy, LGBTI [webpage], n.d. (<http://www.boell.de/en/topics/igtbi>), accessed 3 December 2014.

Europe, Let's speak out for LGBTI rights in Africa!, Public conference meeting poster, meeting in Brussels on 3 December 2014 (http://calendar.boell.de/sites/default/files/igtbi_poster_a4_rgb_mail_2.pdf), accessed 15 December 2014.

HRW (Human Rights Watch), *LGBT rights* [webpage], n.d. (<http://www.hrw.org/topic/lgbt-rights>), accessed 3 December 2014.

IGLHRC (International Gay and Lesbian Human Rights Commission),

[website], n.d. (<http://iglhrc.org/>), accessed 3 December 2014.

Sections reports [webpage] n.d. (<http://iglhrc.org/content/reports>), accessed 3 December 2014.

Shadow reports [webpage] n.d. (<http://iglhrc.org/our-publications/shadow-reports>), accessed 3 December 2014.

ILGA (International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association),

ILGA-Europe glossary, updated: July 2014 (<http://www.ilga-europe.org/home/publications/glossary>), accessed 3 December 2014.

ILGA's directory of LGBTI and allied organisations [webpage], n.d. (<http://ilga.org/directory/>), accessed 3 December 2014.

Maps [webpage], n.d. (<http://ilga.org/what-we-do/lesbian-gay-rights-maps/>), accessed 3 December 2014.

News archive [webpage], n.d. (<http://ilga.org/category/uncategorized/>), accessed 3 December 2014.

State-sponsored homophobia report [webpage], n.d. (<http://ilga.org/what-we-do/state-sponsored-homophobia-report/>), accessed 3 December 2014.

IRIN, Humanitarian news and analysis [website], n.d. (<http://www.irinnews.org/>), accessed 3 December 2014; see advanced search (<http://www.irinnews.org/advancedsearch>).

It's Pronounced Metrosexual, *The genderbread person*, 2012 (<http://itspronouncedmetrosexual.com/2012/01/the-genderbread-person/>), accessed 26 February 2015.

Jansen, S., Spijkerboer, T., *Fleeing homophobia, Asylum claims related to sexual orientation and gender identity in Europe*, COC Netherlands/VU University Amsterdam, September 2011 (http://www.vu.nl/Images/Fleeing%20Homophobia%20report%20EN_tcm9-232205.pdf), accessed 3 December 2014.

LA Times, 'Morocco: New magazine braves risks to give voice to Arab homosexuals', 28 April 2010 (<http://latimesblogs.latimes.com/babylonbeyond/2010/04/morocco-draft-new-magazine-gives-voice-to-arab-homosexuals-.html>), accessed 2 February 2015.

LaViolette, N., 'Independent human rights documentation and sexual minorities: an ongoing challenge for the Canadian refugee determination process', in: *The International Journal of Human Rights*, Vol. 13, No 2-3, April-June 2009 (<http://dx.doi.org/10.1080/13642980902758234>), accessed 3 December 2014, pp. 437-476.

LGBT Net, *Magazines, books and films* [webpage], n.d. (http://www.lgbtnet.dk/database/cat_view/37-all-documents/48-magazines-books-and-films), accessed 3 December 2014.

Moscas De Cores, *Gay dictionary: Arabic*, n.d. (<http://www.moscasdecolores.com/en/gay-dictionary/arabic>), accessed 2 February 2015.

Movies that Matter [website], n.d. (http://www.moviesthatmatter.nl/english_index), accessed 3 December 2014.

Netherlands (The), Ministry of Foreign Affairs, *Ambtsberichten* [webpage], n.d. (<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/bz/documenten-en-publicaties/ambtsberichten>), accessed 3 December 2014.

New Zealand, Immigration, Country Research Branch, *Country of origin information and social media, literature review, Executive summary*, October 2013, available at: (<http://www.ecoi.net/blog/wp-content/uploads/2013/10/CRB-Country-of-Origin-Information-and-Social-Media-Executive-Summary-October-2013.pdf>), accessed 3 December 2014.

OHCHR (Office of the High Commissioner for Human Rights),

Discriminatory laws and practices and acts of violence against individuals based on their sexual orientation and gender identity, Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights, A/HRC/19/41, 17 November 2011, available at: (http://www.ohchr.org/Documents/Issues/Discrimination/A.HRC.19.41_English.pdf), accessed 3 December 2014.

Universal periodic review (UPR) [webpage], n.d. (<http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/UPR/Pages/UPRMain.aspx>), accessed 3 December 2014.

OII (Organisation International Intersex), OII Intersex Network [website], n.d. (<http://oiiinternational.com/intersex-library/intersex-articles/what-is-intersex/>), accessed 19 February 2015.

Online etymology dictionary [website], n.d. (<http://www.etymonline.com/index.php?term=faggot>), accessed 28 January 2015.

Opanga Kwendo, *Kenya; What is this about tying aid to gay rights?*, allAfrica [weblog], 10 December 2011 (<http://allafrica.com/stories/201112120227.html>), accessed 3 December 2014. Subscription required.

ORAM (Organization for Refuge, Asylum and Migration),

Blind alleys, Part I: Guidance for NGOs, governments, UNHCR and programme funders, Glossary of terms, February 2013 (http://www.oraminternational.org/images/stories/PDFs/blindalleys/oram_recommending_final_lr.pdf), accessed 3 December 2014.

Country of origin report: Sexual and gender minorities — Uganda, October 2014 (http://www.oraminternational.org/images/stories/PDFs/Countryoforigin_report.pdf), accessed 3 December 2014.

LGBTI Refugee Project Portal [portal], n.d. (<http://www.portal.oraminternational.org>) accessed 16 February 2015.

[website], n.d. (<http://www.oraminternational.org/en/>), accessed 3 December 2014.

Palmer, Bryan, *How do you say gay in Arabic? A brief linguistic history of Middle Eastern homosexuality*, Slate, 16 August 2012 (http://www.slate.com/articles/life/explainer/2012/08/homosexuality_and_islam_how_do_you_say_gay_in_arabic_.html), accessed 26 February 2015.

Pew Research Center,

Global attitudes project, *The global divide on homosexuality*, 4 June 2013 (<http://www.pewglobal.org/2013/06/04/the-global-divide-on-homosexuality/>), accessed 3 December 2014.

[website], n.d. (<http://www.pewresearch.org/>), accessed 3 December 2014.

Pink News [website], n.d. (<http://www.pinknews.co.uk/home/>), accessed 3 December 2014.

Refugee Studies Centre, *Sexual orientation in refugee status determination*, Working paper series No 74, April 2011 (<http://www.rsc.ox.ac.uk/files/publications/working-paper-series/wp74-sexual-orientation-refugee-status-determination-2011.pdf>), accessed 17 December 2014.

SOGI News [website], n.d. (<http://www.soginews.com/>), accessed 3 December 2014.

SSRN (Social Science Research Network) [website], n.d. (<http://www.ssrn.com/en/>), accessed 19 February 2015.

Swedish Migration Agency, Lifos,

E-mail, December 2014.

Nigeria. Den kulturella kontexten för hbt-personer, 18 December 2014 (<http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=33781>), accessed 29 January 2015.

Unknown people — The vulnerability of sexual and gender identity minorities and the Swedish Migration Board's country of origin information system, January 2010 (http://www.migrationsverket.se/download/18.5e83388f141c129ba631295e/1381926423611/migrationsverket_unknown_people.pdf), accessed 3 December 2014.

UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees),

Need-to-know guidance 2, Working with lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex persons in forced displacement, 2011 (<http://www.refworld.org/pdfid/4e6073972.pdf>), accessed 27 February 2015.

Refworld [portal], n.d. (<http://refworld.org/>), accessed 3 December 2014.

UNHCR guidelines on International Protection No 1, UNHCR guidelines on international protection gender-related persecution within the context of Article 1A(2) of the 1951 convention and/or its 1967 protocol relating to the Status of Refugees, HCR/GIP/02/01, 7 May 2002 (<http://www.unhcr.org/3d58ddef4.html>), accessed 3 December 2014.

UNHCR guidelines on International Protection No 9, claims to refugee status based on sexual orientation and/or gender identity within the context of Article 1A(2) of the 1951 convention and/or its 1967 protocol relating to the status of refugees, 23 October 2012 (<http://www.unhcr.org/50ae466f9.html>), accessed 3 December 2014.

Unicef, *Position Paper No 9, Eliminating discrimination against children and parents based on sexual orientation and/or gender identity*, November 2014 ([http://www.unicef.org/media/files/Position_Paper_Sexual_Identification_and_Gender_Identity_12_Nov_2014\(2\).pdf](http://www.unicef.org/media/files/Position_Paper_Sexual_Identification_and_Gender_Identity_12_Nov_2014(2).pdf)), accessed 11 February 2015.

University of Toronto, Faculty of Law,

Sexual diversity [webpage], n.d. (<http://ihrp.law.utoronto.ca/expertise/sexual-diversity>), accessed 3 December 2014.

Research checklist — A guide to the sources used in SOGI's research process, 7 March 2011 (http://ihrp.law.utoronto.ca/utfl_file/count/documents/SOGI/SOGI%20sources%20checklist%202011.pdf), accessed 3 December 2014.

UK, Home Office,

Asylum policy instruction: Sexual identity issues in the asylum claim, Version 5.0, 11 February 2015 (<https://www.gov.uk/government/publications/sexual-identity-issues-in-the-asylum-claim>), accessed 24 February 2015.

Country information and guidance [webpage], updated on: 23 February 2015 (<https://www.gov.uk/government/collections/country-information-and-guidance>), accessed 3 December 2014.

Sexual identity issues in the asylum claim, Sexual asylum policy instruction, Version 5.0, 11 February 2015, <https://www.gov.uk/government/publications/sexual-identity-issues-in-the-asylum-claim>, accessed 24 February 2015.

US Department of State, *Country reports* [webpage], n.d. (<http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/>), accessed 3 December 2014.

Yale University, *Lesbian, gay, bisexual and transgender studies* [webpage], n.d. (<http://lgbts.yale.edu/>), accessed 3 December 2014.

Yogyakarta principles (The), *Yogyakarta principles on the application of international human rights law in relation to sexual orientation and gender identity*, March 2007 (http://www.yogyakartaprinciples.org/principles_en.pdf), accessed 3 December 2014.

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙΤΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Δωρεάν εκδόσεις:

- ένα αντίτυπο:
από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- περισσότερα από ένα αντίτυπα ή αφίσες/χάρτες:
από τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (http://ec.europa.eu/represent_el.htm),
από τα γραφεία εκπροσώπησης στις εκτός ΕΕ χώρες (http://eeas.europa.eu/delegations/index_el.htm), επικοινωνώντας με την υπηρεσία Άμεση Ευρώπη (http://europa.eu/eurodirect/index_el.htm) ή καλώντας τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (δωρεάν τηλεφωνικός αριθμός από όλη την Ένωση) (*).

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Εκδόσεις επί πληρωμή:

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

BZ-02-15-087-EL-N

Υπηρεσία Εκδόσεων

ISBN 978-92-9243-383-3
doi:10.2847/4612